

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

YENİ DÜNYA

dimitrov

düşünceler - aforizmalar

DİMITROV

DÜŞÜNCELER AFORİZMALAR

**SOSYALİZM
SORUNLARI 4**

DİMİTROV
DÜŞÜNCELER/AFORİZMALAR

GEORGI DİMITROV

DÜŞÜNCELER AFORİZMALAR

Çeviren :
NADİR SAVAŞCI

**YENİ DÜNYA
YAYINLARI**

**Ankara Caddesi : 99, Babıâli Han, Kat : 3
P.K. 122 - İstanbul**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Telefon : 27 15 88

İÇİNDEKİLER

Sınıflar ve Sınıf Mücadelesi	7
Devrim, Paris Komünü, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi, 1923 Eylül Ayaklanması, 9 Eylül 1944 Ayaklanması	15
Bilimsel Sosyalizm	27
Parti	33
Sendikalar	47
Gençlik, Gençlik Örgütleri	55
Proletarya Enternasyonalizmi ve Yurtseverlik	63
Barış ve Savaş	69
Gericilik, Faşizm	77
Laipslg Duruşması	87
Tek Cephe, İşçi Cephesi, Halk Cephesi, Vatan Cephesi	99
Devlet	115
Bulgar - Sovyet Dostluğu	123
Bulgaristan, Bulgar Halkı	129
Bulgaristan Sosyalizm Yolunda	137
Kadrolar	149
Edebiyat, Sanat, Basın	155
Eğitim, Öğretim	163
Aile, Kadın, Aşk	169
Seçkin Kişiler Üstüne	177
Kendisi ve Yakınları İçin	187
Değişik Konular	195
Küçük İsimler Sözlüğü	199

BİRKAÇ SÖZ

Bilimsel sosyalizm alanında çalışan Bulgar bilim adamlarından bazıları, son zamanlarda, marksist-leninist öğretinin kurucu ve uygulayıcılarının on binlerce sayfalık eserlerini tarayarak, en belirgin düşünce ve aforizmalarını derlediler ve birer cilt halinde yayımladılar. Dünyada ilk kez yapılan ve son derecede yararlı olan bu girişim sonucunda, Marks ve Engels'in her biri 600 - 800 sayfa tutarında olan 50 ciltlik eserleriyle Leni'nin her biri 500 - 600 sayfa tutan 55 ciltlik Külliyyatını ve Georgi Dimitrov'un henüz derlenmeyenlerle birlikte 20 cilde yakın eserlerini okuma olanağını bulamayan okuyucular için, onların çeşitli konular üzerindeki en seçkin düşüncelerini birer kitap halinde derlediler.

Bilindiği üzere, yayınevimiz, söz konusu kitaplardan ilk ikisini yayımlamış bulunuyor. Gerek Marks ve Engels'ten «Düşünceler ve Aforizmalar», gerekse Lenin'den «Düşünceler ve Aforizmalar», geniş bir ilgi topladı. Şimdi de Bulgar halkının lideri Georgi Dimitrov'un «Düşünce ve Aforizmalar»ını sunuyoruz.

Bu derlemeyi, Ulusal «Georgi Dimitrov» Müzesi bilim işçilerinden Mariya Çervendineva, Mariya Yankova, Mariya Boyacıeva, Lübka Kostova, Vera Sotireva, Dina Nikolova ve Gavril Çernev hazırlamışlardır.

Okuyuculara kolaylık olsun diye kitabın sonuna Dimitrov'un uzun bir biyografisiyle kısa bir isimler sözlüğü ekledik.

YENİ DÜNYA

Sınıflar ve Sınıf Mücadelesi

Proletarya, *yarının gerçek* sahibidir. Bu yüzden o, tarihsel haklarına sahip çıkmalı, her ülkede, bütün dünyada yönetimi eline almalıdır.

«Kapitalist ülkelerin şimdiki yöneticileri geçici insanlardır, dünyanın gerçek sahibi, proletaryadır», Bütün Eserleri, cilt 10, s. 191.

Dünya, toplumsal asalakların, hazır yiyicilerin değil, biz işçilerindir, çünkü dünya işçilerin elleriyle kurulmuştur. *Aynı kaynak.*

Proletaryanın, ekonomik rolünü ve sayı çokluğunu içeren büyük kendiliğinden (spontane) gücü, onu, özgürlüğe kavuşturmaya, kaderinin tam efendisi yapmaya ve tarihsel işlevinin yüceliğine lâyık bir hale getirmeye yeterli değildir. *«Doğru Yol», Bütün Eserleri, c. 5, s. 121.*

İşçiler emekleriyle yaşamaktadırlar. Ve herkesin, bütün ulusun çalışmasını istemektedirler. Fakat öylesine koşullar içinde çalışmalıdırlar ki, emek, ağır bir yük, bir kölelik olmaktan çıkmalı, bir zevk haline gelmelidir. *«İş Güvenliği Yasası Dolayısıyla», BE., c. 4, s. 412.*

Bütün ülkelerde uygulanmakta olan iş süresinin kısaltılması —bu tarihsel olay—, kültürel yükselmeye yol açmakta, içkiciliği azaltmakta, öte yandan da, işçi sını-

fının politik bilincini ve bağımsızlığını geliştirmektedir. Aynı kaynak, s. 413.

Proletarya, her anti-faşist halk hareketinin, demokrasi ve barışı koruyan her yığinsal hareketin itici gücüdür. «Dünya Proletaryasının Birliği, Zamanımızın En Başta Gelen Buyruğudur», BE., c. 10, s. 333.

...proletarya, ne denli daha birleşik ve örgütlü ise, kendi sınıfsal çıkarlarını o derecede daha sadakatle savunacak, tek halk cephesi saflarında yönetici rolünü o derecede daha iyi gerçekleştirecektir. Aynı kaynak.

İşçi sınıfı için yalnız bir tek doğru davranış vardır: Emperyalist savaşına karşı amansızca, erkekçe bir mücadele yürütmek. «Savaş ve Kapitalist Ülkelerdeki İşçi Sınıfının Tutumu», BE., c. 11, 36.

Köylülerin ve şehir emekçilerinin temel yığınları, yalnız işçi sınıfının öncülüğünde, burjuvazi ve emperyalizme karşı azimle karşı koyabilir, onların kanlı kıyımlarına son verebilir ve emperyalist savaşları doğuran nedenleri tamamiyle yok edebilirler. Aynı kaynak, s. 45.

İşçi sınıfı, bütün emekçilerle birlikte, en yurtsever ve aynı zamanda, en enternasyonal sınıftır. «Sağlam Yurtseverlik ve Uluslararası Dayanışma», BE., c. 11, s. 184.

İşçi sınıfı yönetici güçtür ve bu yüzden de sağlam bir teorik silâha, yani marksist bilime sahiptir. «Bulgaristan Çiftçi Halk Birliğinin Politikası ve Taktiği Üstü-BE., c. 13, s. 345.

Kendi halkını ve kendi yurdunu faşist köleliğinden kurtarma davasının hiç bir çıkar gözetmeden aktif yan-
daşı olan işçi sınıfı, yurdunun savunulması sorunu ile

İşçi ve köylülerin demokratik haklarını genişletme ve onların yaşamsal çıkarlarının korunması sorunu arasında en sıkı bağlar kurmakla görevlidir. «*Birleşik Barış Koruma Cephesi*», BE., c. 10, s. 255.

... Faşizm ve savaşa karşı mücadelede birlik sağlama yolunda işçi sınıfının yenemeyeceği hiç bir güçlük, hiç bir engel yoktur. Yeter ki o, kendi güçlerini birleştirmek ve tarihsel işlevini yerine getirmek için azimle çalışsın. «*Sovyetler Birliği ve Kapitalist Ülkelerdeki İşçi Sınıfı*», BE., c. 10, s. 391.

Doğa işçi sınıfına çok şeyler vermiştir, bu yüzden de ondan çok şeyler istenmektedir. «*İşçi Sınıfı Yoksa Halk Demokрасisi de Yoktur*», BE., c. 14, s. 7.

Memleketin ekonomik yaşamının, ekonomik gelişmesinin en önemli sorunlarından biri de, işçi sınıfının çalışma gücünün ve sağlığının korunmasıdır. Çünkü bu sınıf olmadan ülkede hiç bir zenginlik yaratılamaz. «*İşçi ve Memurların Kaza, Hastalık ve Sakatlık Sigortası Yasa Taslağı Üstüne*», BE., c. 5, s. 20.

... işçi sınıfı, Vatan Cephesi aracılığı ile memleketin yönetimine katılıyor. Yalnız katılmakla kalmıyor, O, —işçi sınıfı— onun sendikaları, Vatan Cephesi halk iktidarının temel direkleridir ve öyle de olması gerekir. «*Yeni Devlette Sendikaların Yeri ve Rolü*», BE., c. 12, s. 16.

İşçi sınıfı içinde derebeylerin, sancak beylerinin yeri yoktur. İşçi sınıfı günden güne büyüyor. Ve o, yöneticilerinden ve aktivistlerinden, akıllı başında olmalarını, karakter ve irade sahibi olmalarını, işçileri ve memurlara karşı iyi davranışlı —evet, iyi davranışlı— olmalarını istiyor. Bunu anlamayan küçük yada büyük yöneticilere

oho, böylelerine asal merhametimiz yoktur. *«İşçi Sınıfı Yoksa Halk Demokrasisi de Yoktur»*, BE., c. 14, s. 14.

Kendi kusurlarımıza, işçi sınıfı içindeki zayıflıklara karşı en güçlü, en sağlam silâhımız, özeleştirî ve eleştirîdir. *«Atılımcılıkta ve Yarışmalarda Başarılı Olmak İçin Neler Gereklidir»*, BE., c. 13, s. 29.

Allah acısın burjuvaziye... Çünkü, onun büyük tarih kitabındaki yeri dokuz mühürle mühürlenmiştir. *«Ya Şimdi Ya da Hiç Bir Zaman»*, BE., c. L, s. 263.

Bir memleketin burjuvazisi, hattâ düşünsel ve politik bakımdan tamamiyle iflâs da etmiş olsa, hattâ halk yığınlarından tamamiyle tecrit de edilmiş olsa, parlamentoda politik bakımdan son derecede zayıf da düşmüş olsa, *emekçi halkın güçleri bölük pörçükse, köylü yığınları, proletarya ve boyunduruk altındaki milliyetler arasında karşılıklı güvensizlik ve düşmanca ilişkiler hüküm sürüyorsa, bunlar üzerinde diktatörlüğünü sürdürebilir.* *«Bulgaristan'ın Verdiği İbret Dersi»*, BE., c. 8, s. 159.

Burjuva düzeninin temellerine dokunmadan alınacak yarım yamalak tedbirlerle burjuva devlet iktidarından uzaklaştırılamaz. O, kendisi için elverişsiz koşullar yüzünden geçici olarak uzaklaşmak zorunda kaldığı iktidara, korunan ekonomik gücüne dayanarak, yeniden dönmek için yeterli gücü bulacaktır. Yalnız, burjuvazinin ekonomik ve politik dayanaklarından yoksun edilmesi suretiyle, onun, halk yığınlarını zarara sokması kesinlikle önlenabilir. Aynı kaynak, s. 158.

Köylüler, ne türlü örgütlenmiş olurlarsa olsunlar, devlet iktidarını tek başlarına ellerinde tutabilecek durumda değildirler. Aynı kaynak.

Köylü yığınları, yalnız, proletarya ile ittifak halinde ve onun bilinçli, enerjik ve azimli yönetiminde, burjuvazinin zulmünden kurtulma olanağına kavuşabilir (...) Kendi kaderine tam sahip, özgür bir duruma gelebilir ve memleketin iktidarında gerçek bir etken olur. Aynı kaynak.

Kapitalist burjuva, Levski ve Botev'in davasını eline alıp devam ettirmedi. Tam tersi, bu davaya ihanet etti. Yabancı emperyalizmin bir maşası haline geldi. «*Vatan Cephesi, Gelişmesi ve Kendisini Bekleyen Ödevler*», BE., c. 13, s. 466.

Sömürünün ortadan kaldırılması ve emekçi yığınlarının iktidarı ellerine almaları söz konusu olduğu, proletarya ile burjuvazinin sınıf olarak karşı karşıya bulundukları zamanlarda yansız bir tutum almak, proletaryanın kurtuluşu davası karşısında karşı-devrimi desteklemek anlamına gelir. «Birleşmeye Doğru!» BE., c. 5, s. 260.

Bir memleketteki işçilerin mücadelesi, diğer ülkelerdeki işçi devrim hareketini gittikçe daha fazla etkilemektedir. «*Birinci Balkan - Tuna Ülkeleri Sendika Konferansı*», BE., c. 5, s. 541.

Zamanımızın kapitalist düzeni çerçevesi içindeki ekonomik mücadele, emekçilere ekonomik çıkar sağlama alanında gittikçe daha yetersiz hale gelmektedir. İşçi sınıfının mücadelesi, gittikçe daha fazla, iradesinin politik ifadesi haline gelmektedir. Aynı kaynak.

İşçiler, 1 Mayıs günü, çekici, iğneyi, pusulayı ve benzerlerini ellerinden bırakmak suretiyle, bütün nimetlerin, bütün zenginliklerin tek yaratıcıları olduklarını, bütün makinelerin, araç ve gereçlerin işçi eli olmadan cansız birer eşya haline dönüştüklerini, egemen sınıfın

alabildiğine yararlandığı tüm insan kültürünün işçi emeğinin ürünü olduğunu ispat edeceklerdir. Bunlar da gösteriyor ki, işçiler, emeklerinin kölesi değil, efendisi olmalıdırlar. «Emek Bayramı», BE., c. 1, s. 106.

İşçiler, 1 Mayıs günü işlikleri, fabrikaları, maden ocaklarını ve benzerlerini terketmek suretiyle, üretimde ne büyük bir rol oynadıklarını gözler önüne sermekte, kendi ekonomik ve politik güçleriyle egemen sınıfların saflarında bir tedirginlik yaratmakta ve onları, işçilerin çıkar ve istemlerini göz önünde bulundurmaya zorlamaktadırlar. «1 Mayıs ve İşçi Sendikaları», BE., c. 1, s. 100.

1 Mayıs, işçi kurtuluşunun, emek özgürlüğünün ve tüm insanlığın beklediği mutluluğun müjdecisidir. «Emek Bayramı», BE., c. 1, s. 106.

Grev mücadelesinin, pratik ve düşünsel başarı sağlayabilmesi için, iyi örgütlenmeye, bütün ülkedeki aynı meslekten işçilerin dayanışmasına, manevî ve maddî yardımına gereksinimi vardır. «Memleketimizde Sendika Birlikleri Gereksinimi ve Bunların Örgütlenmesi», BE., c. 1, s. 113.

Bir mücadele aracı olan boykot, işçi sınıfının elinde son derecede değerli bir silâhtır. «Genel İşçi Sendikaları Birliği Üçüncü Kongresi», BE., c. 1, s. 59.

İşçi sınıfı, burjuva cephesindeki çelişki ve anlaşmazlıklardan yararlanmasını bilmelidir. «Faşizmin Hücumu Geçmesi ve İşçi Sınıfının Faşizme Karşı Birliğini Kurma Mücadelesinde Komünist Enternasyonalin Ödevleri», BE., c. 10, s. 49.

Tarihsel gelişme, (...) işçi sınıfının yararına uygun bir yön izlemektedir. «İşçi Sınıfının Faşizme Karşı Birliği Üstüne», BE., c. 10, s. 175.

Devrim
Paris Komünü
Büyük Ekim Sosyalist Devrimi
1923 Eylül Ayaklanması
Dokuz Eylül 1944 Ayaklanması

Sınıf düşmanı ve onun koruyucuları, sosyalizmin, proletarya devriminin dalgaları arasında çırpınıyor. Bütün dünyanın proleterleriyle elele kenetlenmiş bir halde zafere ulaşacağız. «Uluslararası Durum ve Pernik Maden Ocaklarındaki Durum», BE., c. 5 s. 159.

Devrimcilik sözlerini papağan gibi tekrarlayanlar değil, yığınları proletarya devrimine hazırlamak için canla başla çalışanlar gerçek devrimcilerdir. Çünkü, devrimi, bir avuç üstün insan (süper-insan) değil, emekçi yığınlarının kendileri gerçekleştirecektir. «Bir Yıl Önce», BE., c. 5, s. 578.

Kapitalizm iflâs halindedir ve yerini sosyalizm alacaktır. Bu iş, sendika mücadelesi ile değil, proletaryanın iktidarı ele geçirmek ve emek iktidarını kurmak için yürüttüğü genel politik mücadeleyle gerçekleştirilecektir. «Sendika Hareketini Bekleyen Ödevler», BE., c. 5, s. 235.

... günümüzde bütün dünya işçileri, sadece maaşlarını artırmak ve iş süresini kısaltmak için değil, yalnız durumlarında bir iki yıllık ufak tefek iyileştirmeler yapmak amacı ile sözleşmeler imzalamak için değil,

politik iktidarı ele geçirmek, emek üzerindeki kapitalist sömürüsünü yok etmek, kapitalist sistemi ortadan kaldırmak için mücadele yürütmekle görevlidirler. «Birleşmeye Doğru», BE., c. 5, s. 253.

Biz, sadece, proletarya iktidarı uğrunda mücadele yürütme çağrısında bulunmakla yetinmemeliyiz; halk yığınlarının yaşamsal gereksinimlerinden kaynaklanan ve onların belirli gelişme aşamasındaki mücadele yetenekleri düzeyine uygun sloganlar ve mücadele biçimleri bu-
lararak öne sürmeliyiz. *«Faşizmin Hücumu Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri», BE., c. 10, s. 59.*

...işçi sınıfının her alandaki ve bu arada sendikal hareket alanındaki mücadelesi, kaçınılmaz olarak, politik iktidarın ele geçirilmesine yöneliktir. *«Birleşmeye Doğru», BE., c. 5, s. 254.*

Kapitalist düzenin temellerine yönelik olmayan barış içindeki sendikal mücadele çağı dönüşsüz olarak zamanını geçirmiştir. Artık, proletarya ile burjuva arasındaki bütün çatışmalar, kaçınılmaz olarak, politik iktidar mücadelesine, yani memleketteki tüm üretim araçlarını ele geçirme ve bütün ekonomik yaşama egemen olma mücadelesine dönüşmektedir. *«Kızıl Sendikalar Enternasyonal Nasıl Bir Enternasyonal Olmalıdır», BE., c. 6, s. 11.*

Memleketimizdeki kapitalizmden sosyalizme geçişin kendine özgü biçimi, bütün ülkeler için zorunlu olan kapitalizmden sosyalizme geçiş döneminin temel yasallıklarını ortadan kaldırmamaktadır ve kaldıramaz da. Sosyalizme geçiş, kapitalist unsurlara karşı ve sosyalist işletmeciliği örgütlemek için proletarya iktidarı kurulmadan gerçekleştirilemez. *«Parti Beşinci Kongresinin Kapamış Nutku» 25, XII, 1948, BE., c. 14, s. 347.*

Paris Komünü, işçi sınıfının, politik iktidarı kendisi için ele geçirmek, kendi hükümetini ve proletarya iktidarını kurmak amacı ile giriştiği ilk ciddî deneydi.

Paris Komünü, yeni tip devletin, proletarya devletinin çekirdeği, sovyetlerin (şuraların) ilk örneği idi.

Paris Komünü, uluslararası proletaryanın çıkarlarını ve özlemlerini dile getiriyordu. O, proletarya enternasyonalizminin bayrağı oldu.

Paris Komünü, halk yığınlarının yaratıcı girişimleri ve devrimci coşkularıyla kurulmuştu. «*Paris Komünü'nün Yetmişinci Kuruluş Yıldönümü Dolayısıyla*», BE., c. 11, s. 94.

Paris Komünü, burjuvazinin 1870-1871 mücadelesindeki ihanetine ve cumhuriyeti ortadan kaldırmak, krallığı tekrar kurmak için düzenlediği komploya karşı duyulan nefretin büyük bir patlamasıydı. Paris Komünü, burjuva-toprak ağalığı gericiliğinin, Paris işçilerini silâhsızlandırması, Fransızları cezalandırması ve Lüi Bonapart'ın beceriksizliği yüzünden yenilgiyle sonuçlanan serüvenci savaşın ve ağır savaş tazminatını onların sırtına yükleme çabalarına verilen bir karşılıktı. Aynı kaynak.

Komün, *gerçekte işçi sınıfının hükümetiydi*, emeğin ekonomik kurtuluşunu gerçekleştirecek bir politik biçimdi. Aynı kaynak.

Komün, işçi sınıfının, hazır devlet makinesini olduğu gibi eline alıp kendi amaçları için kullanmasının doğru olmadığını, proletarya iktidarı kurması gerektiğini ortaya koydu. Komün, devlet iktidarının egemen sınıfların bir kesiminin elinden alınıp öteki kesiminin eline verilmesi amacı ile şöyle yada böyle bir devlet iktidarına karşı yapılmış bir devrim değildi. Komün, burjuva

sınıf egemenliğinin devlet makinesini parçalamak, yıkmak amacı ile yapılmış bir devrimdi. *Aynı kaynak, s. 96.*

Fransız proleterleri, enternasyonalizm bayrağının Paris komüncülerinin bayrağı olduğunu unutmuş değildirler. Komünün kararları (dekreleri), eylemleri, bileşimi, varlığı ve sloganları buram buram enternasyonalizm kokuyordu. *Aynı kaynak, s. 100.*

İnsanlığın en aydınlık ve uzak görüşlü zekâlarının özlemini çektikleri, Paris Komünü savaşçılarının coşku ile istedikleri, yüz milyonlarca emek insanının düşünmekte ve uğrunda savaşmakta oldukları, insanın insanı sömürmediği ve baskı altında tutmadığı, bir ulusun diğerini köleleştirmedeği toplum, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'nin büyük ülkesinde gerçekleştirilmiş bulunmaktadır. *Aynı kaynak, s. 99.*

Yüce Ekim Sosyalist Devrimi insanlığın önünde, gerçek demokrasiye, sosyalizme, insanın insanı sömürmesinin ortadan kaldırılmasına giden yolu açtı. «*Ekim Sosyalist Devrimi İnsanlığın Önünde Gerçek Demokrasiye ve Sosyalizme Giden Yolu Açtı*», *BE., c. 14, s. 210.*

İnsanlık tarihinde, toplumsal gelişmenin tüm gidişatı ve dünyadaki bütün halkların kaderi üzerinde Yüce Ekim Sosyalist Devrimi çapında etki yapmış bir başka olay yoktur. «*Sovyetler Birliği ve Kapitalist Ülkelerdeki İşçi Sınıfı*», *BE., c. 10 , s. 381.*

Ekim Devrimi şu gerçeği açıkça gözler önüne sermiştir: İktidardan atılan sınıfların direnişini ezmekle, emperyalizme karşı mücadelede devrimi silâhlandırmakla ve devrimi sosyalizmin tam zaferine ulaştırmakla görevli olan proletarya iktidarı sorunu, proletarya devriminin özünü oluşturmaktadır. «*Faşizmin Hücumu Geçti*

şi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri», BE., c. 10, s. 135.

Ekim Devriminde, *proletarya iktidarı* zafere ulaştı. Bu zafer, *devrimci proleter partisinin*, yani Bolşevikler Partisinin yönetimindeki Rus işçi sınıfı tarafından, menşevizmle sürdürülen çetin bir mücadele sonunda kazanıldı. Ekim Devrimi, *proletarya ile köylülük arasındaki* ittifak sayesinde muzaffer oldu; bu ittifakta politik yönetim *proletaryanın* elinde bulunuyordu. «*Tek Cephe Mücadelesi*», BE., c. 9, s. 500.

İşçilerin 1917 yılı Ekim ayındaki silâhlı ayaklanması zafere ulaştı; çünkü, ayaklanmanın ve iktidarı ele geçirme işinin organı olan, *proletaryanın organı olan sovyetlere* (şuralara) dayanıyordu. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği emekçileri, Ekim Devriminin kazanımlarını canla başla savunuyorlardı, çünkü, dünya *proletarya devriminin bir kesimi olan bu devrim, dünya proletaryasının desteğine dayanıyordu. Aynı kaynak.*

Geniş Rusya İmparatorluğunda ezilen *proletarya ile köylüleri ve tutsak halkları özgürlüğe kavuşturan* Ekim Devrimi zaferi, Çarlık Rusyasının ekonomik yapısı ile birçok ortak noktaları bulunan Balkan yarımadası ülkelerinin emekçileri tarafından sevinçle karşılandı. «*Faşizm Balkanlarda*», BE., c. 8, s. 399.

1923 yılındaki Eylül Ayaklanması, faşizme karşı ilk halk ayaklanmasıydı. Kahramanlıklarla dolu bu ayaklanmada devrimciler başlıca yönetici rolü oynamışlardı; buna rağmen o, bir parti davası değil, bir halk davasıydı: Her şeyden önce, Bulgaristan işçi sınıfı ile köylülerinin davasıydı. «*Eylül Ayaklanmasının Verdiği Önemli İbret Dersi*», BE., c. 11, s. 251.

Eylül devrim mücadeleleri, sözcüğün tam anlamı ile, *genel bir halk hareketiydi*, bir halk hareketinin belirgin niteliklerini taşıyordu. «*Bulgaristan İşçileriyle Köylülere Açık Mektup*», BE.

Mücadele (Eylül Ayaklanması), Bulgaristan'da diktatörlük kurmak ve sovyet iktidarını gerçekleştirmek amacını gütmüyordu. Bugünkü hükümet, bu alanda kasıtlı olarak yalan söylüyor. Mücadele memleketi kasıp kavuran askerî diktatörlüğe karşıydı ve Bulgar halkının büyük çoğunluğu arasından, yani emekçi kesimi içinden çıkacak geniş bir demokratik hükümet kurmak için yürütülüyordu. Ve mücadele sırasında, ayaklanan halkın iktidarı eline aldığı yerlerin hiç birinde sovyet iktidarı kurulmadı, sadece, işçi-köylü hükümetinin ortak devrim komiteleri oluşturuldu. Aynı kaynak.

1923 Eylül Ayaklanması bastırıldı. Fakat, nasıl ki, Rus proletaryası, 1905 yılında Lenin'in yönetiminde yaptığı ayaklanmadan gerekli bütün ibret derslerini alarak davasına inancını güçlendirdiyse, Bulgar işçileri de, ayaklanmanın kana boğularak bastırılmasından sonra Komünist Partisi'nin öncülüğünde ve Komünist Enternasyonalin yönetiminde, güçlerini daha fazla çelikleştirdiler, partilerini sağlamlaştırdılar. Ve bugün, Bulgar faşizmine karşı aralıksız mücadele yürütüyorlar. «*Avusturya İşçilerine Mektup*», 1934, BE., c. 9, s. 409 - 410.

Partiye kanlı bir ibret dersi veren Eylül Ayaklanması, onun bolşevikleşmesi sürecini alabildiğine hızlandırdı. Parti önderi Dimitır Blagoev'in Dokuz Haziran'da yapılan yanlışı açıkça tanınması ve Eylül Ayaklanması'nı tamamiyle onaylaması da buna yardım etti. *Bulgaristan İşçi Partisi (Komünist) Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapordan*, 19. XII. 1948, BE., c. 14, s. 242.

Eylül Ayaklanması, halk yığınları ile faşist burjuva arasında öylesine derin ve kanlı bir uçurum açmıştı ki, bunu artık hiç bir şey kapatamazdı. Ayaklanmayı izleyen dönem içinde faşizm, mevzilerini hiç bir zaman güçlendiremedi ve geniş bir sosyal taban oluşturamadı. *Aynı kaynak.*

Öyle yenilgiler vardır ki, işçi sınıfının kurtuluş davasının gelecekteki zaferine büyük katkıları olmuştur. 1923 Eylül Ayaklanması yenilgisi de böyle olaylardandı. *Aynı kaynak.*

Bulgaristan emekçi halkı, canavar ve zalim bir avuç azınlığın karşı-devrimci iktidarı ile hiç bir zaman barışamayacaktır. Ağızlariyle kuş da tutsalar, türlü türlü «demokratik» reform vaadleriyle de övünseler bu böyle olacaktır. Yenilgimizden ibret dersleri alacağız ve yarın, dünkünden daha güçlü olacağız. Düşmanlarımıza gelince, onlar, ayakları altındaki tabanı gün günden daha fazla yitirecektir. «*Bulgaristan İşçileri ve Köylülerine Açık Mektup*», BE., c. 7, s. 275.

... biz, tüm şehir ve köy emekçileriyle ittifakımızı koruyacak ve güçlendireceğiz. Çünkü bu ittifak, Eylül mücadelelerinde ortak halk davası uğrunda canlarını veren binlerce savaşçının kanlarıyla mühürlenmiştir. *Aynı kaynak.*

Biz, Bulgaristan Komünist Partisi tarafından örgütlenip yönetilen 1923 Anti-Faşist Halk Ayaklanması'nı, Partinin Dar Sosyalistlikten Bolşevizme geçişinde bir dönüm noktası olarak kabul ediyoruz. «*Bulgaristan İşçi (Komünist) Partisi Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 240.

Ben, kahramanlıklarla dolu olan bu ayaklanma ile övünüyorum.

Ne yazık ki, o zaman, ne ben, ne de partim henüz *gerçek Bolşevik* değildik. Bundan dolayı, proletaryanın ön saflarda yer aldığı bu tarihsel halk ayaklanmasını gerektiği gibi örgütleyip yürütemedik. «*Laipsik Davası İçin Hazırladığı İlk Konuşmasının Taslağı*», BE., c. 9, s. 112 - 113.

... cesaretle denebilir ki, şanlı Eylül Ayaklanması yapılmısaydı ve ondan alınan büyük dersler olmasaydı, halkın çarlık ve faşizm diktatörlüğüne karşı yıllar yılı, azimle sürdürdüğü mücadele de olamazdı. «*1923 Eylül Ayaklanması Yapılmısaydı Çarlığa ve Faşizme Karşı Muzafferane Mücadele de Sürdürülemezdi*», BE., c. 12, s. 314.

Dokuz Eylül (1944) Anti-faşist Halk Ayaklanması, memleketimizin gelişmesinde derin bir dönüm noktasıdır. Bu zafer, halkımızın tarihinde yeni bir çağ, —politik, ekonomik, sosyal ve kültürel— derin devrimler çağı, yeni bir düzene, insanın insanı sömürmesinin bulunmadığı düzene doğru değişimler çağı açtı. «*Vatan Cephesi, Gelişmesi ve Ödevleri*», BE., c. 13, s. 469.

Dokuz Eylül (1944) Halk Ayaklanması, ilk önce demokratik ödevleri çözmekle görevliydi. Fakat, bu ödevleri gerçekleştirirken, memleketimizdeki kapitalist sistemi temellerinden sarsmaması ve burjuva demokrasisi dışına taşmaması olanaksızdı.. *Bİ (K) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapordan*, BE., c. 14, s. 273.

9 Eylül 1944 Halk Ayaklanmasının Sovyet Ordusunun Balkanlardaki ilerleyişi ile kaynaşması, ayaklanmayı başarılı kıldıktan başka, ona büyük bir güç ve atılım kazandırdı. Yirmi yıl boyunca faşizme karşı biriken kin ve emekçi yığınların faşizmi tepeleme azmi önüne geçil-

mez bir sel halini aldı ve faşist bir atılımda silip süpürdü. *Aynı kaynak.*

Memleketimizde politik iktidar, 9 Eylül 1944'te, kapitalist burjuvanın, sömürücü çarlığın ve faşist azınlığın elinden koparılıp alındı, işçi sınıfının aktif ve yönetici rolü ve onun Partisinin öncülüğü sayesinde, halkın büyük çoğunluğunun, şehir ve köy emekçilerinin eline geçti. Dokuz Eylül Ayaklanması, Sovyet Ordusunun yardımıyla memleketimizde sosyalist toplum kuruculuğu yolunu açtı. *Aynı kaynak, s. 271.*

Bilimsel Sosyalizm

İleri insanlık (...), Çoban Yıldızı gibi kendisine yol gösteren kurtarıcı bir ortak bilime, marksizm-leninizm bilimine sahip. «*Halk Cumhuriyetimizde Ordu Halkın Bir Kesimidir*», BE., c. 14, s. 95.

Leninizm (...), yalnız Parti için değil, aynı zamanda, halk demokrasisi, sürekli barış ve sosyalizm uğrunda mücadele yürüten tüm gerçek mücadeleçiler için bir eylem kılavuzudur; sınıf mücadelesinin karmaşık durumu içinde doğru yolu gösteren bir pusuladır. «*Yüce ve Yenilmez Leninizm Bayrağı Altında*», BE., c. 14, s. 357.

Marksist-leninist bilimin temel hükümlerini benimsemişimiz zaman, o, bize, bütün ülkelerde, her zaman ve her koşul içinde geçerli olan bir reçete olarak değil, bir eylem kılavuzu olarak hizmet edecektir. «*İşçi Gençler Birliği Sosyalizm Okulu Olmalıdır*», BE., c. 12, s. 83.

... gerçek devrim teorisi, her kof teoriciiliğin, soyut tanımlama alanındaki her cambazlığın amansız düşmanıdır. Lenin, zaman zaman şöyle diyordu: «*Bizim teoremiz dogma değil, eylem kılavuzudur*». Bizim işte böyle teoriye gereksinimimiz var (..): Ekmek gibi, hava gibi, su gibi... «*İşçi Sınıfının Faşizme Karşı Birliği*», BE., c. 10, s. 169.

Marksizm, yaratıcı bir yaklaşımla öğrenilmeli, pratik ve dolaysız amaçları gerçekleştirmek için, egemen sınıfla mücadele için benimsenmelidir. «*Partimizin Öngörülerini Parlak Bir Biçimde Doğrulandı*», BE., c. 13, s. 90.

Tüm bilgiler, bir sistem içinde birleşmeli, bütünsel bir dünya görüşünü oluşturmali, eylem kılavuzu haline gelmelidir. Öyle ki, onunla yalnız varlığı aydınlatmakla kalmayalım, aynı zamanda, var olan şeyleri, daha iyi şeyler haline getirebilmek için değiştirebilelim. «*Umut Verici, Genç, Uyanık Çok İyi Kadrolar Yetiştiriyor*», BE., c. 11, s. 368.

Emekçi insanlık, leninizm bayrağı altında ve yalnız bu bayrağın altında, kapitalist köleliğinden ve saldırgan savaşlarından tamamiyle kurtulabilir. «*Yüce ve Yenilmez Leninizm Bayrağı Altında*», BE., c. 14, s. 359.

... biz marksistler, inandığımız bir davanın insanlarıyız. Kapitalin saldırılarına karşı, faşizme ve emperyalist savaşa karşı, kapitalist sömürüyü ortadan kaldırmak için pratik mücadele yürütmekle görevliyiz. İşte bu *pratik* ödev, marksist kadrolardan, *devrimci teoriyle* mutlaka donatılmalarını istemektedir. Çünkü (...), teori, pratisyenlere, yönlerini belirleme gücünü vermekte, perspektiflerini aydınlatmakta, güvenle çalışmalarını sağlamakta ve davamızın zaferine olan inançlarını pekiştirmektedir. «*İşçi Sınıfının Faşizme Karşı Birliği*», BE., c. 10, s. 168 - 169.

Pratikte teori, işçi sınıfı mücadelesinin bugünkü aktif ödevlerinin gerçekleştirilmesiyle perspektif ve amaçları arasında bir kesintiye, bir bağlantısızlığa meydan vermeyelim. Unutulmamalı ki, halk cephesi hareketi ne derecede genişlerse, hareketin taktik sorunları ne denli karmaşık bir hal alırsa, durumun ve mücadele yürüten

güçler arasındaki oranın gerçek marksist çözümlemesi (analizi) ve güçlü marksist-leninist teori pusulasının elimizde bulunması o derecede gerekli hale gelir. «*Dünya Proletaryasının Birliği*», BE., c. 10, s. 332 - 333.

Halk cephesi politikasının uygulanmasını, marksizmin propagandası ile, işçi hareketi kadrolarının teorik düzeyinin yükseltilmesiyle ve Marks - Engels - Lenin'in öğretilerinin benimsenmesiyle doğru olarak uyumlaştıralım. *Aynı kaynak.*

... doğru bir tarih anlayışı ve onun değerli derslerle dolu zengin hazinesinden yararlanma, günümüzde ve gelecekte bizim en iyi öğretmenimizdir. *Kendi partimizin marksist felsefesine ekmek ve hava kadar gereksinimiz vardır. «'Filosofska Misl' (Felsefî Düşün) Dergisinin Rolü ve Ödevleri*», BE., c. 12, s. 307.

Daha üstün, adaletli bir toplumsal-üretimsel sistem olan ve halkın yaşamsal çıkarlarını karşılayan sosyalizm, bütün halklar için tarihsel bir gerekliliktir. «*Memleketimizin Toplumsal Gelişmesi, Kapitalist Sömürü Sistemini Ortadan Kaldırma ve Her Türli Emperyalist Bağımlılığını Yok Etme Yolunda İlerliyor*», BE., c. 13, s. 379.

... sosyalizmi gerçekleştirme sürecine yardım da edilebilir, engel de olunabilir. Bu tarihsel-gerekli süreç, hızlandırılabilir de, yavaşlatılabilir de. Fakat, hiç bir suretle durdurulamaz, Bu süreç, sonuna kadar yürüyecek, gelişecektir. *Aynı kaynak.*

Parti

Parti, işçi sınıfının öncüsüdür, aynı zamanda, işçilerin hem politik, hem de ekonomik mücadelelerinin en yüksek yönetici gücüdür. «*Balkan ve Tuna Ülkeleri Birinci Sendika Konferansı*», BE., c. 5, s. 550.

Parti'nin, yönetici rolü, işçi sınıfının mücadelelerinde elde edilmelidir. Bu amaca ulaşmak için, marksistlerin yönetici bir güç olduklarını bildirilerle ilân etmek değil, yığınlar arasında her gün çalışarak ve doğru bir politika izleyerek, işçi yığınlarının güvenini kazanmak ve bu güvene lâyık olmak gereklidir. «*Faşizmin Hücumu Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 119.

Parti, her şeyin üstünde! Her şeyden önce parti! Parti'nin Bolşevik birliğini göz bebeğimiz gibi koruyalım! Bolşevizmin birinci ve en üst yasası işte budur! «*Kapitalist Ülkelerin Zamanımızdaki Yöneticileri Geçici Kişilerdir*», BE., c. 10, s. 188.

Marksist-leninist partilerin birliği, devrimci birleşikliği ve mücadeleye hazır durumda oluşları, en değerli kapitaldır. Ve bu kapital yalnız bize değil, tüm işçi sınıfına aittir. «*Faşizmin Hücumu Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 118.

İşçi sınıfının birliği uğrunda savaşmak suretiyle biz, partilerimizin *içsel birliği için* yürütülen mücadelede daha büyük bir enerji ve daha ödünsüz davranış gücü kazanmış oluruz. «*Kapitalist Ülkelerin Zamanımızdaki Yöneticileri Geçici Kişilerdir*», BE., c. 10, s. 188.

Biz devrimciler biliyoruz ki, dünya işçi hareketi içinde, işçi sınıfının eylem birliğine yandaş olan güçler büyüyüp güçlenmekte, gittikçe artan işçi çevreleri birliğin gerçekleştirilmesi için gür sesleriyle sitemlerde bulunmaktadır. «*Sosyalizm Ülkesi ve Dünya Proletaryasının Mücadelesi*», BE., c. 11, s. 16 - 17.

Marksist-leninist partiler, geniş emekçi yığınların, faşizme ve kapitalin saldırılarına karşı birlik halinde mücadeleye, yalnız, *kendi saflarını her bakımdan güçlendirerek*, girişimlerini geliştirerek, marksist-leninist politika ve somut koşulları, sınıf güçlerinin durumunu dikkate alan doğru ve esnek taktik uygulayarak seferber edebilirler. «*Faşizmin Hücumu Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 117.

Marksist-leninist partilerin güçlü ve etkili oluşlarının bir nedeni de şudur: Onlar, ulusun sağlam güçlerini, tüm halkın çıkarları adına kudretli bir halk cephesinde birleştirme yeterliğine sahiptirler. «*Vatan Cephesi, Gelişmesi ve Şimdiki Ödevleri*», BE., c. 13, s. 458.

Parlamento çalışmaları, Parti'nin çalışma ve mücadelelerinin sadece bir kesimidir. (...) Parti, yalnız, proletaryanın genel örgütlü gücüne yaslandığı zaman parlamentodaki mücadelesi bir önem kazanabilir. «*Bulgaristan İşçi Sosyal Demokrat Partisi Kongresinde Sosyal Demokratlar (Dar Sosyalistler) Parlamento Grubunun Çalışmaları Üstüne Okuduğu Rapor*», BE., c. 4, s. 155.

Sosyalizmi davasının çıkarları, *sapmalara* karşı soyut değil, *Somut mücadele*yi, beliren zararlı eğilimlere karşı tam zamanında ve azimli karşı-eylemi ve yanlışlıkların tam zamanında düzeltilmesini gerektirmektedir. «*Kapitalist Ülkelerin Zamanındaki Yöneticileri Geçici Kişilerdir*», BE., c. 10, s. 187.

... sekterler, *doktrinci dar görüşlerinden*, halk yığınlarının gerçek yaşamlarından kopmuş durumda bulunmalarından ve işçi hareketinin en karmaşık sorunlarını basmakalıp şemalara dayalı basitleştirilmiş yöntemlerle çözmelerinden memnundurlar. Bunlar, her şeyi bildikleri savındadırlar ve yığınlardan, işçi hareketinin derslerinden öğrenmeyi gereksiz saymaktadırlar. Kısacası, sekterler için deniz, diz boyudur. «*Faşizmin Hücuma Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 119.

Biz, saflarımızdaki yanlışlıkları, zayıflık ve yetersizlikleri göstermekten, ortaya koymaktan korkmuyoruz. Çünkü biz, devrimci partiyiz. Devrimci parti ise, bilindiği üzere, kendisinin devrimci bir parti olarak gelişmesini engelleyen her şeyi yadsımakla ve ancak bu koşullar içinde gelişir, büyür ve ödevlerini yerine getirir. «*Kapitalist Ülkelerin Zamanımızdaki Yöneticileri Geçici Kişilerdir*», BE., 10, s. 188.

... Parti, çelik gibi, yani bilinçli ve seve seve uyulan bir disipline sahip olmalıdır. *Çelik disiplin*, parti olarak düşünce birliğimize, hepimize ait ödevlerimiz ve amaçlarımıza, bizi zaferlere götüren marksist biliminize dayanır ve dayanmalıdır. «*Bulgaristan İşçi Komünist Partisi'nin Tarihsel İşlevi*», BE., c. 12, s. 55.

Üçüncü Enternasyonal, Komünist Enternasyonal, *devrimci* eylem için proletaryanın bir enternasyonal ör-

gütü olarak, dünya proletarya devriminin bir yönetici organı olarak (...) iç savaşın ateşleri arasında doğdu. «*Büyük Bir İleri Adım*», BE., c. 5, s. 532.

Komünist Enternasyonalin Yedinci Kongresi, işçi sınıfı ve emekçiler için, barış ve halkların özgürlüğü için en büyük tehlike olan faşizme karşı mücadeleyi yakın geleceğin ana ödevi olarak öne koymak suretiyle, proletarya partilerinin doğrultusunda bir dönüşüm meydana getirmiştir. «*Bulgaristan İşçi (komünist) Partisi Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 257.

Başka ülkelerde marksist-leninist partilerinin, proleter devrimci partilerinin kurulması, gelişmesi, oluşması (biçimlenmesi) ve güçlenmesi ve aynı zamanda proletaryanın bunlarda devrimci birleşmesi, çetin iç mücadelelerle, sosyalist partilerin parçalanmaları ile gerçekleşmektedir. Yalnız bizim ülkemizde bunun tam tersi bir süreçle karşı karşıya bulunuyoruz: İşçi güçleri partimizin bayrağı altında birleşmişlerdir ve partimiz, savaştan (Birinci Dünya Savaşı'ndan) sonra başlayan devrim döneminde hiç bir iç sarsıntıya uğramamıştır. Çünkü kuruluşundan günümüze kadar, katkısız bir proleter ve devrim partisi olarak kalmıştır. *Aynı kaynak*, s. 500.

Bir işçi partisi olan Partimiz, (...), birçok politik partiden kökten farklıdır. (...) O, mücadelede doğmuştur, mücadelede gelişmiştir ve mücadele içinde durmadan büyümektedir. Kuruluşundan beri, yarım yüzyıldır, legal ve illegal olarak varlığını sürdürmektedir. Ve bütün politik partiler, gereksiz hale gelinceye kadar yaşayacaktır, mutlaka yaşayacaktır! «*Bulgaristan İşçi (komünist) Partisi'nin Tarihsel İşlevi*», 1946, BE., c. 12, s. 53.

Kanımca, Bulgar devrim hareketinin Dar Sosyalist-

lik geçmiş, dar sosyalist olarak çalışma süresi bir *eksi* değil, tam tersi, bir *artı*dır. «*Partideki Dönüşüm Üstüne*», BE., c. 9, s. 467.

Partimiz, o zamanki genç işçi sınıfımızın, kendisi için bir sınıf olarak, kendi ideolojisi ve kendi örgütü ile bağımsız bir toplumsal güç olarak ayrı bir parti halinde oluşabilmek için, özüne yabancı küçük burjuva ve burjuva etkilerine karşı aralıksız bir mücadele yürüttü ve bu mücadelelerde büyüdü. «*BI (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 221.

Dar sosyalistlerin, her türlü reformizme ve reformistlere karşı ödünsüz tutum ve davranışları, işçi hareketi içinde burjuva ajanlarıyla yan yana yaşamaya tahammül etmeyişleri, işçi sınıfının yaşamsal çıkarları ve haklarını savunmak için yürüttükleri kahramanca mücadele, bütün bunlar, Dar Sosyalistliği, dünya işçi hareketi içinde ve İkinci Enternasyonalde kendine özgü bir devrimci-marksist akım haline getirmiş, bütün sol sosyal demokrat akımlar içinde en fazla onu bolşevizme yakınlaştırmıştı. Aynı kaynak, s. 227.

Partinin, Dar Sosyalistlik dönemindeki başlıca olumlu özellikleri şunlardı: Marksizme, proleter sosyalizmine ve enternasyonalizme derinden bağlılığı, burjuvaziye ve burjuvazinin reformist maşalarına karşı ödünsüz tutum ve davranışı, işçi sınıfının güçlerine ve geleceğine sarsılmaz inancı, bilinçli çelik disiplini. Aynı kaynak, s. 226.

Dar Sosyalistler, kişisel yaşamlarını, kişisel çıkarlarını, parti üyesinin kişisel iradesini, proleter partisinin çıkarları ve iradesine tâbi kılmışlardı. Bu, onlar için temel yasaydı. *Aynı kaynak.*

Biz Bulgar dar sosyalistleri, şunu memnunlukla sap-

tamış bulunuyoruz: Lenin'le tam bir görüş birliği içindeyiz ve Komünist Enternasyonalin ilkeleri ve taktiği bizim de ilkelerimiz ve taktiğimizdir. «*‘Lenin'in Avrupa ve Amerika İşçilerine Mektubu' Adli Broşüre Önsöz*», BE., c. 5, s. 229.

Partimiz, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'ni, bir bütün olarak, büyük bir coşku ve hayranlıkla karşıladı. Onun sloganlarını benimsedi. Memleketimiz emekçilerini, genç Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'ni savunmak için seferber etti. «*Bİ(k)P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», 1948, BE., c. 14, s. 235.

Partimiz, 1919 yılındaki kongresinde Komünist Partisi adını aldı. Birçok ülkelerin partilerinden farklı olarak, Komünist Enternasyonale bir bütün halinde (parçalanmadan) girdi. Bolşevik Partisinin ve Lenin'in yönetiminde Komünist Enternasyonalin kuruluşuna katıldı. *Aynı kaynak.*

Bulgar proletaryası ve onun yasa dışına itilen partisi, bolşevizm öğretisini, kendi çalışmalarının, kendi mücadelesinin sarsılmaz temeli haline getirdiler ve böylece, Eylül Ayaklanması yenilgisini, Bulgaristan'da devrimci proleter hareketinin başarılı gelişme koşuluna dönüştürdüler. «*Avusturya İşçilerine Mektup*», BE., c. 9, s. 410.

Dimitır Blagoev'in en yakın çalışma arkadaşları olan bizler, onun ölümünden sonra (1924), ne yazık ki, partinin ve Bulgar proletaryasının devrimci geçmişini, bir bütün olarak, marksist-leninist açıdan tam zamanında ve gerektiği gibi değerlendiremedik. Oysa, bu değerlendirmeyi becerebilseydik, Dar Sosyalistlik döneminin bolşevikçe olmayan kalıntılarını daha büyük bir hızla ve kesinlikle ortadan kaldırmak için, devrim hareketinin

olumlu ve büyük kapitalinden alabildiğine yararlanabildik. «Bİ (k) P, Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor», BE., c. 14, s. 251.

Parti, gelişmesi sırasında, güçlüklerle dolu, dikenli ve zigzaklı bir yolda, işçi sınıfına ve emekçi halka sarsılmaz bir sadakat duygusu ile dopdolu olarak, kahramanca yürüdü. Uzun zaman illegallik koşulları içinde mücadele yürütmek zorunda kalan, ağır yenilgilere uğrayan ve çok sayıda değerli kurbanlar veren partimiz, varlığını ve mücadelesini aralıksız olarak sürdürdü. Aynı kaynak, s. 222 - 223.

Komintern Yedinci Kongresinin kararları, partide dönüşümün gerçekleştirilmesinde ve onun bolşevikleşmesinde sonuç belirleyici etkiler yaptı. Aynı kaynak, s. 258.

Anti-faşist tek cephe kurmak için Komünist Parti'si'nin yürüttüğü mücadele, onu, halk yığınları ile sıkı sıkıya birleştirdi, aralarındaki bağı pekiştirdi ve partiyi, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde şehir ve köy emekçilerinin gerçek önderi durumuna yükseltmek için gerekli koşulları yarattı. «Bİ (k) P, Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor», BE., c. 14, c. 242.

Çar ve faşist diktatörlüğünün ve Alman işgalinin en ağır döneminde parti, faşizme ve yabancı işgalcilere karşı mücadelenin öncülüğünü cesaretle üzerine aldı, partizan hareketini örgütleyip yönetti, Vatan Céphesini kurdu ve özverili, doğru yönetimi sayesinde memleketi, 9 Eylül zaferine ulaştırmaya, geniş halk yığınlarının sevgi ve güvenini kazanmayı başardı. Aynı kaynak, 223.

Direniş hareketi dönemi, partimiz ve halkımızın tarihine altın harflerle yazılacaktır. Partimiz ve halkımız,

partinin örgütlemeyi ve Alman işgalcilerle Bulgar faşistlerine karşı silâhlı mücadeleye seferber etmeyi başardığı on binlerce erkek ve kadın partizanın ve yardımcılarının kahramanlıkları ile haklı olarak övünebilir. *Aynı kaynak, s. 267 - 268.*

... Partimizin gevezelere (...) değil, ciddî, namuslu uyanık ve sadık mücadeleçilere, her yerde ve her alanda, zamanlarını ve güçlerini fedaya hazır mücadeleçilere, (geçmişteki partizan kavgasında, faşizme ve Alman işgalcilerine karşı yürütülen savaşta olduğu gibi) gerektiği zaman hayatını da fedaya hazır erlere ihtiyaç vardır. *«Barış ve Demokrasi İçin, Halkımızın Yenilmez Hareketi Olan Vatan Cephesi İçin Güçlü Tüm Halk Gösterisi», BE., c. 10, s. 127 - 128.*

... tarihsel görevini yerine getiren bir parti olmak istiyorsak, kariyeristlere, koltuk peşinde koşanlara, iktidardan kişisel amaçları için yararlananlara saflarımızda yer vermemeliyiz. Partimizde hiç bir ahlâksızlığa, onu gözden düşürecek hiç bir davranışa tahammül edilmemelidir. Bu alanda, ödünsüz bir ciddiyet (...) gereklidir. Bundan, parti olarak bir kaybımız değil, sadece kazanımımız olacaktır. *«Bİ (k) P'nin Tarihsel İşlevi», BE., c. 12, s. 54.*

Partimizin yürüdüğü yolun dümdüz, Halk Meclisi yada Bakanlar Kurulu binaları önündeki cadde gibi dümdüz olduğunu (...)hiç bir zaman hayalimizden geçirilmiş değiliz. Biliyoruz ki, bu yol, güçlüklerle dolu, dikenli bir yoldur. Fakat o, işçi sınıfımız için, halkımız için, yurdumuz için tek kurtuluş yoludur. *«Parti Beşinci Kongresindeki Kapanış Nutku», BE., c. 14, s. 348.*

Bürokratik yozlaştırmalara ve bürokratik ilgisizliklere karşı mücadele partimizin gündeminden düşmeme-

lidir. Bu bürokratizmin her türlü somut belirtisini en amansızca açığa vurmaliyiz. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 338 - 339.

Okumak, öğrenmek, aydınlanmak ve gelişmesinde ileri gitmek istemeyen parti üyesi, partimizin gerçek üyesi değildir ve olamaz! «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 336.

Yalnız devrimci coşkuya sahip olman yeterli değildir, aynı zamanda, devrimci teori silâhını da kullanmayı bilmelisin. Sadece teoriyi bilmen yeterli değildir, Bolşevik karakterine ve Bolşevik amansızlığına da sahip olmalısın. Sadece ne yapılması gerektiğini bilmen yeterli değildir, bunu yapabilme yiğitliğine de sahip olmalısın. İşçi sınıfının çıkarlarına gerçekten hizmet eden her şeyi yapmaya ne pahasına olursa olsun hazır durumda bulunmalısın. Kişisel yaşamını işçi sınıfının çıkarlarına tamamiyle tâbi kılabilirmelisin. «*Gerçek Devrimci Nasıl Olmalıdır*», BE., 9, s. 484.

Kendi deneyimizle yığınların deneyinden ders almasını bilmezsek, gerçek devrimci olamayız. «*Faşizmin Hücumu Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 128.

Politika ve taktiğimizi değişen duruma ve dünya işçi hareketinde meydana gelmekte olan değişikliklere uygun tarzda yeni baştan kuramazsak, (...) biz, devrimci marksist-leninist olamayız. *Aynı kaynak.*

Daha az konuşup daha fazla çalışırsak, daha iyi sonuçlar elde ederiz. Kendimize ne derecede eleştirel davranırsak, zayıflık ve kusurlarımızı o denli zamanında ortadan kaldırırız. Etrafımızda olup bitenlere ne kadar eleştirel davranırsak, o denli daha iyi gelişir, partimizin

eylemcileri olarak görevlerimizi o derecede daha iyi yerine getirmiş oluruz. «*Güçlü Tüm Halk Barış Gösterisi*», *BE.*, c. 12, s. 127.

... kendi ülkemizdeki ezilen halk yığınlarının kurtuluşu için savaşıyor bizler, aynı zamanda, büyük ve birleşik dünya proleterleri ailesinin üyeleri, birleşik büyük dünya sosyalist hareketinin savaşçıları. Birbirinden öğrenen, birbirine yardım eden, birlikte mücadele yürüten ve birlikte zafere ulaşacak olan kardeşlerimiz. «*Genç Alman Komünistine Mektup*», 28.VI.1934, *BE.*, 11, s. 294.

Devrimciler, ileri doğru hızla koşmamalıdır. Somut duruma uygun ve yığınların anlayabileceği sloganları ortaya atmalı, daima yığın hareketinin başında yürümeli ve hareketin, olgunlaşan yeni ödevleri çözmesine yardım etmelidirler. «*Savaş ve Kapitalist Ülkelerdeki İşçi Sınıfı*», *BE.*, c. 11, s. 46 - 47.

Yazı yazar ve konuşurken daima sıradan işçiyi düşünmelisin. Öyle yazmalısın, öyle konuşmalısın ki, bu işçi seni anlamalı, senin çağrına inanmalı ve senin yolundan yürümeye hazır duruma gelmelidir. «*İşçi Sınıfının Faşizme Karşı Birliği*», *BE.*, c. 10, s. 159.

Marksizm-leninizm ilkelerinden ve proletarya enternasyonalizminden her türlü sapmalara ve bizim özgürlük ve bağımsızlığımız, memleketimizdeki sosyalist toplum kuruculuğu için ölüm demek olan her milliyetçi sapmaya ve Büyük Bulgaristan şovenizmine karşı son derecede uyanık bulunun ve azimle savaşın. «*Yüksek Parti Okulu Öğrencilerine Mektup*», *BE.*, c. 14, s. 382.

Artık partimiz devletin başındadır; üyeleri, sorumlu yerlerde, kilit noktalarında bulunuyorlar, Partinin saygınlığı görülmemiş ölçüde artmıştır, memleketimiz

emekçileri. partimizin yolundan yürümeye ve onun genel doğrultusunu izlemeye hazır olduklarını belirtiyorlar. (...) İşte bu koşullar içinde örgütlerimizin ve yöneticilerinin rolü sonuç belirleyici bir önem taşımaktadır. «Beşinci Kongreyi Kapayış Nutku», BE., 14, s. 342 - 343.

Hiç bir zaman unutulmamalı ki, partinin yöneticileri değişebilir, fakat parti kalır ve varlığını sürdürür. Parti yöneticilere değil, yöneticiler partiye bağımlıdır. Ve onlar, sarsılmaz marksist-leninist öğretiyi sadık kaldıkları ve Partinin sağlam kollektif iradesini yerine getirdikleri ölçüde gerçek parti yöneticileridirler. Aynı kaynak, s. 177.

Sendikalar

... proletarya devrimi, gerek ayrı ayrı ülkelerde, gerekse dünya çapında, ancak, proleter yığın örgütlerinin —sendikaların— devrimci örgütler haline gelmesiyle başarıya ulaşabilir. «*Balkan ve Tuna Ülkeleri Birinci Sendika Konferansı*», BE., c. 5, s. 541 - 542.

... işçi sendikaları proletaryanın yığın örgütleridir. «*Sendikal Hareketin Ödevleri*», BE., c. 6, s. 223.

Sendika birlikleri, yığın örgütleridir, her üretim ve işletmedeki, görüş ve inanış ayrımı gözetmeksizin, kapitalin sömürüsüne karşı mücadele yürütmek için büyük yığınları bir araya getiren örgütlerdir. «*Kızıl Sendika Enternasyonalî İkinci Kongresi*», BE., c. 7, s. 9.

... sendika birlikleri, işçilerin günlük çıkarlarını savunma görevini yerine getirirlerken, bir yandan da, proletaryanın pratik sosyalizm okulu olmalıdırlar. «*Sendikaların En Yakın Ödevleri*», BE., c. 6, s. 258.

Yığınları örgütleyen ve onların sınıf bilinçlerini yükselten sendikaların ödevleri, bu yığınların çıkarlarını kapitalist sömürsünden savunmak için mücadele yürütmektir. Bu mücadelenin başarısı ise, mücadele yürütenlerin sınıf bilincine ve bilgilerini artırmalarına bağlıdır. Aynık aynak.

... bilmsel sosyalizmi benimsemiş ve proleter parti-
siyle omuz omuza yürüyen sendikalar olmadıkça, pro-
letarya devriminin tam zafere ulaşması olanaksızdır.
«*Tüm Rusya Sendikaları Dördüncü Kongresinde Kızıl
Sendika Birlikleri Uluslararası Konseyi Adına Yaptığı
Konuşma*», 19.V.1921, BE., c. 6, s. 4 - 5.

Proletaryanın yürüttüğü sınıf mücadelesinin tarih-
sel gelişmesi, işçi sendikalarının proletaryanın politik
örgütü ve mücadelesi karşısında yansız ve bağımsız ol-
ması gerektiğine ilişkin tüm burjuva savlarını çürütmüş-
tür. *Fakat, günümüzde, işçi sendikaları ile proletarya-*
nın gerçek politik partisi daha yakın bir birlik, proletar-
yanın sendikal ve politik mücadelesi arasında *tam bir*
organik birlik kurulmalıdır. Kapitalist sömürünün orta-
dan kaldırılması, sosyalizmin kurulması bunu gerektir-
mektedir. «*İşçi Sendikalarının Ödevleri*», BE., c. 5,
s. 367.

... biz, sendikaların burjuvaziye her türlü bağımlılı-
ğına şiddetle karşıyız. Ve biz, proletarya ile burjuva ara-
sındaki sınıf mücadelesinde sendikaların yansızlığının
son derecede zararlı olduğuna ilişkin ilkesel görüşümüz-
den vazgeçmiş değiliz. «*İşçi Sınıfının Faşizme Karşı Bir-
liği*», BE., c. 10, s. 173.

İşçi hareketinde, «örgütsel yansızlık» biçiminde de
olsa, «sendikal yansızlığın» yeri yoktur. (...) Sendika mü-
cadelesinin sınıfsal devrim mücadelesine dönüşmekte ol-
duğu günümüzde, işçiler, yalnız, devrim örgütleri olan
sendikalarda birleşebilirler. *Sendika Hareketini Bekle-*
yen Ödevler», BE., c. 5, s. 236.

İşçi sendikalarının, şimdiki devrimci dönemde ger-
çekleştirecekleri çok önemli bir ödev vardır: Onlar, gü-
nümüzde, yığınları mesleklerine göre birleştirmek ve

politik iktidarı ele geçirmek için proletaryanın giriştiği ortak hücumla en aktif biçimde katılmakla görevlidirler. Yeni bir dünya, toplumsal mülkiyet, eşitlik, kardeşlik ve özgürlük dünyası yaratmak için devrimci proletaryanın bütün ülkelerde yürütmekte olduğu mücadeleye sendikalar ön saflarda katılmalıdırlar. «Birleşmeye Doğru», BE., c. 5, s. 255.

Biz, kapitalizm ve faşizme karşı hücumlarında işçi sınıfının en önemli dayanaklarından biri olan birleşik sınıfsal sendikalardan yanayız! Ve sendika örgütlerinin birleşmeleri için ortaya koyduğumuz tek koşul da şu: Kapitalizm ve faşizme karşı mücadele ve sendika-içi demokrasi. «Faşizmin Hücumuna Geçici ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri», BE., c. 10, s. 93.

İşçilerin, kendi aralarında paylaşamayacak hiç bir şeyleri yoktur. Bu yüzden, kapitalizme karşı ortak mücadele için aralarında anlaşmalı ve birleşmelidirler. «Kimler Birliğe Karşı», BE., c. 3, s. 20.

Proletaryanın üstün çıkarları, kendi örgütünde ve mücadelede birleşmelerini gerektirmektedir. «Sendika Konferansındaki Konuşması», 12.XIII. 1915, BE., c. 4, s. 159.

... sendika birlikleri, (...) proletaryanın doğal yığın örgütleridir. «Seçimden Sonra Sendikalar», BE., c. 3, s. 5.

... her işçi grevi, tüm sendika hareketinin çıkarlarını dolaylı yada dolaysız olarak yakından ilgilendirmektedir. «Sendika Birlikleri ve Grev Hareketi», BE., c. 3, s. 181.

İşçi sendikaları da, proletarya ile birlikte iktidara gelirler, yani iktidarın bir kesimi, sovyet iktidarının or-

ganları olurlar. «İşçi Sendikalarının Ödevleri», BE., c. 5, s. 368.

Rusya proletaryasının zafere ulaştırdığı devrim ve bu devrimin başarılı olmasında büyük payı bulunan, Rusya'daki proletarya yönetiminin güçlü bir dayanağı ve üretimin sosyalist temeller üzerinde örgütlenmesinde eşsiz bir etken olan Rus sendikaları, diğer sendika birliklerinin yürüyecekleri yolu tamamiyle aydınlatmışlardır. «Kızıl Sendikalar Enternasyonalı Kurucu Kongresi», 10, BE., c. 6, s. 87.

İşçi kadınların örgütlenmesi sorunu karşısındaki küçümseyici tutuma kesinlikle bir son vermenin zamanıdır artık. Ve şunun da herkes tarafından kesinlikle anlaşılması zamanı gelmiştir: Emegın şu yada bu alanında çalışan kadınların katılımı olmadan hiç bir ciddi işçi mücadelesi yürütülemez ve bu katılımın sağlama bağlanması için, ilk önce, kadın işçiler, erkek işçilerle birlikte örgütlenmelidir. «Bulgaristan İşçi Sendikaları Birliği», BE., c. 5, s. 435.

Başka ülkelerden farklı olarak, Bulgaristan'da işçi sosyal demokrat parti, yani proletaryanın politik örgütü, işçi sendikalarından önce kuruldu. Dahası var: Memleketimizde işçi sendikaları birlikleri, proletarya partisinin girişimi ve dolaysız katılımı ile ortaya çıktı. «Bulgaristan'da Sendika Hareketi», BE., c. 5, s. 560.

Bizim işçi sendikalarımız, İşçi Sosyal Demokrat Partisi ile sıkı bir bağlantı içindedirler. Parti, onların kurulması için büyük çabalar harcamış, bu uğurda kurbanlar vermiştir. Sendikalar, örgütlerinin sağlamlığını, disiplinini ve üyelerinin yüksek bilincini, büyük ölçüde, partinin, onlar için yaptığı sosyalist çalışmalara borçludurlar. «K. Lenin Yoldaşla Konuşmalar», BE., c. 3, s. 23.

... proletarya politik iktidarı eline aldıktan sonra, sendikal çalışmaların ağırlık noktası, ekonomik yaşamı örgütleme alanına geçecektir. Proletarya, özel kapitalist sektöründen devlet sektörüne ve oradan da tüm ekonomik yaşamın sosyalist örgüte geçişinde üretimin örgütçüsü olarak o alanda yetiştirilecektir. «İşçi Sendikalarının Ödevleri», BE., c. 5, s. 369.

İşçi sendikaları, sanayi işletmelerini kamulaştırma ve sosyalizasyon, denetim ve yönetim işlerinin en güvenilir organlarıdır. Onlar, sosyalist üretimin örgütlenmesinde sovyet iktidarının en iyi yardımcıları olacaklardır. «Sendika Hareketini Bekleyen Ödevler», BE., c. 5, s. 236.

... işçi sınıfı ve onun sendika birlikleri, Vatan Cepheci halk iktidarının temel dayanaklarından biridir ve öyle de olmalıdır. «Sendika Birliklerinin Yeni Devletteki Yeri ve Rolü», BE., c. 12, s. 16.

Gerek, savaş cephesinde ve cephe gerisinde, memleket içindeki faşist düşmanın kesinlikle yenilgiye uğratılması, gerekse Vatan Cepheci halk iktidarının temellerinin güçlendirilmesi, büyük ölçüde, işçi sınıfının birleşik sendika örgütlerine bağlıdır. «Genel İşçi Sendikaları Birliğinin Ödevleri», BE., c. 11, s. 175.

Sendika birlikleri ve onların Genel İşçi Sendikaları Birliği, Vatan Cepheci iktidarı ve halk ekonomisi arabasının beşinci tekerleği değildir ve onlara bu gözle bakılamaz. Sendika birlikleri, kendilerinin, memleketimizin büyük toplumsal, ekonomik, kültürel ve politik faktörleri oldukları duygusuna, sorumluluk ve bilincine sahip olmalıdırlar. «Sendika Birliklerinin Yeni Devletteki Yeri ve Rolü», BE., c. 12, s. 16.

Sendika kongreleri, geçit töreni yeri değildir. Bu kongreler, her Şeyden önce, sendika birliklerinin çalışma ve mücadelelerinde *nelerin aksadığını, bu aksaklıkların nedenlerinin neler olduğunu ve nasıl ortadan kaldırılacaklarını* saptamak, bu suretle iŐŐi sendikalarının doğru ve hızlı geliŐmelerini, ödevlerinin başarı ile gerçekleŐtirilmesini sağlamak için toplanır. «*Sendika Kongreleri*», BE., c. 7, s. 143.

Birçok devlet dairesinde pek çok memur ve hizmetli iş saatlerinin hakkını vermiyor, dostlar alıŐveriŐte grsn diye çalışıyor, odadan odaya dolaŐarak zaman kaybediyor, devlet arkının doğru biçimde çalışmasını engelliyorlar. Oysa, halk ekonomisinin bir an önce düzene girmesi için devlet dairelerinin düzgün çalışmaları gereklidir. Sendikalar bu iş disiplini yokluğuna tahammül edebilirler mi? Elbette ki, hayır! «*Sendikaların Yeni Devletteki Yeri ve Rolü*», BE., c. 12, s. 19.

Her örgütün yeleri, Şu yada bu sorun üzerinde, sonucu ne olur diye hiç bir korkuya kapılmadan, kendi kanılarını söylemek, eleŐtirlerde bulunmak özgürlüğüne sahip olmalıdırlar. Yanılęıya düŐenlerin yanlıŐlıklarını düzeltin. Fakat, onlara sözlerini söyleme olanaklarını verin ve düŐüncelerinde sağlam ve yararlı olan öneri ve tavsiyelere dört elle sarılın. «İŐŐi Sınıfı Yoksa Halk Demokrasisi de Yoktur», BE., c. 14, s. 13.

Gençlik Gençlik Örgütleri

...Emekçi gençliği burjuvazinin ve faşizmin eline vermeyelim! Bu gençlik bizimle olmalı ve mücadelede birlik halinde bulunmalıdır. Davamız, dünya devrim davası, ancak bu suretle zafere ulaşabilir. *Aynı kaynak, s. 505.*

Gençlik, iş sürecinde eğitilir. «*İşçi Gençler Birliği Sosyalizm Okuluna Dönüşmelidir*», *BE.*, c. 12, s. 73.

Halk demokrasisi ülkelerindeki gençlik, aynı zamanda Batı Avrupa'daki ve hattâ Amerika'daki gençlik, her şeyden önce Sovyet gençliğinden, onun yurtseverliğinden, bilim ve emek sevgisinden, son savaşta tanık olduğumuz kahramanlığından ders almalı, öğrenmelidir. «*Polonya Gençliği Temsilcileriyle Söyleşi*», *BE.*, c. 14, s. 125.

Leninci Komsomol, özellikle halk demokrasisi ülkelerinin gençliği için ve bu arada Bulgar gençliği için çok güzel bir örnektir. Bu gençlik, onun zengin deneyinden, mücadelede ve aynı zamanda sosyalist toplum kuruculuğunda engelleri yenme kararlılığını, özveriliği ve ardıcılığı öğrenmektedir. «*Sovyetler Birliği Leninci Komünist Gençler Birliği Merkez Komitesi - Moskova*», *BE.*, 14, s. 208.

Şunu bilin ki, mücadelede yiğitlik, özveri ve devrimci irade olmadan sınıf düşmanı yenilemez. «*İşçi Sınıfının Birliği İçin, Gençlerimizin Düşmanı Faşizme Karşı Mücadele!*», BE., c. 9, s. 500.

Gençlerimizin geçmişte faşizme karşı yürüttüğü kahramanca mücadeleyi, tarihsel 9 Eylül davamıza yaptığı büyük katkıları ve 9 Eylülden sonraki emeksel ve kültürel yiğitliklerini göz önünde bulundurduğumuz zaman, onun, (...) kendi yolunda ne türlü güçlüklerle karşılaşır- sa karşılaşsın, görevini onurla yerine getirmek için elinden gelen her şeyi yapacağına bütün varlığımızla inanmaktayız. «*Bulgar Gençliğine!*», BE., c. 12, s. 181.

Kahramanlık, sadece düşmanla göğüs göğüse çatışmalarda değil, kahramanlık, günlük çalışmalarda gösterilmelidir. «*Kızıl Deniz Kuvvetleri Mensuplarına Mektup*», BE., c. 9, s. 525.

Kahraman gençliğimiz, coşku ile çalışmanın, Halk Cumhuriyeti'ne bağlılığın ve kendi yurtseverlik görevine yüksek bilinçle sarılmanın en güzel örneklerini vermiştir ve vermeye devam etmektedir. Bunlarla o, yalnız Bulgaristan halkının şükranını kazanmakla kalmamış, aynı zamanda, halk demokrasisi ülkeleri halkları ve yeni Bulgaristan'ın diğer memleketlerdeki bütün dostları arasında hayranlık uyandırmıştır. «*Halkımızın Kahraman ve Mücadeleci Müfrezesi: Birleşik Demokratik Gençlik Birliği*», BE., c. 13, s. 271.

Gençliğimizin emek alanındaki kahramanlıkları, bütün Bulgaristan halkı için güzel bir örnektir. Ve bu halk, gençliği ile övünmekte, onu candan sevgi ve şükran duyguları ile kucaklamaktadır. «*Gençliğin Kahramanca Emeği, Halk Cumhuriyeti'nin Kurulmasında ve Ulusal Bağımsızlığının Savunulmasında Güçlü Bir Etkendir*», BE., c. 13, s. 283.

Gençlik emeği, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasında ve ulusal bağımsızlığının savunulmasında güçlü bir etkindir. *Aynı kaynak.*

Emek gönüllü grupları hareketinin en büyük hizmetlerinden biri de şudur: Bunlarda genç Bulgarlar eğitilmekte, çelikleşmekte ve yetişmektedir. Onlar için beden emeği utanılacak bir şey değildir, tam tersine, onur vericidir ve yiğitliktir. Halk Cumhuriyeti'ne bağlılık ve sevgi en yüksek bir yasadır. *Aynı kaynak.*

...şunu unutmayın ki, yalnız öğrenim yeterli değildir. Ayrıca, devrimci dayanıklılığı, devrimci yılmazlığı, engelleri yenme azmi, çelik irade de gereklidir. «*Ukrayna Leninci Komsomoluna*», 1934.

Biz marksistler şu gerçeği çok iyi biliyoruz: Toprağı sürersin, ekersin, zararlı otları ayıklarsın ve ondan sonra bol ürün alırsın. Bunu, bazı yoldaşlar ve özellikle gençler henüz iyice anlayamıyorlar. «*İşçi Gençler Birliği Bir Sosyalizm Okuluna Dönüşmelidir*», BE., c. 12, s. 82.

Erkek ve kız üniversiteli gençlerimiz, öğrenim çalışmalarına paralel olarak, emek gönüllü gruplarına da aktif olarak katılıyorlar. Bu durum beni candan sevindiriyor. (...) Bilimsel uğraşı ile yaratıcı işletme emeğinin bu mutlu kaynaşması, genç Halk Cumhuriyetimizin bütün yanları ile gelişmesinin en başta gelen koşullarından biridir. «*Genel Üniversite Halk Gençliği Birliği'ne Mektup*», 6.V.1947.

...öğrenciler, yaşamdan uzak ve yaşama yabancı medrese çömezleri gibi tek yanlı gelişmemeli, yaşama ve halkının ilerlemesine sıkı sıkıya bağlı, bedence çelikleşmiş ve sağlam, geniş kültür ve bilgi sahibi, yükselmekte

olan yurduna katkıda bulunmaya yetenekli ve hazır gençler olarak yetişmelidirler. «Orta Öğrenim Gençliği-nin Ödevleri», BE., c. 13, s. 97.

Bilgileri, çetin bir emek sarfederek, iyice öğrenin. Öğrenimle pratik yaşam arasında, öğrenimle yaşamda olup bitenler arasında daima bağlantı kurulmalıdır. Bilgi, ancak o zaman zihne iyice yerleşir, insanın ikinci tabiatı haline gelir. Bu yapılmazsa, bilgi, çabucak eriyip gider. «Emek ve Yurt Sevgisi», BE., c. 13, s. 369.

Hiç bir şeyden korkmayın. Korkaklar, ne öğrenimleri sırasında başarılı olurlar, ne kişisel yaşamlarında, ne de toplumsal yaşamda. Aynı kaynak.

Öğrenimde ve yaşamda daima kendi gücünüze, her şeyden önce kendi gücünüze güvenin. Aynı kaynak, s. 363.

Doğruluğa inanın, kendi gücünüze, halkınızın gücüne inanın ve bu duyguyu kendinizde kökleştirin. Önünüze çıkan bütün güçlükleri ancak bu suretle yenebilirsiniz. Aynı kaynak, s. 370.

Bulgar ulusunun sahip olduğu değerlerin en değerlisi, çocuklarıdır. «Bulgaristan'da Çok Çocuklu Aileler Kongresine Mesaj», BE., c. 12, s. 217.

Komsomol, sosyalist hareketin bir kesimidir. (...) Fakat Komsomol, bir örgüt olarak, Partinin öncüsü, «ön müfrezesi» değildir ve olamaz. Komsomol, bir örgüt olarak, (...) partinin ideolojik ve politik yönetimi altındadır. 5.XII.1928.

Kapitalist ülkelerdeki sosyalist gençlik hareketinin başlıca ödevi, tek cepheyi gerçekleştirme yolunda, emekçi genç kuşakları örgütleme ve birleştirme yolunda ce-

saretle ilerlemektir. «*Faşizmin Hücuma Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 96.

Gençlik örgütlerindeki parti üyeleri öylesine çalışmalıdır ki, örgütün kararlarını, parti adına kumanda ederek değil, üyeleri inandırarak etkilemelidirler. «*Bütün Anti-faşist Gençliği Birleştirelim!*», BE., c. 10, s. 201.

... gençlik sorunu sadece Komsomol sorunu değildir, bütün sosyalist hareketinin sorunudur. «*Faşizmin Hücuma Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., 10, s. 96.

Genç Leninciler, bizim umudumuzdur, bütün yaşlı Bolşeviklerin umudur. Dünya proletarya devrimini devam ettirmek ve zaferle sonuçlandırmak onların görevidir.

İşçi Gençler Birliği, memleketimizdeki kapitalist kralcı-faşist gericiliğin en karanlık döneminde, halk düşmanlarına karşı yıllar yılı çetin ve özverili bir mücadele yürüttü ve halkımızın özgürlüğü uğrunda sayısız, değerli kurbanlar verdi. «*Demokratik Gençliğin Birliği*», BE., c. 13, s. 274.

Bulgaristan halk gençliği ve onun öncüsü —İşçi Gençler Birliği—, halkımızın kralcı-faşizm diktatörlüğüne ve işgalci Almanlara karşı verdiği kahramanca mücadelenin tarihine şanlı sayfalar yazdı, tarihsel Dokuz Eylül zaferine büyük katkılarda bulundu. Böylece, erkek, kadın Bulgar yurtseverlerinin şükranına hak kazandı. «*Halk Gençliğine 1 Mayıs Selâmları*», 1966 y.

«Septemvriçe» (Eylülcü Çocuk) Örgütü ve okul, en büyük ulusal kapitalimiz ve ulusumuzun geleceği olan çocukların eşsiz eğiticileridir. «*Ana ve Çocuk Günü*», BE., c. 14, s. 32.

Proletarya
Enternasyonalizmi
ve Yurtseverlik

Proletarya enternasyonalizmi, ayrı ayrı ülkelerdeki emekçilerin ulusal, sosyal ve kültürel özgürlük mücadelelerine karşıt olmak şöyle dursun, uluslararası proleter dayanışması ve savaşçı birlik sayesinde, emekçilerin mücadelelerinin zafere ulaşması için gerekli olan *desteği* sağlar. «*Faşizmin Hücumu Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 115.

Proletarya enternasyonalizmi, her memlekette derin kökler salabilmek için o ülkelerin «iklimine» uymalıdır. *Aynı kaynak.*

Her ülkedeki proleter sınıf mücadelesi ve işçi hareketinin *ulusal biçimleri*, proletarya enternasyonalizmine aykırı değildir; tam tersine, *proletaryanın uluslararası çıkarlarını* da yine bu ulusal biçimler başarı ile savunabilirler. *Aynı kaynak.*

Emperyalist ülkelerde proletarya devrimi, yalnız, bu memleketlerin işçi sınıfı ile sömürge ve bağımlı ülkelerin ulusal kurtuluş hareketi arasında kurulacak devrimci ittifak sayesinde zafere ulaşabilir. Çünkü, Marks'ın bize öğrettiği gibi, «başka halkları boyunduruk altında tutan bir halk özgür olamaz». *Aynı kaynak.*

Boyunduruk altındaki, bağımlı bir ulusa mensup sosyalistler aynı zamanda, kendi uluslarını yabancı boyunduruğundan kurtarmak için savaştıklarını *yığın hareketiyle ortaya koymazlarsa*, mensup oldukları ulus arasındaki şovenizme karşı başarılı bir mücadele yürütemezler. Öte yandan, başka ulusları boyunduruk altında tutan ulusların sosyalistleri, «kendi» burjuvazilerinin baskı altında tutucu politikasına karşı ve onların köleleştirdikleri ulusların kaderlerini belirlemeleri uğrunda mücadele yürütmezlerse, kendi uluslarına mensup emekçileri enternasyonalizm ruhunda eğitebilmek için gerekli olan şeyleri yapamazlar. Bunu yapamayınca da, boyunduruk altındaki ulusların emekçilerine, ulusal önyargılarından kurtulmalarına yardım edemezler. *Aynı kaynak, s. 116.*

Proletarya enternasyonalizmi ve yurtseverlik eğitimi, her şeyden önce, uluslararası gericiliğin ve emperyalizmin saldırgan güçlerinin hücumlarına karşı mücadelede Halk Demokrasisi ülkeleriyle Sovyetler Birliği arasındaki sınıksız birleşik sağlam cephe birliğinin sonuç belirleyici bir önem taşıdığı bilincini geliştirip güçlendirir. «*BI (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», *BE., 14, s. 298.*

Sömürge halkları ve boyunduruk altındaki ulusal azınlıklar, yalnız, emperyalist ülkelerin proletaryası ile omuz omuza mücadele yürüttükleri zaman kurtuluşlarına kavuşabilirler. «*Faşizmin Hücumu Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», *BE., c. 10, s. 115.*

Biz sosyalistler, *burjuva milliyetçiliğinin* her türlü sünnün *amansız ilkesel düşmanlarıyız*. Biz, öte yandan, *ulusal nihilizmin* de yandaşları değiliz ve hiç bir zaman böyle bir davranış içinde bulunamayız. İşçileri ve

tüm emekçileri proletarya enternasyonalizmi ruhunda eğitmek, her sosyalist partisinin ana ödevlerinden biridir. *Aynı kaynak, s. 112.*

Proletaryanın sömürücüler ve baskıcılara karşı yürüttüğü sınıf mücadelesinin çıkarları, ulusun özgür ve mutlu geleceğinin çıkarları ile çelişki halinde değildir. Çünkü, sosyalist devrim *ulusun kurtuluşudur* ve onun önünde hızlı kalkınma yolunu açmaktadır. İşçi sınıfı, günümüzde, sınıf örgütlerini sağlamlaştırıp mevzilerini pekiştirmekte, demokratik hak ve özgürlükleri faşizmin saldırıları karşısında savunmakta, kapitalizmin her türlü sömürsünü ortadan kaldırmak için mücadele yürütmekte, bütün bunlarla da ulusun geleceği için savaşmaktadır. *Aynı kaynak, s. 114 - 115.*

Uluslararası dayanışma olmazsa gerçek halk yurtseverliği de olamaz. Ve gerçek halk yurtseverliği olmadan da gerçek uluslararası dayanışma olamaz. «*Sağlam Yurtseverlik ve Gerçek Uluslararası Dayanışma Üstüne*», *BE., c. 11, s. 183.*

Gerçek uluslararası dayanışma, ancak, her demokratik halkın özgür gelişmesi koşulları içinde olanaklıdır. Yurtseverlik ve uluslararası dayanışma, tam bir uyum içinde bulundukları zaman, özgürlüksever halklara, özgürlük, sürekli barış ve faşist saldırılar karşısında güvenlik sağlayabilirler. *Aynı kaynak, s. 184.*

Yurtseverliğe dayanmayan uluslararası dayanışma, boş bir sözden ibarettir. Uluslararası dayanışmaya dayanmayan yurtseverlik, gerçek bir yurtseverlik değildir, Büyük Bulgaristan şovenizmidir, yada halkı sadece ulusal felâketlere sürükleyen başka türden bir şovenizmdir. *Aynı kaynak, s. 183.*

Dava uğrunda can veren kahramanların örneği, biz sağ kalan mücadeleçiler için, Bulgaristan halkının refahı ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşu için yaptığımız çalışmalarda daima taze kuvvet kaynağı olacaktır. «*Halk Kahramanlarına Ebedî Şan!*», BE., c. 12, s. 160.

Halkımızda sağlam yurtseverlik ve emekçilerle uluslararası dayanışma duygusunu geliştirip pekiştirelim! Yeni Bulgaristan'ın özgürlüğü, gelişmesi ve güçlenmesi yönünde bizim her günkü ödevimiz, gerçek Bulgar yurtseverlerinin ödevi, işte budur. «*Sağlam Yurtseverlik ve Gerçek Uluslararası Dayanışma Üstüne*», BE., c. 11, s. 184.

Halkımız, Vatan Cephesinin gerçekleştirdiği yurtseverler birliği sayesinde Dokuz Eylül'de zafere ulaştı ve kaderini kendi eline aldı. «*Mutlu Gelecek Yalnız Güçlüklerden Korkmayanlarıdır*», BE., c. 11, s. 281.

Halkımızı, (...) Hristo Botev'in yurtseverliği ile, özgürlüğümüz uğrunda, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti için canlarını vermiş, kanlarını akıtmış olan on binlerce bilinen ve bilinmeyen kahramanın yurda bağlılığı duyguları ile eğitelim! «*Bulgaristan - Polonya Antlaşması Dolaşısıyla*», BE., c. 14, s. 159.

Milliyetçiliğin her türlü belirtisine karşı savaşıırken, emekçileri proletarya enternasyonalizmi ve yurduna bağlılık, yani gerçek yurtseverlik ruhunda eğitmekle yükümlüyüz. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 297 - 298.

Bariş ve Savaş

Halklar barışa susamışlardır. Ne var ki, onlar, kendi aralarında karşılıklı saygıya ve işbirliğine dayalı, emperyalist saldırısı önüne ciddî güvenceler koyan, adaletli, demokratik ve süreli barış istemektedir. «*Vatan Cephesi, Gelişmesi ve Günümüzdeki Ödevleri*», BE., c. 13, s. 448.

Barış istemen yeterli değildir, aynı zamanda, barış için savaşımalısın! «*Birleşik Barış İçin Mücadele Cephesi*», BE., c. 10, s. 253.

Barışın korunması, faşizm için ölüm tehlikesidir. Aynı kaynak, s. 264.

... barışın korunması, proletaryanın ve devrim güçlerinin artmasına yardım etmektedir. Aynı kaynak.

... barışın korunması, kapitalist düzenin temellerini yıkmakta, sosyalizmin zaferini çabuklaştırmaktadır. Aynı kaynak.

Barış için mücadele, faşizme karşı mücadeledir, kapitalizme karşı mücadeledir, sosyalizmin bütün dünyada zaferi için mücadeledir. Aynı kaynak, s. 265.

Evet, doğru: Emperyalist savaşlar kapitalizmin ürünüdür, yalnız kapitalizmin ortadan kaldırılması ile tüm

savaşlara son verilecektir. Fakat, şu da doğrudur: Emekçi yığınları, kendi mücadeleleri ile emperyalist savaşlarını önleyebilirler! *«Kapitalist Ülkelerin Şimdiki Yöneticileri Geçici Kişilerdir»*, BE., c. 10, s. 181.

Yeryüzü yuvarlağı, barış dostlarının örgüt ağı ile, enternasyonal dayanışmanın güçlü hareketiyle, birleşik uluslararası proleter politikasının barışı koruma çıkarlarına uygun aktif eylemleriyle çepçevre öylesine çevrilmeli ki, savaş kundakçılarının uğursuz elleri kımıldama olanağını bulamamalı. *«Barış İçin Mücadele Cephesi»*, BE., c. 10, s. 252 - 253.

Yalnız, tüm emekçi tabakalarını, tüm ilerici, demokratik unsurları, tüm gerçek barış yandaşlarını kendi etrafında birleştiren uluslararası proletaryanın eylem birliği, haddini bilmez küstah faşistleri gemleyebilir ve onların haydutluk planlarını cehennem dibine gönderebilir. *«Dünya Proletaryasının Birliği»*, BE., c. 10, s. 321.

Dünya proletaryasının barış davası mücadelesindeki sonuç belirleyici en büyük gücü, en kudretli dayanağı, sosyalizm ülkesidir. *«1 Mayıs ve Emperyalizme Karşı Mücadele»*, BE., c. 11, s. 80 - 81.

Dünya proletaryası, emperyalist savaşa karşı mücadelede kendi tarihsel işlevini gerçekleştirebilmek için şunları yapmakla görevlidir:

Bir, her ülkedeki işçi sınıfının mücadelecileri güçlerini birleştirmek;

iki, işçi sınıfının yönetiminde emekçilerin gerçek halk cephesini kurmak;

üç, proletaryanın dünya çapında eylem birliğini oluşturmak, emperyalist savaşa karşı mücadelede bağımsız ve birleşik enternasyonal politika uygulamak;

dört, kapitalist ülkelerdeki emekçilerin savaşımını sömürge ve bağımlı ülkelerdeki anti-emperyalist hareketle uyumlaştırmak;

beş, emekçileri sosyalizm ilkesi etrafında birleştirmek. *Aynı kaynak s. 81-82.*

Doğu, Batı'ya karşıymış. Büyük bir yanılgıdır bu. Gerçekte ise, bir yanda, emperyalist gericiğin ve yeni bir dünya savaşı kundakçılarının cephesi, öte yanda da demokrasi ve barış cephesi var. «*Vatan Cephesi*», *BE.*, c. 13, s. 452.

Emperyalizm, halk ekonomisinin düzene konmasını ve halklar arasında barış sağlanmasını engellemekle meşgulken, halk demokrasisi ülkeleri, Sovyetler Birliği ile birlikte, sürekli demokratik barışın ve halklara refah sağlamanın yolunu temizlemek için çalışmaktadırlar. «*Ulusal ve Devletsel Güvenliğimiz Sisteminin Yeni Aşaması*», *BE.*, c. 13, s. 442-443.

Yalnız Sovyetler Birliği ve halk demokrasisi halkları değil, aynı zamanda, kapitalist ülkeler ve sömürge-ler hıaklarının büyük çoğunluğu barış cephesinde birleşmiş bulunmaktadır. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», *BE.*, c. 14, s. 304.

Dünyada barış, demokrasi ve sosyalizm güçleri, emperyalist saldırganlık ve yeni savaş kundakçılığı güçlerinden ölçü kabul etmez derecede büyüktür. «*Tarihsel Davamız...*», *BE.*, c. 13, s. 294.

Anti-emperyalist cephe durmadan büyüyor ve güçleniyor. Öyle ki, artık yenilmez bir kuvvet haline gelmiştir. Halk yığınları ve Sovyetler Birliği halkları ile bütün ülkelerdeki işçi sınıfının öz partilerinin ön saflarında yer aldıkları anti-emperyalist güçler, saldırgan emperya-

listlerin savaşıçı çabalarını felce uğratacak ve böylece bütün dünyada sürekli ve demokratik barışı sağlayacaklardır. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresi Raporu*», BE., c. 14, s. 306.

Dünyanın geleceği, demokratik ve anti-emperyalist barış güçlerinin birliğine, onların barış ve güvenlik, gerçek demokrasi ve sosyalizm uğrunda mücadele verme azimlerine bağlıdır. «*Ekim Sosyalist Devrimi İnsanlığa Gerçek Demokrasi ve Sosyalizm Yolunu Açtı*», BE., c. 14, s. 212.

Balkan yarımadasını, barut fıçısından, dünyada barış ve demokrasinin sağlam bir dayanağı ve önemli bir etkeni haline getirmeliyiz. «Ortak Dostumuz Sovyetler Birliği ile Birlikte İleri Doğru Yürüyeceğiz.», BE., c. 13, s. 217 - 218.

Savaş hazırlıklarının daima kendine özgü mantığı vardır. Bu mantık, beklenmedik durumlar yaratabilir ve böyle durumlarda tüfekler kendiliklerinden ateşe başlar. «*Yunan - Türk Uyuşmazlığı*», BE., c. 8, s. 46.

Savaş sırasında bütün komünist partileri, işçi sınıfının bütün örgütleri ve tüm işçi liderleri büyük bir sınavdan geçerler. Zayıf unsurlar, yarım inançlılar keskin virajlarda sapır sapır dökülürler. Partiye sızmış olan işçi sınıfına yabancı unsurlar, kariyeristler ve dönekler bu dökülenler arasında olacaktır. Proletarya partileri, işçi sınıfının gerçek partileri, bu sınavdan, bir bütün olarak, alınlarının akı ile çıkacaklardır; savaş çatışmalarında daha fazla çelikleşeceklerdir. İşçi sınıfı davasının yeni yeni yüz binlerce mücadelecileri sosyalizm ordusunun saflarında yerlerini alacaklardır. «*Savaş ve Kapitalist Ülkelerdeki İşçi Sınıfı*», BE., c. 11, s. 47.

Barış dönemlerinde, «politika dışında» duran sosyal tabakalar vardır; burjuvazi, egemenliğini sürdürebilmek için bunların pasifliğinden yararlanır. Savaş, bu tabakaları uyandırır. Bitimsiz halk kaynaklarından taze güçler kazanan işçi sınıfının mücadelede başarı şansları artar, burjuvazinin rezervleri ile kurur ve durmadan azalır. «1 Mayıs ve Emperyalist Savaşa Karşı Mücadele», BE., c. 11, s. 77.

Bulgar halkı, Sovyetler Birliği'nin Yurt Savaşı'nda gerçekleştirdiği dünya çapındaki büyük işleri hiç bir zaman unutmayacaktır. Kendisinin kurtarıcısı Sovyet Ordusuna daima şükran duygusu besleyecektir. «Bulgar Halkı Sovyet Ordusuna Daima Şükran Duygusu Besleyecektir», BE., c. 13, s. 76.

Bulgar halkı, (...) Hitler Almanyasının bozguna uğratılmasına katılmasıyla Hitler'in uydusu olmak gibi bir utançtan kurtuldu ve dünya demokratik kamuoyunun büyük sempatisi ve desteğini kazandı. «Vatan Cephesi...», BE., c. 13, s. 473.

9 Haziran 1923'te ordu aldatılmış ve askerî-faşist darbenin bir aracı olarak halka karşı kullanılmıştı. Geçmişin bu acı deneyini hiç bir zaman unutmamalıyız. Aynı kaynak.

Halk Cumhuriyetimizde, diğer halk cumhuriyetlerinde ordu, halktan ayrı değildir, halkın bileşik bir kesimidir, halkın kanı ve canıdır. Aynı kaynak, s. 91.

Gerıcılık
Faşizm

... uluslararası gerici güçler gitgide azalıyor. Çünkü, her canlının yaşayabilmesi için beslenme kaynaklarına, sağlam ve derin köklere sahip olması gerekir. Gericilik, bunlardan yoksundur. O, geçici bir zaman için engeller çıkarabilir, bir yılan gibi, bazı yerlere zehrini akıtmaya çalışabilir, fakat başarısı sürekli olamaz! «*El Ele İleri, Her Şeye Rağmen, Daime İleri!*», BE., c. 13, s. 133.

Sovyet düşmanlığı, Alman emperyalizminin dünya egemenliğini gerçekleştirme yolunda, Hitler saldırganlığının bir sis perdesiydi. (...) Şimdi de Amerikan emperyalistleri ve onların resmî temsilcileri Sovyet düşmanlığını bir sisperdesi olarak kullanmaya çalışıyorlar. «*Yeni Bir Münih İhanetini Suyu Düşürmenin Yolu*», BE., c. 13, s. 248.

Faşist saldırganların ezilmesinden sonra, Amerika Birleşik Devletleri dünya gericiliğinin merkezi haline geldi. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 301.

Bu muhalefet, bileşimi, karakteri ve yaptığı işler bakımından bir Bulgar muhalefeti değil, bir yabancı ajanlığıdır! Bu muhalefet, gericiliğin ve canavar büyük kapitalin ajanıdır! «*Vatan Cephesi Her Şeye Rağmen Muzaffer Olacaktır*», BE., c. 12, s. 364 - 365.

Vatan Cephesinin karşısına, yalnız Büyük Dokuz Eylül Zaferi davasını inkârda ve baltalamada, Bulgaristan halkının birliğini parçalama işinde birleşen, yamalı bohça gibi renk renk ve dilleri başka başka bir muhalefet çıkarılıyor. «*Gericiliğe ve Yeni Bulgaristan'ın Kötülüğünü İsteyenlere Karşı Tüm Halkça Zaferine Doğru!*», BE., c. 11, s. 304.

Muhalefet, iktidara gelebilmek için bütün umutlarını, yalnız ve yalnız, işçilerimize dışardan yapılacak bir müdahaleye bağlamıştır. Onun halk düşmanı, Bulgaristan düşmanı özünün en parlak ifadesi de budur. Aynı kaynak, s. 305.

Bulgaristan'da içşi sınıfına karşı savaşıarak, sosyalistlere kin ve düşmanlık besleyerek halkına iyilik yapacağını sanan bir kimse ya halk düşmanıdır ya da bir deli. «*Emekte Atılımcılığın ve Yarışmanın Başarılı Olması için Neler Yapmak Gereklidir*», BE., c. 13, s. 28.

Bizde yabancıların yardımı ile konspirasyon ve darbe yapmaya yeltenenlerin elleri yanar! «*Basın Güçlü Bir Silâhtır*», BE., c. 13, s. 139.

Yurdumuzun mezarını kazmaya yeltenen sabotajcı, yabancılara hizmet eden baltalayıcı, casus ve hainleri, yalnız halkın hizmetinde olan ve onun yüce iradesini yerine getiren bağımsız Bulgar adliyesinin çetin, fakat adaletli elinden dış güçlerin ne savunması kurtarabilir, ne de tehdidi. «*Emekçilere Dokuz Eylül Mesajı*», BE., c. 13, s. 242.

... memleketimizde dış ve iç gericiliğin saldırıları (...) açık bir silâhlı eyleme dönüşemedi. Bunun nedeni, sadece, halk iktidarının azimli tedbirleri ve partimizin uyanık ve enerjik davranışı değildir. Kurtarıcı Sovyet

Ordusu birliklerinin o zamanlarda memleketimizde bulunması, bu alanda önemli derecede rol oynamıştır. Bu birliklerin sadece memleketimizde bulunması, gericiliğin çılgınlık yapmasını belirli ölçüde önlemiştir. c. 14, s. 282.

... kapitalizmin saldırıları, organik olarak faşizme bağlıdır. Faşizm, gerçi İtalya'nın özgül koşulları içinde doğmuştur ama, kapitalist saldırı gibi bir enternasyonal belirli olarak gelişmiştir. Ve bugün, burjuvazinin, kendi sınıfsal egemenliğini koruma mücadelesinde kullandığı son araçtır. «*Kapitalin Saldırısına Karşı Mücadele*», BE., c. 7, s. 51.

Kapitalistler ve partileri, sınıfsal egemenliklerini koruma ve devlet iktidarını ellerinde tutmanın artık son aracına, emekçi yığınlarına ait her türlü demokrasinin, bütün politik hak ve özgürlüklerin tam bir yadsıması olan *faşizme* başvurmaktadırlar. «*Tek Cephe ve Burjuva Gericiliği*», BE., c. 7, s. 209.

Faşizm, yalnız *sosyalizm düşmanı değildir*, aynı zamanda, *halk düşmanıdır*. Aynı kaynak, s. 210.

... faşizm, *yöresel ve geçici* bir olay değildir. Emperyalizm ve sosyal devrimler çağında kapitalist burjuvazinin sınıf egemenliği ve diktatörlüğünün bölünmez bir kesimidir. «*Faşizme ve Sarı Sendikalara Karşı Mücadele...*», BE., c. 8, s. 340.

Burjuvazinin işgal ettiği devlet iktidarına, askerî kuvvetlerine ve banka kapitalinin malî yardımlarına dayanan faşizm, yağınlar içine sokulmaya, onlar arasında kendisine ideolojik, politik ve örgütsel bir taban yaratmaya çabalamaktadır. Aynı kaynak, s. 344.

Faşizm, ideoloji alanında, en başta *milliyetçilik* ve *şovenizm* fikirlerinden yararlanmakta, bulunduğu memleketin işçilerine başka memleketlerin işçilerine karşı düşmanca duygular aşılama, özellikle işsizleri yanıltmaya çabalamakta, halkı başka halklara karşı kışkırtmak, milliyetçi-şovenist duyguları körüklemek ve işçi sınıfının ancak komşu ülkelere ait bölge ve toprakların işgali yolu ile durumunun düzeleceğini ileri sürmekle yığınların dikkatini *iç sorunlardan dış sorunlar* üzerine çekmeye çalışmaktadır. *Aynı kaynak*, s. 346.

Faşizm, kapitalizmi istikrara kavuşturma ve üretimi yetkinleştirme alanlarında kapitalistlerle işçiler arasında işbirliği yapılması teorisini, sınıflar arasında uyum bulunduğu, çıkarlarının ortak olduğu, her türlü sınıf mücadelesine son verilmesi, grevlerin yerini zorunlu uyuşma mahkemelerinin alması, sendikaların burjuva devlet iktidarının birer organları haline gelmesi gerektiği gibi teorileri ön plana çıkarmaktadır. *Aynı kaynak*.

Rezillik, kabalık ve yalanda burjuva gericiliğinin her türlüşünü fersah fersah geride bırakan *faşizm*, demagogjisini, her ülkenin ulusal özelliklerine ve hattâ çeşitli sosyal tabakaların özelliklerine *uydurulur*. «*Faşizmin Hücumu Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», *BE.*, c. 10, s. 34.

Faşizmin sendika hareketinde egemenliğini kurması, sendika hareketinin parçalanmasına, sınıfsal sendikaların ve proletaryanın bağımsız sendika hareketinin ortadan kalkmasına yol açar. «*Faşizme Karşı Mücadele...*», *BE.*, c. 8, s. 348.

Faşistler çocukları bile rahat bırakmazlar. «*Lenin-grat'ta Piyonerlerle Söyleşi*», *BE.*, c. 9, s. 495.

Faşizm, finans kapitalin egemenliğidir. Faşizm, işçi sınıfını ve köylülerin devrimci kesimiyle aydınları terörle sindirme örgütüdür. Dış politikada faşizm, diğer halklara hayvanî kin aşıl原因 en kaba şovenizmdir. «*Faşizmin Hücumu Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 30.

Faşizmin iktidara gelmesi, bir burjuva hükümetinin diğeriyle *yer değıştirmesi* değildir, burjuva sınıf egemenliğinin bir devlet biçiminin —burjuva demokrasisinin— yerine burjuva sınıf egemenliğinin açık terörcü diktatörlüğünün kurulmasıdır. *Aynı kaynak, s. 31.*

Faşizm, kapitalizmin emekçi yığınlarına en canavarca saldırısıdır;

faşizm, çılgınca şovenizm ve istilâ savaşıdır;

faşizm, kuduzca gericilik ve karşı-devrimdir;

faşizm, işçi sınıfının ve bütün emekçilerin en tehlikeli düşmanıdır. Aynı kaynak, s. 34.

... büyük burjuvazinin diktatörlüğü olan faşizm, kendi sosyal tabanı ile kaçınılmaz olarak çatışır. *Aynı kaynak, s. 76.*

Alman tipi faşizm, faşizmin en gerici bir türüdür. O, sosyalizmle uzak yakın hiç bir ilgisi bulunmadığı halde, kendine küstahça, nasyonal sosyalizm adını vermiştir. Alman faşizmi, yalnız burjuva milliyetçiliğı (nasyonalizmi) dir, canavarca şovenizmdir. Alman tipi faşizm, politik haydutluğun hükümet biçimidir, işçi sınıfına, köylülerin devrimci kesimine, küçük burjuvaziye ve aydınlara karşı provokasyonlar ve işkenceler düzenidir. Alman faşizmi, Ortaçağ barbarlığı ve canavarlığıdır, diğer halklar ve ülkelere karşı çılgınca saldırganlıktır. Aynı kaynak, s. 29.

Alman faşizmi, dünya gericiliğinin vurucu gücü, emperyalist savaşın baş kundakçısı, (...) Sovyetler Birliği'ne karşı haçlı seferlerin kışkırtıcısı olarak eylemde bulunur. *Aynı kaynak.*

Faşizm, legal işçi örgütlerini ortadan kaldırdı, fakat onların yerlerinde illegalleri belirdi. İşçi hareketini zor kullanımla ezmeye ve yok etmeye çalışan faşizm, bu davranışı ile, işçileri tek proleter cephesinde birleşmeye itmektedir. Köylülerle küçük şehir burjuvazisini soyan ve baskı altına alan faşizm, bu davranışı ile, bu tabakaları proletarya ile ittifaka ve anti-faşist halk cephesi kurmaya itmektedir. «*Sosyalizm Ülkesi ve Dünya Proletaryasının Mücadelesi*», BE., c. 11, s. 13.

...faşizm, kendiliğinden yok olmayacaktır, savaş kundakçılığından vazgeçmeyecektir. Gerici burjuvazi, politik doğrultusunu gönül rızası ile değiştirmeyecektir. Faşist saldırılarının ve savaşın önlenmesi, gericiliğe gem vurulması, yalnız, işçi sınıfının ve milyonlarca emekçinin azimli mücadelesi sayesinde olanaklıdır. *Aynı kaynak, s. 14.*

Her memleketteki faşizmin ulusal özellikleri, ulusal özgüllüğü araştırılıp incelenmeli, faşizme karşı mücadelenin eylem yöntemleri ve biçimleri bu incelemelerin sonuçlarına uygun olarak belirlenmelidir. «*İşçi Sınıfının Birliği...*», BE., c. 10, s. 136.

Faşizm, kendiliğinden, otomatik olarak çökmeyecektir. Burjuva cephesinde kaçınılmaz olarak belirmente olan uyuşmazlıklardan faşist diktatörlüğün yok edilmesinde yararlanılmasına yalnız işçi sınıfının devrimci aktifliği yardım edebilir. «*Faşizmin Saldırıya Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 49.

... sadece kahramanlık yeterli değildir. Bu kahramanlık yığınlar arasındaki çalışmalarla ve faşizme karşı somut mücadeleyle kaynaştırılmalı ve böylece bu alanda hissedilir sonuçlar elde edilmelidir. *Aynı kaynak*, s. 76.

... faşizm son kalıntısına kadar ortadan kaldırılmadıkça barış ve demokrasi olmayacaktır. «Lübllyana'da Söylediği Nutuk», 30.VII.1947, BE., c. 13, s. 227.

Büyük kapitalin egemenliğine dokunulmadıkça, faşizm kökten ve kalıntısız ortadan kaldırılamayacaktır. «Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor», BE., c. 14, s. 273.

Laipsig Duruşması

Raystag yangını, Alman faşizminin devrimci proletarya hareketine karşı kıyım eylemlerine geçmesi için bir sinyal hizmetini görmeliydi ve öyle de oldu. 27 Şubat 1933'teki faşist provokasyonu, marksizmi «yoketmek» için verilmiş bir sinyaldi. Onlar, marksizmden, Alman proletaryasının devrim hareketini anlıyorlardı. «*Proletarya Dayanışmasının Zaferi*», BE., c. 9, s. 379.

Kesin inancım şudur: Raystag yangını, yalnız, çılgınların yada sosyalizmin en azılı düşmanlarının marifeti olabilir. Onlar, bu yangınla, Almanya'da işçi hareketini ve Komünist Partisi'ni bozguna uğratmak için elverişli bir ortam yaratma amacını gütmüşlerdir. «*Polis Sorgu Makamlarına*», 20.III.1933, BE., c. 9, s. 7.

... Raystag yangını, (...) «ulusal cephe» adını verdikleri «cephe»deki iç zorlukları ortadan kaldırmak, komünistler, sosyal demokratlar ve Hristiyan işçiler arasında örgütlenmekte olan mücadeleci tek cephenin kuruluşunu önlemek, işçi hareketine ve onun öncüsü olan Almanya Komünist Partisi'ne karşı kıyıcı bir eyleme girişmek ve bu eylemi haklı göstermek için verilmiş bir sinyaldi. «*İmparatorluk IV. Ceza Dairesi Başkanı Bay Dr. Bünger'e*», 2.XII.1933, BE., c. 9, s. 226.

Yangını örgütleyenler, hiç kuşkusuz, Alman faşizminin yönetici çevreleri arasında aranmalıdır. «*Basın Mensuplarına Verdiği Demeç*», BE., c. 9, s. 257.

Alman faşizmi, Laipsig Davasını tertiplemekle şu somut ödevleri gerçekleştirmeyi amaçlıyordu:

Bir. Memleket içinde ve dışındaki faşist kundakçı ve cellâtları rehabilite etmek, suçu komünistlerin üstüne atmakla gerçek kundakçıları gizlemek.

İki. Devrimci proletaryaya karşı barbarca terörün ve canavarca kıyımın haklı olduğunu kanıtlamak. (...)

Üç. Laipsig Duruşması, yeni yeni anti-komünist kampanyaları kışkırtmalı, Almanya Komünist Partisi'ne karşı yeni bir «Canavarca dava»nın düzenlenmesine yol açmalıydı.

Dört. Dava, faşist hükümetin dünya komünizmine karşı «muzafferane» bir mücadele yürüttüğünü ve kapitalist Avrupa'yı komünizm tehlikesinden tam zamanında kurtardığını ortaya koymalıydı. «*Proletarya Dayanışmasının Zaferi*», BE., c. 9, s. 381.

Alman faşizmi, Laipsig'de, dünya çapında, «kurtarıcı» ününü kazanacağını umuyordu. Duruşmadan önce ve üç ay süren dava sırasında, son derece gizli tutulan iddianameden de açıkça anlaşıldığı üzere, dava, yalnız Almanya'daki komünizme değil, esas olarak Komünist Enternasyonale ve aynı zamanda Sovyetler Birliği'ne karşı tertiplenmişti. *Aynı kaynak*, s. 380.

Adliyenin bir politika aracı olarak kullanıldıkları, özellikle, politik davalarda açık seçik ortaya çıkar. «*Avukat Bay Dr. Paul Tayhert'e*», I.VIII.1933. BE., c. 9, s. 52.

Sanık sandalyesi bir savaş alanıdır. Polis ve sorgu yargıcı karşısında çeşitli manevralar yapılabilir. Fakat,

politik davalarda manevranın yeri yoktur, yalnız politik mücadele vardır. Benim tutumum şu idi: Hiç bir zaman gerilemede bulunmamak, başkalarının beni savunmasına hiç bir zaman güvenmemek, paragrafların kölesi olmamak, bir marksist olarak kendimi ve dolayısıyla de marksizmi savunmak. «*Telman'ın Kurtarılması Dünya Proletaryası İçin Bir Onur Meselesidir*», BE., c. 9, s. 377.

Faşistler, işçiler, Almanya'daki proletarya hareketinin aktif mücadeleçileri yada sorumlu komünist fonksiyonerler arasından kendilerine gerekli bir tek tanık hazırlayıp çıkaramadılar. İddianamenin en zayıf yanı işte burasıydı. Öte yandan, bu durum, Alman işçilerinin, proletarya devrimi davasına ve Komünist Enternasyonalle bağlılığını ve azimli tutumunu bütün dünyanın gözleri önüne açık seçik sermiş bulunuyordu. «Proletarya Dayanışmasının Zaferi», BE., c. 9, s. 383.

Faşistlerin, işçiler arasından, kendi isteklerine uygun bir tek tanık bulamamaları ve tanık olarak çağrılan işçilerin, tehdit ve işkencelere rağmen, mahkemede proleter yiğitliğine lâyık biçimde davranmaları, Almanya'da faşistlerin iktidarı ellerine almalarından sonra proletarya devriminin gerçekleşeceğine inanmayan Almanya ve diğer ülkelerdeki inkârcıların ve oportünist kara görüşlülerin ne derin bir aldanış uçurumuna düştüklerini gösteriyordu. *Aynı kaynak, s. 383.*

Faşizm, Laipsig Duruşması'nda komünizme karşı Avrupa'nın jandarması rolüne ilk defa çıkmış bulunuyordu. Bu başlangıç faşistler için ağır bir yenilgi ile sonuçlandı. *Aynı kaynak.*

Ben, (...) Bulgaristan Komünist Partisi'nin ve Komünist Enternasyonalin bir üyesi olarak, bireysel terörc

ve her türlü anlamsız komplolara ilkesel bakımdan karşıyım. Çünkü bu gibi eylemler, yığınlar arasındaki çalışmalara ilişkin sosyalist ilke ve yöntemlerine, ekonomik ve yığınlar arasındaki politik mücadeleye aykırıdır. Çünkü bu gibi eylemler, proletaryanın kurtuluş hareketini ve sosyalizm davasını zarara uğratmaktan başka bir sonuç vermezler. «*Polis Sorgu Makamlarına*», 20.III.1933, BE., c. 9, s. 6.

«Moskova - Berlin: tarihsel iki antipod.» - Moabit'te kapalıyım ve de prangalı. Alabildiğine iğrenç ve gönül karartıcı bir durum. Fakat... Danton: «En küçük bir zayıflığa dahi, hayır!» «*Dimitrov'un Moabit Zindanındaki Günlük Notlarından*», BE., c. 9, s. 300.

3 Mayıs: ... hapisanede Alman tarihinden 6700 sayfa okudum, bir aydır bileklerimden ağır kelepçe çıkarılmadı. Ne zamana kadar? Aynı kaynak, s. 300 - 303.

Hapishanedeki zamanımdan olabildiği kadar yararlanmaya çalışıyorum. Üç aydır Alman tarihini ayrıntılarıyla inceliyorum. Bu inceleme, bir hayli ilginç ve ibret verici. Alman halkının geçmişiyle Almanya'daki bütün dünyayı ilgilendiren şimdiki olaylar arasında sıkı bir bağ bulunduğunu açıkça ortaya koyuyor. Ve bu olayların ve geçici karakterli oluşlarının, birkoç bakımlardan geriye dönüştüklerinin doğru biçimde anlaşılmasına yardımcı ediyor. «*Bayan Roza Flayşman'a Mektup*», 16.VIII. 1933, BE., c. 9, s. 75 - 76.

Tutukluluğumun ilk beş ayı içinde bana uygulanan mahpusluk rejimi insanın aklına güç sığar. Ve bütün bunlara rağmen, olanca serinkanlılığımla şunu söyleyebilirim ki, en ağır tutukluluk rejimlerinde dahi —yeter ki tutuklu azimli bir iradeye ve beceriye sahip olsun—, bir-

çok şeyler öğrenilebilir. Tutukluluk rejiminin daha sonrasına hazırlıklı olmak için antreman yapılır, böylece bir gelirşme kazanılır. «*Lübço Barımova Mektup*», 8.I.1934, «*Georgi Dimitrov-Mektuplar, 1905-1949*», s. 267.

Her şeye rağmen şuna inanıyorum ki, savcının bu davadaki durumu, bir sanık olarak benim durumuma kıyasla daha da zordur. Çünkü o, hem mahkeme önünde, hem de kamuoyu karşısında iddia makamını temsil etmekte, bu sorumluluğu üzerinde taşımaktadır. Durumu hiç de gıpta edilecek gibi değil. «*Avukat Bay Dr. Vile'ye Mektup*», 13.I.1933, BE., c. 9, s. 71-72.

Evet, doğru, ben bir bolşevikim, bir proleter devrimcisiyim.

Şu da doğru: Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komitesinin ve Komünist Enternasyonalî Yürütme Komitesinin bir üyesi olarak ben, sorumlu *bir yöneticiyim*. Ve ben, *Bulgar Komünist Partisi'nin ve Komünist Enternasyonalin bütün kararlarının, belge ve eylemlerinin tüm sorumluluğunu üzerime almaya hazırım*. «*Mahkemedeki İlk Konuşmasından*», BE., c. 9, s. 115.

Kanımca, imparatorluk mahkemesindeki yargıçlar önünde, kışladaki bir asker yada esir kampındaki bir tutsak asker gibi değil, bir politik sanık gibi davranmam gerekiyor. «*İmparatorluk Mahkemesi IV. Ceza Dairesi Başkanı Bay Dr. Bünger'e*», 12.X.1933, BE., c. 9, s. 133.

Tesadüfî ve masum bir sanık ve bundan daha fazla bir Komünist Enternasyonalin üyesi olarak ben, Rayştag yangınının bütün yanlarıyla ve tamamen açıklığa kavuşturulması ve sırra kadem basan yangın Mefistofelinin ortaya çıkarılması sorunları ile son derece yakından ilgileniyorum. *Aynı kaynak, s. 134.*

Hem sanık, hem de kendimin avukatı olarak kendimi savunmak ve davaya aktif olarak katılmak, benim doğal hakkımdır. *Aynık aynak*.

Ben, sanık (...) olarak kendimi savunuyorum.

Ben, (...) devrimci onurumu savunuyorum.

Ben, düşüncelerimi, (...) inancımı savunuyorum.

Ben, yaşamımın anlam ve içeriğini savunuyorum.

Bundan dolayıdır ki, mahkeme önünde söylediğim her söz, *benim tüm varlığımı dile getirmektedir*. «*Mahkemedeki Son Sözlerinin Stenografisinden*», 16.XIII. 1933, BE., c. 9, s. 258.

Zaman zaman, Alman Yüksek Mahkemesini ciddiye almadığım ileri sürülerek, kınandım. Bunlar asla haklı değildi. (...)

Tam bir vicdan huzuru içinde diyebilirim ki, mahkeme önünde ve dolayısıyla de kamuoyu karşısında, bütün sorunlarda yalnız gerçekleri dile getirdim. İlegal durumda bulunan partim konusundaki bütün soruları cevapsız bıraktım. Her zaman ciddî ve derin bir inançla konuştum. *Aynı kaynak*, s. 258 - 259.

Mahekeme önünde yaptığım savunmamda belirli ölçüde bir propaganda etkisi bulunabilir. Mahkeme önündeki tutumum sanık sandalyesine oturtulan bir devrimci için örnek olabilir. İyi ama, savunmamda böyle bir amaç gütmüş değilim. Amacım, Dimitrov'un, Torgler, Popov ve Tanev'in, Almanya Komünist Partisi ve Komünist Enternasyonalin yangınla ilişkileri bulunduğu hakkındaki suçlamanın gerçeğe uygun olmadığını kanıtlamaktı. *Aynı kaynak*, s. 259.

Gündüz ve gece prangalı olarak tutulduğum çok acılı anlarımda —ki böyle anlarım çoktu!— bizim eski

Rus Bolşeviklerinin azimli, metin tutum ve davranışlarını sık sık anımsıyordum. «*Biz Sovyet Almanyasına Tekrar Gideceğiz*», BE., c. 9, s. 372.

Faşist zindanlarının duvarlarından ışınlar gibi bize kadar gelen dayanışma, sevgi ve desteklemeler, bütün acılara, bütün eza ve cefalara daha kolay dayanabilmemizde bize yardım etti. *Aynı kaynak*.

Bizim ilk sözümüz kurtuluşumuz için savaşmış olan dünya proletaryasına, bütün ülkelerdeki en geniş emekçi katlarına ve namuslu aydınlara uçsuz bucaksız şükranlarımızı sunmak olacaktır. Doğal olarak ilk şükranlarımızı, bizim sosyalist devletimiz Sovyetler Birliği'nin işçi ve köylülerine sunuyoruz. «*Basın Temsilcilerine Verdiği Demeç*» BE., c. 9, s. 358-359.

Laipsig Duruşmasında (ve önceleri de birçok defa) şu kaniya vardım: Bir devrimci, görevini yerine getirebilmek için şu niteliklere sahip olmalıdır: Bilgi, marksist-leninist bilgi, düşmana karşı mücadelede *bu bilgiyi bir silâh olarak kullanabilme yetisi, metinlik ve yiğitlik*. «*Kızıl Deniz Filosu Mensuplarına*», 16.XXII.1934, BE., c. 9, s. 525.

Dava (Laipsig Duruşması), Komünist Partisi ve devrimci proletarya için, aynı zamanda, en iyi insanlarını toplama kamplarında ve diğer faşist zindanlarında yitiren işçi sınıfı için bir deney taşıydı. Ve dava, bayrağımıza bağlılığın, devrim görevine ve proletarya disiplinine tam sadakatin göz kamaştırıcı bir gösterisine dönüştü. «*Proletarya Dayanışmasının Zaferi*», BE., c. 9, s. 383.

Dava sırasında Alman işçilerinin bize gösterdiği sıcak sempati, faşist kundakçıların içyüzlerini açığa vuran nutuklarıma gösterilen sempati, gerek mahkeme sa-

lonunda, gerekse polisler arasında götürüldüğüm her yerde ve hattâ cezaevinde bana gösterilen sempatiler, polislerin bütün engellemelerine rağmen bilinmeyen yollar-
dan bana ulaşan mektup ve mesajlarda dile getirilen sempatiler, Alman işçi sınıfının, korkunç darbelere rağmen (...) yürek gücünü yitirmediğini, son derecede ağır koşullar içinde mücadelesini devam ettirdiğini ortaya koyan tartışmasız kanıtlardı. *Aynı kaynak, s. 383 - 384.*

Alman devrimci proletaryası, faşizme karşı, biz sanıkların aracılığı ile savaşıyordu. Ve bu mücadele, bütün dünya proletaryasını harekete geçirmişti. Bu mücadele, Avusturya işçilerinin faşizme karşı mücadelesini, Fransız işçilerinin mücadelesini hızlandırdı. *Bu mücadele, bütün dünyada faşizme karşı mücadelede yeni bir güç kattı.* Biz dava sanıkları, Almanya'daki ve diğer ülkelerdeki milyonlarca işçinin bizi desteklemelerinden kuvvet alıyor ve kendimizi güçlü duyuyorduk. Almanya'da ve dünyanın diğer ülkelerindeki işçiler de, bizim mahkeme salonunda verdiğimiz mücadeleyi izleyerek bundan kuvvet alıyor ve kendilerini güçlü duyuyorlardı. *Aynı kaynak, s. 385.*

Alman işçi yığınlarının, dünya proletaryasının ve Sovyetler Birliği işçi sınıfının, dünya kamuoyuna bağlı bütün namuslu insanların güçleri seferber olmuştu. Bu durum, Laipsig Duruşması'nı bir savaş alanına dönüştürdü ve sosyalizme yöneltilen darbe, olanca şiddetiyle Alman faşizmine indirildi. *Aynı kaynak, s. 384 - 385.*

Bizim faşizme karşı mücadele verdiğimiz sanık sandalyesi ile Alman ve diğer ülkeler proletaryasının bütün dava süresince yürüttüğü mücadele arasında kesintisiz bir bağlantı vardı; bunu biz duyuyorduk. Bu bağlantının varlığını, yalnız, mücadelemizin bütün dünyada uyandır-

dığı yankılar değil, aynı zamanda, başka ülkelerde bize gösterilen sempati açıkça kanıtlıyordu. *Aynı kaynak*, s. 385.

... dava ve mahkeme salonunun dört duvarı dışında, bütün dünyada olup bitenler, *uluslararası dayanışmanın yaşamakta olduğunu ve büyük bir gücü oluşturduğunu gösteriyordu. Aynı kaynak*, 384.

Hangi partiye ve örgüte mensup olurlarsa olsunlar, işçilerin, emekçilerin ve ilerici aydınların güçlü uluslararası dayanışması, dalga dalga yayılan öyle bir gücü ki, Laipsig Duruşması'nda Alman faşizmine karşı zafere elde edilmesi olanaklarını sağladı. «*Faşizme ve Savaş Kundakçılarına Karşı Mücadele İçin Tek Cephe*», *BE.*, c. 10, s. 21.

Bu sabah Almanya'dan ayrıldık; içimiz yalnız faşizme karşı hınç dolu. Alman proletaryasına, Devrimci Alman işçilerine, Alman sosyalistlerine ise büyük ve derin bir proleter sevgisi besliyoruz. «*Basın Mensuplarına Demec*», *BE.*, c. 9, s. 363.

Tek Cephe
İşçi Cephesi
Halk Cephesi
Vatan Cephesi

... tek cepheyi, dünya proletaryasının yaşamsal çıkarları gerektirmektedir. «Kapitalizmin Saldırısı», BE., c. 6, s. 186.

Proletarya yığınlarının tek cephesi, geniş yığınların henüz kavrayamadığı uzak ve soyut amaç ve idealler için değil, işçi yığınlarının her günkü gereksinim ve çıkarlarının temeline dayanılarak gerçekleştirilecektir. «Kızıl Sendikalar Enternasyonalı İkinci Kongresi», BE., c. 7, s. 7.

Tek işçi cephesi olmadan, tüm proletaryanın, şehir ve köylerdeki bütün emekçilerin kapitalizme karşı mücadelede ortak eylemleri olmadan, ne kapitalizmin küstahça saldırıları yenilgiye uğratılabilir, ne canavar faşizm ortadan kaldırılabilir, ne yeni bir dünya emperyalist savaşı önlenebilir ve ne de kurtarıcı proletarya devrimi zafere ulaşabilir. «Tek İşçi Cephesi», BE., c. 7, s. 100 - 101.

Tek cephe, pratikte, ne genel parti ilkelerinden ödün vermektir, ne de partiyi güçsüzleştirmektir. Tek cephe, yalnız, emekçi yığınlarını savunmak için ortak ve somut bir anti-kapitalist program kabul etmek ve programı

gerçekleştirmek için mücadele yürütmektir. «*Tek Cephe ve Kapitalizmin Saldırıya Geçmesi*», BE., c. 7, s. 206.

Tek cephe ve sınıfsal işbirliği, özdeş anlamda şeyler değildir, tam tersi, birbirine son derecede karşıt, birbirleriyle uyuşmaz, birbirlerini karşılıklı yok eden iki taktır. «*Tek Cephe yada Sınıfsal İşbirliği*», BE., c. 7, s. 223.

Tek emek cephesi, emekle kapital arasındaki çetin sınıf mücadelesi ile çelişkiye düşmez, tek emek cephesi, mücadelenin belirli koşullardaki somut biçimlerinden biridir. Aynı kaynak, s. 255 - 226.

Yalnız proletarya ile köylülük ardsındaki sarsılmaz ittifak sayesinde ki, burjuva yenilgiye uğratılabilir ve işçi-köylü iktidarı kurulabilir. «*Bulgaristan'ın Verdiği İbret Ders*», BE., c. 8, s. 159.

Yığınlar arasında çalışma, yığinsal mücadele, yığinsal dayanışma, tek cephe ve hiç bir serüven. Devrimci taktiğimizin alfabesi işte budur! «*Laipsig Duruşması'ndaki Son Söz*», BE., c., c. 9, s. 269.

Laipsig Duruşması'nda, masum sosyalistlerin savunmaları sırasında, bir anlaşma imzalanmamış olmasına rağmen, dünya çapında bir cephe birliği kuruldu. «*Proletaryanın Faşizm ve Savaşa Karşı Eylem Birliği Üstüne*», BE., c. 10, s. 14.

Proletaryanın ulusal çapta ve dünya çapında eylem birliği öylesine güçlü bir silâhtır ki, proletaryayı, yalnız kendisini başarı ile savunmaya değil, aynı zamanda, faşizme ve sınıf düşmanına karşı başarılı karşı-taarruzlarda bulunmaya yetenekli hale getirir. «*Faşizmin Hücumu Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 53.

İşçi sınıfının çeşitli parti ve örgütlere mensup bütün kesimleri arasındaki eylem birliği, *daha işçi sınıfı çoğunluğu kapitalizmi ortadan kaldırmak ve proletarya devrimini zafere ulaştırmak için kendi içinde birleşmeden önce kurulmalıdır. Aynı kaynak, s. 54 - 55.*

İşçi sınıfının dolaysız ekonomik ve politik çıkarlarını savunması, kendini faşizme karşı savunması, bütün kapitalist ülkelerdeki tek cephelerin *çıkış noktası ve içeriğinin başlıca unsuru olmalıdır. Aynı kaynak, s. 59.*

Değişik ülkelerde somut tek cephe, elbette ki, her ülkedeki işçi örgütlerinin durum ve karakterine, bu örgütlerin politik düzeyine, her ülkenin somut durumuna, dünya işçi hareketi içinde oluşan değişimlere ve benzerlerine göre değişik yollardan gerçekleşecek ve çeşitli biçimler alacaktır. *Aynı kaynak, s. 61.*

Her memleketteki sınıflararası oranı ve somut koşulları dikkate almadan, tek cephe taktiğini basmakalıp uygulamaktan şiddetle kaçınmak gerekir. «*Tek Cephe Mücadelesi*», BE., c. 9, s. 175.

İşçi sınıfı tek cephesinin girişimcisi, örgütçüsü ve itici gücü gerçekte yalnız kendi öz partisidir. «*Faşizmin Saldırıya Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 117.

Sosyalistler, tek proleter cephesini kurmak için savaşırken, devrim perspektiflerini bir an için dahi gözden uzak tutmamalı, tek cephe taktiği ile stratejik ödevler, yani proletarya devriminin zaferi (...) için mücadele arasında bağlantı kurmasını bilmelidirler. «*Tek Cephe Mücadelesi*», BE., c. 9, s. 517.

Durum değişince tek cephe taktiğimizi de değiştirmeliyiz. Bu taktiği, mücadelede işçi sınıfının gerçek bir-

liğini kurmak yolunda ciddî bir çaba harcamadan, sadece sosyal demokrasinin içyüzünü açığa vurmak için bir manevra olarak uygulamamalı, faşizmin saldırıları karşısında yığinsal mücadeleyi yaygınlaştırmak amacına yönelik gerçek bir faktöre dönüştürmeliyiz. «*Mektuplar, 1905 - 1949*», s. 298.

Tek cephenin sadece tabanda kurulacağı kanısını kafamızdan atmalı ve sosyal demokrat partileri yöneticilerinin her tutum ve davranışlarına oportünizm gözü ile bakılmasına da bir son vermeliyiz. *Aynı kaynak*, s. 300.

Sosyal demokrat partileriyle, tek proletarya cephesini pratikte gerçekleştirme aracı olarak, kapitalin saldırılarına, faşizm ve savaşa karşı ortak mücadele için anlaşma imzalamak, hiç bir zaman, burjuva ile uyuşmacılığın ideoloji ve pratiği olan sosyal demokratizme karşı mücadelemizi ağırlaştırmak yada zayıflatmak anlamına gelmez. «*Tek Cephe Mücadelesi*», BE., c. 9, s. 516 - 517.

Tek cephe sorunu karşısındaki tutum ve davranış, sosyal demokrasinin gerici kesimi ile devrimcileşen tabakaları arasında bir sınır çizgisidir. «*İşçi Sınıfının Faşizme Karşı Birliği Üstüne*», BE., c. 10, s. 147.

İşçi hareketi saflarındaki gerici önderlerin zararlı tutum ve davranışlarını suskunlukla geçiştirenler yada örtbas edenler, işçi sınıfının birliği davasına yararlı bir iş yapmış olmazlar. Sözde proleter birliği cephesinin çıkarları adına, onun düşmanlarına karşı mücadelesine sırt çevirenler ve işçi hareketini burjuvazinin çıkarlarına tâbi kılan reformizmi eleştirmekten çekinenler, işçi sınıfına kötülük etmiş olurlar. «*Dünya Proletaryasının Birliği...*», BE., c. 10, s. 330.

Faşizme karşı her gün somut bir yığinsal mücadele yürütmeli. Örgütlü ve azimli bir mücadele. Savunma aşamasından anti-faşist atılımlar aşamasına geçen, anti-faşist tek cephe hareketinin sözde «dostları»nı sergileyen bir mücadele. Gerici faşist güçleri yenilgiye uğratmanın yolu budur. Başka yol yoktur ve olamaz. «*Fransa'da Faşizm Yenilgiye Uğratılabilir mi*», BE., c. 9, s. 419.

Lenin, bundan on beş yıl önce, bizi «proletarya devrimlerine geçiş yada yaklaşım biçimlerini araştırıp bulmaya», bütün dikkatimizi bu sorun üzerinde yoğunlaştırmaya çağırıyordu. Çeşitli ülkelerdeki *tek cephe hükümeti* bu geçiş biçimlerinin en önemlilerinden biri olabilir. «*Faşizmin Saldırıya Geçişi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 107 - 108.

Yaşam, her türlü şemadan daha karmaşıktır. Örneğin, proletarya diktatörlüğünü kurmak için *mutlaka tek cephe hükümeti aşamasından geçmek gerektiğini* ileri sürmek doğru değildir. Faşist ülkelerde *hiç bir ara aşamasının* olmayacağı ve faşist diktatörlüğünün yerine *mutlaka ve doğrudan doğruya* proletarya diktatörlüğünün kurulacağı görüşü de doğru değildir. «*İşçi Sınıfının Faşizme Karşı Birliği Üstüne*», BE., c. 10, s. 149.

Tek cephe hükümeti, halk düşmanlarına karşı gerçek bir mücadele verdiği, işçi sınıfına ve partisine eylem serbestliği sağladığı sürece marksistler tarafından her bakımdan desteklenecektir. Komünistlerin hükümete katılmalarına gelince, bu sorun, tamamiyle somut duruma bağlıdır. Bu türden sorunlar, her somut olaya göre çözümlenir. Önceden hiç bir hazır reçete verilemez bu konuda. *Aynı kaynak, s. 150.*

... halk cephesi, faşizme karşı gerçek bir mücadele

sırasında kurulabilir. «Faşizme Karşı Mücadele İçin Halk Cephesi», BE., c. 10, s. 285.

Halk cephesi, işçi sınıfına, politik yalnızlıktan kaçınmasına yardım eder, (...) proletaryanın tarihsel rolünü oynaması, yani halkının bir avuç para babasına, kapitaliste ve toprak ağasına karşı mücadelesinin başına geçmesi, tamamlanmamış demokratik devrimlere ve bütün ilerleme ve kültür hareketlerine öncülük etmesi için en elverişli koşulları yaratır. Aynı kaynak, s. 283.

Güçlü bir halk cephesinin kurulmasında sonuç belirleyici rolü işçi sınıfı oynar. O, bütün emekçileri, tüm demokratik güçleri ve bütün anti-faşistleri çevresinde toplayabilir ve toplamalıdır. Aynı kaynak, s. 297.

Faşizme karşı gerek memleket çarpında, gerekse uluslararası çapta birleşik halk cephesi kurulmasında ve güçlendirilmesinin sağlanmasında en sistemli mücadele verecek, proletaryadır. Proletaryasız hiç bir halk cephesi kurulamaz. «Dünya Proletaryasının Birliği», BE., c. 10, s. 333.

İşçi sınıfı birlik halinde ne derecede azimli eylemde bulunursa, onun örgütleri ve her şeyden önce yığınsal sendika birlikleri, komünist partileri ve sosyal demokrat partileri, faşizme karşı mücadelede eylem birliğini ne denli çabuk gerçekleştirirlerse, halk cephesi de o derecede çabuk kurulur ve geniş emekçi yığınlarını kapsamı içine alır. «Faşizme Karşı Mücadele İçin Halk Cephesi», BE., c. 10, s. 285.

...halk cephesinin başarıları, tamamiyle, saflarının sıkı bir beraberlik içinde olmasına, cepheye katılan ve faşizmin genel taarruzunu beklemeyen, onun her darbese tam zamanında darbe ile karşılık vermeye hazır

durumda olması gereken yığınlar ve örgütlerin politik ve örgütsel hazırlıklarına bağlıdır. *Aynı kaynak.*

Emekçilerin çıkarlarını, demokrasi ve barışı faşistlerin ve faşist savaş kundakçılarının saldırıları karşısında savunmak için hazırlanan halk cephesi programı gerçekleştirildikçe, bu cephe de genişler ve güçlenir. *Aynı kaynak.*

Sosyalistler, faşizme ve savaşa karşı halk cephesi programını gerçekleştirirken, emekçilerin diğer parti ve örgütleriyle ortak düşmana karşı eylem birliğini kurarken, emekçilerin günlük çıkarlarını ve demokratik haklarını, barışı ve özgürlükleri korumak için mücadele verirken, tarihsel gerekliliği, yani çağdışı kalmış olan sosyal düzeni ortadan kaldırmayı, işçi sınıfına ve bütün insanlığa kurtuluş getiren sosyalizmi kurmayı bir an için dahi gözden uzak tutmazlar. «*Dünya Proletaryasının Birliği*», *BE.*, c. 10, s. 332.

Sosyalistler, kendi sınıfının sadık evlâtları ve halklarının çıkarlarının savunucularıdır. Burjuvaziye hiç bir bakımdan bağlı ve bağımlı değildirler. Sonuna kadar, devamlı enternasyonalisttirler. İşte bu nitelikleriyle onlar, faşizm ve savaşa karşı mücadelede, gerek proletarya saflarında, gerekse emekçilerin, demokratik küçük burjuvazinin, köylülerin ve aydınların bütün anti-faşist partileriyle örgütleri ve grupları arasında, herkes-ten daha iyi *birleştirici bir halka rolünü oynayacaklardır.* *Aynı kaynak, s. 334 - 334.*

İşçi sınıfı saflarındaki bölünmüşlük ve onunla halkın diğer emekçi katları arasında eylem birliğinin yokluğu faşizme iktidar yolunu açar. Buna karşılık, proletarya saflarındaki birlik ve halk cephesinin kurulması, demokrasinin faşizme karşı zaferini sağlar, dünyayı fa-

şist dünya savaşı kundakçılarının şerrinden korur ve eninde sonunda, emeğin kapitale karşı zaferinin yolunu açar. «Faşizm ve Savaşa Karşı Mücadele İçin Halk Cephesi», BE., c. 10, s. 283.

Halk cephesi, küçük burjuvaziye, köylülere ve demokratik aydınlara, finans kapital güruhunun egemenliğine ve boyunduruğuna karşıkoyma olanaklarını sağladıktan başka, işçi sınıfının memleket ve dünya çapındaki mücadelecî işbirliğine yaslanmakla kendi yaşamsal çıkarları ve haklarını savunmak için bu güruhun karşısına dimdik dikilme olanağını da verir. *Aynı kaynak.*

Faşist canavara halk cephesinin güçlü ve örgütlü yumruğu ile karşı konmalı ve ısırmasını önlemek için bu demir yumrukla tepesine inilmelidir. Halkın demokratik kazanımlarını ve barışı korumak için, başı ezilerek, kesin yenilgiye uğratılmalıdır. *Aynı kaynak.*

Demokrasi yandaşları şunu hiç bir zaman akıllarından çıkarmamalıdır: Avrupa'da anti-faşist demokrasi-nin kaderi, işçi sınıfının kaderine ve halk cephesinin kurulmasına sıkı sıkıya bağlıdır. İşçi sınıfına ve geniş emekçi yığınlarına dayanmayan, kendini bütün araçlarla faşizmden savunmaya hazır durumda bulunmayan demokrasi, saldırıya geçen faşizmin darbeleri altında çökmeye mahkûmdur. *Aynı kaynak, s. 290.*

Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde mücadele için geniş anti-emperyalist tek cephe kurulurken, her şeyden önce, yığınların anti-emperyalist mücadelenin hangi koşullar içinde yürütüldüğü, ulusal kurtuluş hareketinin hangi aşamada bulunduğu, proletaryanın bu harekette nasıl bir rol oynadığı ve işçi sınıfı partisinin geniş halk yığınları üzerindeki etkisinin ne olduğu gözönünde bu-

lundurulmalıdır. «Faşizmin Hücuma Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri», BE., c. 10, s. 99.

Vatan Cephesinin tarihsel kökenleri, halkımızın faşizme karşı verilen mücadeleden çıkardığı acı ibret derslerine ve halkımızla en büyük demokratik örgütlerinin yirmi yıl boyunca ve özellikle Balkan yarımadasının Hitlercilerin işgalleri altında kaldığı yıllarda edindiği deneylere sıkı bağlarla bağlıdır. *Aynı kaynak, s. 462.*

Vatan Cephesi, ulusal devrimcilerimiz Vasil Levski ile Hristo Botev'in davaları ve vasiyetlerinin sürdürücü-südürler. *Aynı kaynak.*

Vatan Cephesi, (...), halkımızın kendi tarihsel deneyinden kendi başına çıkardığı bir sonuçtur. *Aynı kaynak.*

Vatan Cephesi, Bulgaristan İşçi Partisinin girişimiyle, işçilerin, köylülerin, aydınların, Ordudaki yurtseverlerin ve diğer demokrat tabakaların mücadele ittifakı olarak kuruldu. Amacı, partinin yönetiminde silâhlı partizan mücadelesini yaygınlaştırmak, kralcı-faşist diktatörlüğüne ve Alman işgalcilerine karşı tüm halkın silâhlı ayaklanmasını gerçekleştirmektir. Bu girişim, hazırlıklı bir zemin buldu ve halkımızın büyük çoğunluğu tarafından şu yada bu biçim altında geliştirildi. *Aynı kaynak, s. 465 - 466.*

Vatan Cephesi, Bulgaristan için tarihsel bir gereklilik olarak, işçi sınıfının yönetiminde kuruldu, gelişti ve büyüdü. *Aynı kaynak, s. 466.*

Tarihsel Dokuz Eylül olayı, kralcı-faşist diktatörlüğüne karşı yürütülen sürekli ve çetin bir mücadelede hazırlandı. Bulgar halkı bu mücadelede çok sayıda ve değerli kurbanlar verdi. Şanlı partizan hareketinin en parlak sayfasını oluşturduğu bu mücadelenin

ateşleri içinde doğan Vatan Cephesi, memleketimizin bütün antifaşist, ulusal, demokratik ve sanatçı güçlerini saflarında birleştirdi ve güçlü bir sosyal-politik etken olarak çelikleşti, büyüdü. «*Gericiliğe Karşı Tüm Halkın Zaferine Doğru...*», BE., c. 11, s. 308 - 309.

Vatan Cephesi Dokuz Eylülde zafere ulaştı ve memleketimizi çöküntüden, halkımızı birçok felâketten kurtardı. «*Bulgaristan Avukatlar Birliğine Mektup*», BE., c. 11, s. 227.

Bulgaristan İşçi Partisi, faşizme karşı ayaklanma hareketini örgütleme amacına yönelik Vatan Cephesinin kurulmasına önayak oldu. Parti ve onun gençliği, halkı Alman-faşist boyunduruğundan kurtarma mücadelesinde en çok kurban verdi. Bu yüzden de Vatan Cephesinin güçlendirilmesinde ve ödevlerinin gerçekleştirilmesinde en ağır sorumluluk onun omuzlarına düşmektedir. «*Her Şey Cephe İçin*», BE., c. 11, s. 153.

Vatan Cephesi ve onun hükümeti, Bulgaristan gemisini, en tehlikeli ve en nazik anlarda sualtı kayalıkları arasından ustalıkla geçirmeyi başardı. (...) Biz onların bu gemiyi kurtuluş kıyısına yanaştıracaklarına bütün varlığımızla inanıyoruz. «*Dokuz Eylül Davası Tarihsel Bir Davadır*», BE., c. 11, s. 392 - 393.

Vatan Cephesini güçlendirmeden, ne memleketimiz savaşı zaferle sonuçlandırma hareketine başarı ile katılabilir, ne de Bulgaristan için sürekli ve adaletli bir barış sağlanabilir. Vatan Cephesinin demokratik programı da gerçekleştirilemez. Bu program, memleketin iç ve dış politikası alanında, ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamında gerçekleştirilmedikçe de yeni, demokratik Bulgaristan'ın kurulması akıldan bile geçirilemez. «*Her Şey Cephe İçin*», BE., c. 11, s. 153.

Vatan Cephesi, Alman işgalcilere karşı kurtuluş savaşını örgütledi ve zaferle sonuçlandırdı. Bulgar halkı, böylece Hitlerci saldırganların tamamıyla bozguna uğratılmasına katkıda bulundu ve faşizme karşı savaşan özgürlüksever halklar arasında yerini aldı. «*Tüm Halkın Zaferine Doğru*», BE., c. 11, s. 298.

İşçi sınıfı ile köylüler, (...) Vatan Cephesinin, Bulgaristan halkının birliğini ve yeni demokrasinin granit sosyal tabanını oluşturmaktadır. «Devlete Karşı Yeni Tutum», BE., c. 11, s. 351.

Vatan Cephesi, sıradan bir parti koalisyonu değildi, (...) daha başlangıcında bir halk hareketiydi. «*Vatan Cephesi...*», BE., c. 13, s. 500.

Vatan Cephesi öyle bir halk hareketidir ki, Bulgaristan'ın politik yaşamı onun çerçevesi içinde gelişecektir. «*Vatan Cephesi Bulgaristan'ının Ekonomik Durumunun Sağlamlaştırılması ve Bağımsızlığı Üstüne*», BE., c. 11, s. 167.

Bulgaristan'da Vatan Cephesi, güçlü demokrasi ve barış ordusunun göz önünde bulundurulması gereken bir müfrezesidir. «*Vatan Cephesi...*», BE., c. 13, s. 460.

Vatan Cephesi, çetin bir halk gücüdür. Bütün dış ve iç saldırılara cesaretle göğüs gerebilecek durumdadır. Yeter ki sonuna kadar soğukkanlı ve yeterince dayanıklı davranalım. Aynı zamanda, bir avuç leblebi karşılığında memleketin geleceğini satmaya hazır durumda olan herkesi saflarımızdan acımasız atalım. «*Vatan Cephesi Ulusal Komitesine Mesaj*», 23.VIII.1945, BE., c. 11, s. 242 - 243.

Vatan Cephesinin birliğine engel olmaya ve bu birliği bozmaya çalışan Bulgar erkeği de, Bulgar kadını da

ya aldatılmış kişilerdir, ya da halkımızın özgürlük ve bağımsızlığının düşmanlarıdır. «*Parlak ve Ezici Seçim Zaferi İçin, İleri!*», BE., c. 11, s. 287.

Vatan Cephesi, aydınların büyük bir çoğunluğunu bayrağı altında toplamayı başardı ve kalblerini, halk devleti için, bu devletin her yanlı başarıları için sadakatle çalışma coşkusu ile doldurdu. «*Vatan Cephesinin İkinci Kongresinde...*», BE., c. 13, s. 495.

Vatan Cephesinin gerçek bir halk demokrasisi karakterine sahip olduğunu tartışmasız ortaya koyan en güzel niteliklerinden biri de şudur: Bulgaristan aydınları arasında gerçek yaratıcılık yeteneklerine sahip olan herkes, halk cumhuriyetimizin kuruculuğuna ya doğrudan ve aktif olarak katılmakta, ya da bu kuruculuğa güç ve olanakları oranında yardımda bulunmaktadır. *Aynı kaynak.*

Vatan Cephesi, faşizme karşı mücadeleye erkekleriyle birlikte katılarak, yurttaşlık hakkına lâyık olduklarını kanıtlamış olan kadınlarımıza, kadın yurttaşlarımıza, köylü kadınlarımıza bütün haklarını verdi. Memleketimizin kadınları erkeklerin sahip olduğu bütün haklara sahiptirler. Bu durum, anayasada bir bir belirtilip pekiştirilecektir. «*Vatan Cephesi Her Şeye Rağmen Zafere Ulaşacaktır*», BE., c. 12, s. 358.

Vatan Cephesi ve hükümeti şunu açıkça biliyorlar ki, kadınların, memleket yönetimine, sosyal-politik, ekonomik ve kültürel yaşamına aktif ve bilinçli olarak katılmaları sağlanmadan, gerçek demokrasi, gerçek ve sürekli ilerleme olamaz, halk refaha ulaştırılamaz, Bulgar ulusu yükselemez. Bunu, bütün Vatan Cephesi üyelerinin ve en başta en ücra köyümüzdeki kadına kadar tüm emekçi kadınların da gayet iyi anlamaları ve bilmeleri

gerekir. «*Bulgaristan Kadınlarının Daha Fazla Aktifleştirilmeleri, Her Yanlı Gelişmeleri ve Yükseltilmeleri Üstüne*», BE., c. 13, s. 267.

Vatan Cephesi, ulusal azınlıklara da tam hak eşitliği sağlamıştır. «*Vatan Cephesi*», BE., c. 13, s. 481.

Vatan Cephesinin, Komünist Partisinin herkes tarafından kabul edilen yöneticiliği altında, sosyalist programlı tek sosyal-politik bir örgüte dönüştürülmüş olması; kuşkusuz, büyük bir başarıdır. Bu yüzden biz, Vatan Cephesinin önem ve rolünü küçümseyici tutum ve davranışları şiddetle kınıyoruz. Vatan Cephesi memleketimiz için yaşamsal derecede gerekli bir örgüttür ve böyle olmaya devam etmektedir. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 291.

Partimizin girişimiyle ve yönetimi altında Vatan Cephesi, tek toplumsal-politik örgüt haline getirilmiş, ortak programı ve ortak tüzüğü de, memleketin sosyalizme doğru ilerleyişine uygun yeni ödevlere uygun olarak yenileştirilmiştir. *Aynı kaynak.*

Vatan Cephesi örgütlerindeki çalışmalarda halkın politik bakımdan aydınlatılmasına, hükümet politikasının açıklığa kavuşturulmasına ve yığınların bu politikayı gerçekleştirme işine aktif olarak katılmalarının sağlanmasına ağırlık verilmelidir. «*Bİ (k) P Merkez Komitesi XVI. Plenumunda Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 176 - 177.

Devlet

Halk demokrasisi ve halk demokrasisi devleti, (...) faşist Alman kuvvetlerinin bozguna uğratılması, İkinci Dünya Savaşı'nda Sovyetler Birliği'nin kazandığı başarı ve halk yığınlarının işçi sınıfının yönetiminde ulusal özgürlük ve bağımsızlık için verdiği mücadele sonucunda gerçekleşti. Bu etkenler, Doğu ve Güney-doğu Avrupa'da bir dizi devletin emperyalist sistemden düşmesini sağladı. «*Bulgaristan İşçi (komünistler) Partisi Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 292 - 293.

Halk demokrasisi, (...) kapitalizmin sözde demokrasisinden ayrımlı olarak, kendi halkına hizmet eder, halkın iradesini dile getirip gerçekleştirir. Buna karşılık kapitalist demokrasisi kendi halkını aldatır ve tarihçe ölüme mahkûm edilmiş olan kapitalizme hizmet eder.» BE., c. 13, s. 292 - 293.

Burjuva demokrasisi, büyük emekçi çoğunluğuna karşı kapitalin, büyük kapitalist sömürüsü azınlığının diktatörlüğüdür. Halk, demokrasisi ise, büyük emekçi çoğunluğun çıkarlarına uygun (...) işlevleri yerine getirmekte, en geniş ve eksiksiz demokrasiyi, sosyalist demokrasiyi gerçekleştirmektedir. «*Laipsig Duruşması'nda Son Söz...*», BE., c. 14, s. 347.

Halk demokrasisinin ve halk demokrasisi devletinin en önemli dört karakteristik niteliği şunlardır:

a) Halk demokrasisi devleti, özü bakımından, emekçilerin, yani işçi sınıfı yönetiminde halkın büyük çoğunluğunun iktidarındır.

b) Halk demokrasisi devleti, memleketin sosyalizme doğru gelişmesini pekiştiren geçici dönemin devletidir.

c) Halk demokrasisi devleti (...) Sovyetler Birliği ile işbirliği ve dostluk içinde kurulur.

ç) Halk demokrasisi devleti, anti-emperyalist demokrasi cephesine mensuptur. «*Bulgaristan İşçi (komünistler) Partisi Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 293 - 294.

İşçi sınıfının katılmadığı, yeni yerini almadığı ve ödevlerini yüklenmediği yerde halk demokrasisi kurulamaz. Halk demokrasisi yalnız işçi sınıfının yönetiminde kurulabilir. «İşçi Sınıfı Yoksa Halk Demokrasisi de Yoktur», BE., c. 14, s. 5.

...dünya barış, demokrasi ve sosyalizm cephesine kendi güçleriyle katılmayan ve bu büyüyen tek cepheye dayanmayan bir halk demokrasisi, gelişmeye elverişli bir halk demokrasisi değildir ve sosyalizme yol açamaz. «Bulgaristan'la Macaristan Arasındaki Anlaşma...», BE., c. 14, s. 186.

Halk demokrasisi ve halk demokrasisi devleti enternasyonalisttirler. Milliyetçilik, halk demokrasisi ile bağdaşamaz. Çünkü milliyetçilik, kapitalizmin, kapitalist gericiğin maşasıdır. Aynı kaynak, s. 295.

Marksist-leninist açıdan, Sovyet rejimiyle halk demokrasisi rejimi, aynı iktidarın, yani şehir ve köy emekçilerinin müttefik ve öncüsü işçi sınıfının iktidarının iki

biçimidir. «*Laipsig Duruşması'nda Son Söz*», BE., c. 14, s. 347.

Demokratik yeni Bulgaristan, halkın birliğine ve her şeyden önce, işçi sınıfı ile köylüler ve halk aydınları arasındaki ittifaka dayanmaktadır. Bu ittifak, aralıksız olarak güçlendirilmelidir. «*Emek-Kültür Brigatlarının Rolü Üstüne*», BE., c. 12, s. 11.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti tamamiyle emekçi halk tarafından yönetilmektedir. «Anayasa Üstüne», BE., c. 13, s. 298.

Devletin bir halk devleti olabilmesi için, bizim, ona karşı yeni bir tutum ve davranış içinde bulunmamız, eski, düşmanca tutum ve davranışların kalıntılarından silkinmemiz gerekir. «Sendikaların Yeni Devletteki Yeri ve Rolü», BE., c. 12, s. 20.

Halk Cumhuriyetinin ilânından sonra dikenli ve kayalıklı bir yolda yürümemiz gerekiyor. Bu yol, «Dokuz Eylül» alanı gibi dümdüz değildir. Ne var ki, halkımızı gerçek refaha götürecek olan da bu yoldur. «*Gericilik ve Faşizme Karşı, Vatan Cephesinin Kurtarıcı ve Yenilmez Davasının Zaferi İçin, İleril*», BE., c. 12 s. 342.

Halkımız nasıl olsa bir cumhuriyet değil gerçek bir halk cumhuriyeti istiyor. Öyle bir halk cumhuriyeti ki, kara ve yüz kızartıcı geçmişe dönülmesini önlemek için maddî, politik, kültürel ve manevî güvenceler getirecektir. Öyle bir halk cumhuriyeti ki, memleketimizin ileri ve daima ileri doğru demokratik gelişmesini sağlayacaktır. «*Gerçek Halk Demokrasisi Üstüne*», BE., c. 12, s. 239.

Yeni anayasa, gerçeklere uygun bir anayasadır, göstermelik değildir. «*Anayasa Üstüne*», BE., c. 13, s. 298.

Bu güzelim anayasa, kahraman ve özgürlüksever halkımızın kralcı-faşist ve burjuva zulmüne karşı uzun yıllar sürdürdüğü mücadelede akıttığı kanlarla yazılmıştır. *Aynı kaynak, s. 297.*

Büyük Halk Meclisi tarafından oybirliğiyle kabul edilen Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Anayasası, halkın Dokuz Eylül'de elde ettiği kazanımları ve şu demokratik ilkeleri pekiştirdi: Bütün iktidar halktan kaynaklanmaktadır ve halka aittir; işlemeyen dişlemez; emek, temel sosyal etkindir ve memleketimizin hızlı gelişmesi perspektiflerini açmaktadır. «*Memleketimizin Kalkınması İçin Yeni Başarılarla ve Zaferlere Doğru, İleri*», BE., c. 13, s. 357.

Bizim Halk Meclisimiz, yalnız oturumlar ve müzakereler yapmakla, yalnız yasalar kabul etmekle yetinmiyor. O, aynı zamanda, oy verdiği, kabul ettiği yasaları uygulama işiyle de uğraşüyor. «*Halk Meclisinde Yaptığı Konuşmalardan*», 5.I.1949, BE., c. 14, s. 354.

Halk devleti, sosyalist devlet, (...) halkın ortak malı olan devlet zenginliklerinin, devlet mülkiyetinin, devlet değerlerinin çarçur edilmesini önlemek için, devlet işlerinin düzen ve disiplin içinde, denetim altında yürütülmesine son derecede büyük bir önem verir. «*Devlet Denetim Komisyonunun Rol ve Ödevleri*», BE., c. 14, s. 102.

Devlet Denetim Komisyonu, (...), kendi evimiz Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin havalandırılmasına yardım edecek son derecede değerli ve etkili bir dezenfeksiyon makinesidir. *Aynı kaynak, s. 107.*

Halkın kendi kaderinin egemeni olduğu halk cumhuriyetlerinin hiç bir gizli diplomasiye, hiç bir aldatmaya, hiç bir yalana, hiç bir ikiyüzlülük ve sahteciliğe ge-

reksinimi yoktur. «*En Karmaşık ve En Dolaysız Ödev...*», BE., c. 13, s. 407.

Karşılıklı saygıya ve dürüst işbirliğine dayalı ilişkiler içinde, Sovyetler Birliği halklarıyla sarsılmaz dostluk, diğer Slav halklarıyla kardeşçe karşılıklı ilişkiler ve küçüklü büyüklü bütün öteki demokratik halklarla dostluk, dış politikamızın temel taşıdır. «*Ümanite Gazetesinin Özel Muhabirine Verdiği Demeç*», BE., c. 13, s. 156.

Bizim cumhuriyetimizle öteki halk demokrasisi cumhuriyetleri arasındaki dostluklar, dış politikamızın son derecede önemli bir diğer unsurudur. Bu dostluk, halklarımızın, Sovyetler Birliği'nin güçlü desteğine dayanarak, özgürlük ve bağımsızlıklarını elde etmek ve pekiştirmek için yürüttükleri mücadele sırasında doğan tarihsel bir üründür. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 309.

Biz barışçı ve demokratik politikamızı sürdürüyoruz ve sürdüreceğiz. Devlet olarak, barışın ve uluslararası işbirliğinin bir etkeni olmak istiyoruz ve olacağız. «*Vasil Levski' Askerî Okulu Mezunlarına Söylediği Nutuk*», 18.11.1947, c. 13, s. 74.

Biz, halk cumhuriyetimizi, bir barış, demokrasi ve sosyalizm devleti olarak örnek bir devlet haline getirmek için çalışıyor, mücadele veriyoruz. Öyle bir örnek devlet ki, bizden nefret edenler dahi bizi saysınlar, halkımıza ve halk cumhuriyetimize karşı saygılı davransınlar. «*Jüsten Godar Onuruna Kadeh Kaldırılırken Yaptığı Konuşma*», 18.V.1948, BE., c. 14, s. 114.

Bulgar - Sovyet
Dostluğu

Moskova'nın ve Sovyetler Birliği'nin kişiliğinde biz, yalnız geçmişteki kurtarıcılarımızı değil, aynı zamanda, mutluluğumuzu ve memleketimizin güzel geleceğini kurmak için halkça harcamakta olduğumuz çabalara hiç bir çıkar gözetmeden, içten yardım eden sadık dostlarımızı görüyoruz. «*Bulgar Hükümet Heyetinin Moskova Dönüşünde Sofya'da Düzenlenen Büyük Mitingde Söylediği Nutuk*», BE., 24.III.1948, BE., c. 14, s. 27 - 28.

Hiç bir ülkeye karşı emperyalist amaçlar gütmeyen ve emperyalist çıkarlar peşinde koşmayan Sovyetler Birliği, Bulgaristan'a ve diğer Balkan ülkelerine karşı ilişkilerinde de, bu halkların ve bu arada Bulgar halkının kendi iradeleriyle seçtikleri demokratik düzenin güçlenmesine yardım etmek için çalışmaktadır. «*Çekoslovak Gazetecilerine Verdiği Demeç*», 19.XI.1945, BE., c. 11, s. 344.

Daha Ekim Sosyalist Devriminden çok önceleri Rus devrimci hareketiyle sıkı bağlar kurmuş olan partimizin şu tarihsel hizmeti vardır: O, Bulgar halkının kurtarıcılarına karşı beslediği şükran duygularını daha fazla derinleştirmeyi başarmış ve Sovyetler Birliği ile dostluğu, *Halk Cumhuriyetimizin güttüğü dış politikanın te-*

mel taşı haline getirmiştir. «Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor», BE., c. 14, s. 308.

Yurdunu seven her sağduyu sahibi Bulgarın, her canlı varlık için güneş ve hava ne denli gerekliyse, Sovyetler Birliği ile içten dostluğun da Bulgaristan'ın ulusal bağımsızlığı ve gelişmesi için o derecede gerekli olduğuna inanmaması olanaksızdır. *«Bunalım ve Bulgaristan», BE., c. 11, s. 129.*

Bulgar - Sovyet dostluğu, Bulgar halkının bütün hücrelerine, kanına, omur iliğine kadar işlemelidir. *«Bulgar - Sovyet Dostluğu Derneğinin Yıllık Toplantı Başkanlığına», BE., c. 11, s. 273.*

Bulgar halkının geleceği, iki defa kurtarıcımız Büyük Rus halkına kopmaz bağlarla bağlıdır. *Aynı kaynak.*

Bulgaristan dış politikasının ana doğrultusu, Sovyetler Birliği ve iki defa kurtarıcımız Büyük Rus halkı ile sarsılmaz, içten ve devamlı dostluğa dayanmaktadır. *«Gericiliğe Karşı Tüm Halk Zaferine Doğru», BE., c. 11, s. 319.*

Bulgar - Sovyet dostluğunun, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin bugünü ve yarınları için sonuç belirleyici tarihsel önemi vardır. Bu dostluğun, dış politikamızın temel taşı olması ve memleketimizin ekonomik ve kültürel gelişmesinin güçlü bir etkeni bulunması bir rastlantı değildir. *«Bulgar - Sovyet Dostluğu Yüzyıllar Varolsun!», BE., c. 12, s. 404.*

Sovyetler Birliği ile dostluk, barışın güvencesidir. Çünkü halkların sürekli demokratik barış mücadelesine öncülük eden ülke Sovyetlerdir. Bulgaristan'la adaletli bir barış antlaşması imzalanması için hiç bir devlet, Sovyetler Birliği'nin yaptığını yapmamıştır ve yapmamaktadır.

Sovyetler Birliği ile dostluk, yurdumuzun özgürlüğü ve ulusal bağımsızlığı için güvencedir. *Aynı kaynak.*

Sovyetler Birliği ile ekonomik işbirliğini güçlendirmek (...), Bulgar halk ekonomisinin gelişmesini hızlandıracak ve tam kalkınmasını sağlayacaktır. *Aynı kaynak.*

Sovyetler Birliği ile dostluk, kültürel kalkınmamız için gerekli bir koşuldur. *Aynı kaynak.*

Sovyetler Birliği ile dostluk, halkımız için organik bir gereksinimdir. *Aynı kaynak.*

Çıkması olası hiç bir fırtına, şu derin kanıyı sar-sabilecek durumda olmamalıdır: Her türlü koşullar içinde, biz Büyük Rus kardeşimizle, Sovyetler Birliği ile sarsılmaz dostluk duygularımızla, elele yürüyeceğiz. Bizim tarihsel kaderimiz budur. Bizim kurtuluşumuz bu yoldadır. Ulusça mutlu geleceğimiz bu yoldadır. «*Bulgar-Sovyet Dernekleri Birliği Yürütme Komitesi Önünde Söylediği Nutuk*», 14.IV.1947, BE., c. 13, s. 115.

Bütün ülkelerin gerçek demokrat ve ilerici güçleri Sovyetler Birliği etrafında toplanıp birleşmiştir. Onlar, nasıl savaşıacaklarını, zafere nasıl varacaklarını, kendi halklarının mutlu yeni yaşamlarını nasıl kuracaklarını Sovyetler Birliği'nden öğrenmektedirler. «*Barış ve Demokrasinin Sarsılmaz Dayanağı: Sovyetler Birliği*», BE., c. 13, s. 281.

Gelecekte her ne olursa olsun, Bulgar halkı, kurtarıcı ağabeyine hiç bir zaman ihanet etmeyecektir! «*Moskova'dan Ayrılırken Söylediği Nutuk*», 24.III.1948, BE., c. 14, s. 24.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'yle Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği arasında biraz önce imzalanan

Dostluk, İşbirliği ve Yardımlaşma Antlaşması - Bulgar halkı ile Sovyetler Birliği'nin Büyük Rus halkı ve diğer Sovyet halkları arasındaki tarihsel kardeşlik bağlarını kesinlikle pekiştirmektedir. Bu antlaşma, halkımızın yaşamsal çıkarlarına tamamiyle uygundur ve onun en kutsal özemlerini dile getirmektedir. «Sovyetler Birliği ile Dostluk, İşbirliği ve Yardımlaşma Antlaşması», BE., c. 14, s. 22.

Bu, eşitliğe ve sadakate sadakat, dostluğa dostluk ilkelerine dayanan bir antlaşmadır. «Bulgaristan Heyetinin Moskova Dönüşünde Sofya'da Düzenlenen Büyük Mitingte Söylediği Nutuk», BE., c. 14, s. 27.

Bulgaristan,
Bulgar Halkı

Dokuz Eylülden sonra halkın emek sevgisini, yurt sevgisini, daima ileri gitme azmini yaygınlaştıran küçük, fakat genç ve yaşama yeteneğine sahip Bulgaristan'ın pek çok dostu vardır. «*Sendikaların Yeni Devlette Yeri ve Rolü*», BE., c. 12, s. 27.

Bulgaristan, Balkan yarımadasının Hitler işgalinden kurtarılması ve kesin zaferin kazanılması davasına kendi gücüne göre katkıda bulundu. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 275.

... memleketimiz, birkaç beş yıllık plan döneminde, geri kalmış bir tarım ülkesinden gelişmiş bir sanayi-tarım ülkesine dönüşecektir. *Aynı kaynak*, s. 324.

Bulgaristan'a gelince, o, şimdi, büyük ve küçük bütün demokratik devletlerle dostluk ilişkileri kurmayı candan isteyen, fakat aynı zamanda, kendisine, geçmişte olduğu gibi, yeniden yarı-sömürge muamelesi yapılmasına asla izin vermemek kararında olan bir halk iktidarına sahiptir. «*'Deyli Telegraf' adlı İngiliz Gazetesi Özel Muhabirinin Sorularına Verdiği Cevaplar*», BE., c. 13, s. 203.

Yeni Bulgaristan'ın, halkımızın sayıca hızla artmasına, çocukların, halkımıza sadık erkek ve kızların,

memleketin devlet, toplum ve kültür yaşamının her alanının yarınki kurucularının hızla artmasına gereksinimi vardır. *«Bulgaristan'da Çok Çocuklu Aileler Kongresine Mesaj»*, BE., c. 12, s. 216.

Benim Bulgarlığımdan utanmam için ortada hiç bir neden yoktur. Ben, Bulgar işçi sınıfının bir evlâdım ve bununla övünüyorum. *«Laipsig Davasında Son Söz»*, 16.XII.1933, BE., c. 9, s. 261.

Halkımız, dilini ve milliyetini yitirmeden, beş yüz yıl yabancı esareti altında yaşamıştır. İşçi sınıfımız ve köylülerimiz, Bulgar faşizmine karşı ve sosyalizm için mücadele yürütmüştür ve yürütmektedir. Böyle bir halk yabani ve barbar olamaz! *Aynı kaynak*, s. 260.

Basın, küfrün her türlüşü ile bana sövüp sayıyordu, buna aldırış etmiyordum. Fakat, benim yanımsıra halkıma, Bulgar halkına da «yabani» ve »barbar» diyorlardı. Beni «ne idüğü belirsiz Balkanlı», «yabani Bulgar» olarak niteliyorlardı. Bunları susarak geçiştiremezdim elbette.

Evet, doğru, Bulgar faşizmi yabani ve barbardır! Fakat, Bulgar işçi ve köylüleri, Bulgar halk aydınları asla yabani ve barbar değildirler! *Aynı kaynak*.

Bulgar halkının tüm eski ve yeni tarihi bize şunu öğretiyor: Bu halk, özgürlüğünü ve ulusal bağımsızlığını, daima, halk güçlerinin bölünmüşlüğü ve dış ve iç düşmanlar karşısında yurtsever halk birliğinin kurulamayışı yüzünden yitirmiştir. *«Gelecekte Yalnız Güçlülüklerden Korkmayanlar Mutluluğa Ereceklerdir»*, BE., c. 11, s. 281.

En ağır koşullar içinde Alman faşist diktatörlüğüne karşı yürüttüğü mücadele sırasında, kurtarıcı Vatan

Cephesini kurabilmiş olan bu halk, tarihsel Dokuz Eylül zaferini kazanan, yurdunun faşist hainleri tarafından alınına sürülen yüz kızartıcı lekeyi kanıyla temizleyen bu halk, hiç kuşkusuz, demokratik kazanımları da böyle başarı ile savunabilecektir. «*Vatan Cepheci Demokratik İktidarın İkinci Yıldönümü Eşiğinde*», BE., c. 11, s. 249.

Halkımız küçük bir halktır, fakat belirgin bir millî gurura sahiptir. «*Halkımız Küçük Bir Halktır...*», BE., c. 12, s. 116.

Biz büyük bir halk değiliz, biz küçük bir devletiz. Fakat, halk birliğimize, ulusal yiğitliğimize, daha yüksek kültüre ve aralıksız ilerlemeye yönelik atılımlarımıza dayalı bir ulusal gurura sahibiz. «*1 Mayıs*», BE., c. 12, s. 141.

Gerçi Bularistan halkı küçük bir halktır, fakat, o, çelik iradesiyle, sarsılmaz manevî kudretiyle, doğruluğa ve adalete inancı ile, şehir ve köylerde henüz belirmemiş yeteneklerin çokluğu ile büyüktür. «*Her Şeye Rağmen, Elele İleri ve Daima İleri*», BE., c. 13, s. 131.

Halkımız, aktarılmamış, işlenmemiş, bereketli ham toprakları andırmaktadır. Geçmişteki yöneticiler, işlerine gelmediği için işlememişlerdir onu. Fakat şimdiki halk iktidarı bunu yapmalıdır ve yapacaktır. «*Pernik Şehrindeki Mücadelecilerin Temsilcileriyle Söyleşi*», 30. I.1947, BE., c. 13, s. 40.

Kaderini kendi ellerine alan, ayakları üstünde dimdik duran, birliğini her gün pekiştiren bir halk için korkulacak hiç bir tehlike yoktur. «*Bütün Dış ve İç Sorunlarımızın Çözümü Kendi Ellerimizdedir*», BE., c. 13, s. 388.

Yolumuz henüz pek çok güçlüklerle dolu. Fakat biz

ve bizim mücadelecisi, emeksever halkımız, her türlü bütün güçlükleri ortadan kaldırmak için gerekli olan azme ve güce sahip bulunuyoruz. Ve bunlar, halkımızın iyiliği için mutlaka ortadan kaldırılacaktır. «*Bütün Halk Güçlerini Seferber Edelim*», BE., c. 13, s. 3 - 4.

Tarihin bütün deneyi ve bu arada kendi halkımızın deneyi bize şunu öğretiyor: Halkın ve onun yurtsever aydınlarının bütün güçlerini seferber etmeden, güçlükleri azim ve cesaretle ortadan kaldırmadan, kararlı bir mücadele yürütmeden, geçici acılara, yoksunluklara katlanmadan, kurbanlar vermeden hiç bir halk davası başarıya ulaştırılamaz. «*Vatan Cepheci Demokratik İktidarın İkinci Yıldönümü Eşiğinde*», BE., c. 11, s. 249.

Halkımızın tüm geleceği, bir yandan, çok yakından ilgili bulunduğumuz Sovyetler Birliği'nin kudretine, öte yandan da, bir kapitalist saldırısı olasılığı karşısında halkımızın bu ortak mücadelede kendine düşen ödevi onurla yerine getirmeye hazır ve yeterli olmasına bağlıdır. «*Bİ(k)P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 298.

Halkımız, Sovyetler Birliği'nin başında bulunduğu barış, demokrasi ve sosyalizm cephesinden azimle yerini almış bulunmaktadır. «*Demokrasi Cephesinin Birliğini Yıkma İçin Girişilen Bütün Alçakça Çabalar Eziylecektir*», BE., c. 14, s. 200.

Bulgaristan halkı, yeni bir savaşın kundaklanmasına karşı savaşılmaya, bütün insanlığın ilerleme ve kalkınmasının bir güvencesi olan sürekli barışı ve uluslararası işbirliğini kurma işine katkıda bulunmaya kesinlikle kararlıdır. «*Bütün Halk Güçlerini Seferber Edelim*», BE., c. 13, s. 3.

Hiç bir zaman saldırıda bulunmayacağız. Fakat, topraklarımıza yapılacak her türlü saldırılar, sınırlarımıza, ulusal bağımsızlık ve özgürlüklerimize yapılacak her türlü ihlâl davranışları karşısında kendimizi savunmaya hazırlıklı olmalıyız. «*Vasil Levski*» Askerî Okul Mezunlarına Söylediği Nutuk», 18.II.1947, c. 13, s. 74.

Halkımızın düşmanları var, ama (...) büyüklü küçük-lü, sadık ve çıkar gütmeyen dostları da var. «*Vatan Cephe-si...*», BE., c. 13, s. 508.

Sağlıklı bir ulusal ekonomiden ve iyi örgütlü işçi sı-nıfından yoksun bulunan bir halkın politik ve ulusal ba-ğımsızlığı da sürekli olamaz. «*Genel İşçi Sendikalar Bir-liğinin Ödevleri*», BE., c. II, s. 174.

Bizim için, halkımız için (...) yüce bir yasa vardır ve bu yüce yasanın buyruğu şudur: Özgürlük ve bağımsız-lığımız için durup dinlenmeden yaratıcı olarak çalışmak, iş disiplinine uymak, sarsılmaz halk birliği ve kararlı, azimli mücadele. «*Yeni Başarı ve Zaferlere Doğru...*», BE., c. 14, s. 87 - 88.

Halkımızın gücü ve geleceği, onun, hâlen Vatan Cephe-sinde simgelenen mücadelecî ve yurtseverlik birliğin-dedir. «*Vatan Cephesi...*», BE., c. 11, s. 172.

Yurt sevgisi, halk sevgisi, bir insanın başına gelebi-lecek bütün güçlüklerin, acıların ve felâketlerin yenilme-sini sağlayan çok güçlü manevî etkenlerden biridir. «*Emek ve Yurt Sevgisi*», BE., c. 13, s. 371.

İnsan, halk düşmanları karşısında «adam sen de, ba-na mı kaldı» dememeli, ilgisiz davranmamalı, mücadeleye katılmalıdır. Aynı kaynak.

Çiftçi Birliği, burjuvaziye ve burjuva partilerine

karşı mücadelede doğdu ve gelişti. İdeolojisi ve politikası bakımından, bu birlik, tamamiyle tabakasal, köylüsel ve anti-kapitalist bir örgüttü. «*Bulgaristan'ın Verdiği İbret Dersi*», *BE.*, c. 8, s. 139.

Bizim en büyük müttefiğimiz olan Çiftçi Birliği, sınavdan geçmiş Vatan Cepheci Çiftçi Birliği yöneticilerinin yönetiminde, kararsız ve ikiyüzlü elemanları tasfiye etti; işçi sınıfının öncülüğünde köylü ve işçi ittifakına, sosyalist toplum kuruculuğuna ve emek-kooperatif tarım işletmeleri temeli üzerinde köy işletmeciliğinin sosyalist yolda düzenlenmesine yandaş olduğunu açıkça belirtti. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», *BE.*, c. 14, s. 283 - 284.

Bulgaristan Sosyalizm Yolunda

Sağlıklı bir ulusal ekonomiye sahip olmazsak, memleketimizi endüstrileştirmez ve eleştikleştirmezsek, köy işletmeciliğimizi makineleştirmezsek, düşmanlarımız ve muhaliflerimiz, ileride, yalnız böyle koşullarda bizi güç duruma düşürebilirler. *«Atılımcılık ve Yarışmalarımızın Başarılı Olması İçin Neler Gereklidir»*, BE., c. 13, s. 30.

Memleketimizin kaderi söz konusu olunca, hiç bir sabotajcıya, hiç bir asalağa, hiç bir boşgezene, kısacası halk ekonomik planının gerçekleştirilmesinde hiç bir açık ve gizli düşmana tahammül edilmemelidir. *«Basın Güçlü Bir Silâhtır»*, BE., c. 13, s. 138.

Şunu hiç bir zaman unutmayın: Bizi dışardan istedikleri kadar tehdit etsinler, biz, evimizi, halkımızın anladığı ve dilediği, çıkarlarının ve geleceğinin gerektirdiği biçimde inşa edeceğiz. Halkımız neyi belirlemişse, onu, hepimizin ortak ve omuz omuza çalışması ile gerçekleştireceğiz. *«...elele...»*, BE., c. 13, s. 131.

Kapitalist sınıfın ekonomik dayanaklarını temelden sarsmasaydık, üretim güçlerinin gelişmesini, memleketin ekonomik kalkınmasını ve emekçilerin refaha ulaş-

masını aklımızdan bile geçiremezdik. «Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor», BE., c. 14, s. 285.

Endüstrinin millîleştirilmesi, ekonomi alanında gerçekleştirilen en önemli devrimci bir tedbirdir. Ve bu devrimci tedbir, memleketimizin sosyalizm yolunda gelişmesini kesinlikle pekiştirmiştir. Aynı kaynak, s. 289.

Planlama sistemi olanak kazandı, çünkü, devlet yönetimi halkın elinde bulunuyor ve çünkü, yeni iktidar işbaşına geçeli toplumsal sektör —devlet ve kooperatif sektörleri— durmadan genişliyor. *«Vatan Cephesi...», BE., c. 13, s. 483.*

Halk demokrasisi iktidarı ile sovyet iktidarı arasındaki en önemli ve sonuç belirleyici ortak nokta, her ikisinin de, emekçilerle ittifak halinde bulunan ve onlara öncülük eden işçi sınıfının iktidarı olmasıdır. İşte bu ortak noktadan, Sovyetler Birliği'nin sosyalist toplum kuruculuğunda elde ettiği deneyin bütün yanlarıyla incelenip en geniş ölçüde uygulanması gerektiği gibi çok esaslı bir sonuç çıkarılabilir. *Ve (...) koşullarımıza uydu-
rulduktan sonra, bu deney, gerek bizim memleketimizde, gerekse diğer halk demokrasisi ülkelerinde sosyalist toplum kuruculuğu için tek ve en iyi örnektir. «Laipsig Davasında Son Söz», BE., c. 14, s. 347 - 348.*

Halkımız, sosyalizm yolu ile ekonomisini kurma işinde her şeyden önce kendi güçlerine ve kendi memleketinin kaynaklarına, yani kendi emeğine, kendi tasarruflarına, kendi araç ve olanaklarının ekonomik ve amaca uygun kullanılmasına güvenmelidir. (...) Fakat halkımız şu bakımdan mutludur: Aynı zamanda, (...) Sovyetler Birliği'nin cömertçe ve kardeşçe yardımlarına da, diğer halk demokrasisi ülkeleriyle planlı sıkı işbirliğine de güvене-

bilir. Bunlar, pek çok emek ve çaba harcanmasını önleyecek ve onun gelişmesini hızlandıracaktır. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 315-316.

Memleketimizde sosyalist toplum kuruculuğunun başlıca etkenleri vardır ve şunlardır: Halk demokrasisi iktidarı, proletaryanın köylülerle ittifakı ve proletaryanın bu ittifakta yönetici rolü, büyük endüstriyel üretimin halk demokrasisi devletinin elinde bulunması, yeni ekonomi kuruculuğu, kooperatifler ve en başta emek-kooperatif tarım işletmeleri ve emek-üretim zanaatçı kooperatifleri aracılığı ile üretim güçlerinin hızla gelişmesi. Sovyetler Birliği'nin aktif kardeşçe yardımı ve diğer halk demokrasisi ülkeleriyle sıkı ekonomik işbirliği bu alanda önemli bir etkindir. Memleketimizin sosyalizm yolundaki gelişmesi bu son etkenlerle güvence altına alınmakta ve büyük ölçüde bir hız kazanmaktadır. *Aynı kaynak, s. 320.*

Birinci Beş Yıllık Planda, sanayide ve köy işletmeciliğinde sosyalizmin temellerini atma ödevini öne koyabiliriz. Birinci Beş Yıllık Devlet Halk-Ekonomisi Planının asıl amacı da, işte bu ödevi gerçekleştirmektir. Daha sonraki iki-üç beş yıllık plan dönemlerinde, bu temeller üzerinde sosyalizmin yapısı meydana getirilecek, memleketimizde sosyalist toplum kurulmuş olacaktır. *Aynı kaynak, s. 320 - 321.*

Cumhuriyetimizin, ilerlemiş diğer ülkelerle arasındaki mesafeyi kapatabilmesi ve ekonomik bakımdan gelişmiş yüksek kültürlü, demokratik ve sosyalist bir devlet olarak kurulabilmesi için, sürekli barışa, diğer halklarla dostluk ve işbirliğine gereksinimi vardır. *Aynı kaynak, s. 311.*

Başka ülkelerin başka koşullar içinde yüzyılda ulaştıkları başarılarla, memleketi endüstrileştirip elektrikleştirerek ve tarımı makineleştirerek 15 - 20 yılda ulaşılmalıdır. *Aynı kaynak, s. 314.*

Her aklı başında işletmeci gibi, ne üretiyorsak hep-sini yemeyeceğiz, halk gelirinin bir kesimini halk işletmeciliğinin yeni gelişimine, yeni fabrikalar, yeni makine-traktör istasyonları kurulmasına, sanayide ve köy işletmeciliğinde üretim güçlerinin yeni kalkındırılmasına ayıracacağız. *Aynı kaynak, s. 316.*

Halk tasarrufları, memleketimizin ekonomik kalkınmasının güçlü bir etkenidir. Bunlar, halk işletmeciliğimize kredi sağlayan son derecede değerli kaynaklardır ve ulusal paramızı daha sağlıklı bir istikrara ulaştıran güçlü kaldıraçlardır. «*Halk Tasarrufları...*», *BE., c. 12, s. 123.*

Her ilericiğin, her ileri adımın en güçlü etkeni, eleştiri ve özeleştirmedir. Elbette ki, yapıcı eleştiri, kurucu eleştiri, özendiren, yardım eden eleştiri. Yoksa, tandanslı, kişisel amaçlı ve kariyerist çıkar gruplarına hizmet eden eleştiri değil. «*Emek-Kooperatif Tarım İşletmelerini Güçlendirmenin En Önemli Koşulları*», *BE., c. 13, s. 51.*

... işletmecilik alanında kendimize ve arkadaşlarımıza, kendi zayıflıklarımız ve kusurlarımıza karşı eleştirci bir tutumumuz yoksa ilerleyemeyiz. *Aynı kaynak.*

Şunu hiç bir zaman aklımızdan çıkarmayalım: Halk için yaptığımız çalışmalarda başarının güvencesi, zayıflık ve kusurlarımızı allayıp pullamak ve gizlemek değil, açıkça kabul etmek ve kesinlikle ortadan kaldırmaktır. «*İki İbret Dersi*», *BE., c. 12, s. 103.*

Halk demokrasisi iktidarı ile sosyalist toplum kuruculuğu iki ayrı temel üzerinde, büyük ve birleşik sosyalist endüstri temeli ile bölük pörçük, geri, küçük köy işletmeciliği temeli üzerinde uzun zaman kalamaz. Köy işletmeciliği, bireysel köy işletmelerinin kooperatifleşmeleri ve kooperatiflerin makineleştirilmiş büyük emek-kooperatif tarım işletmeleri halinde birleşmeleri yolu ile, giderek, sistemli ve direnişli olarak, büyük üretim temelleri üzerine geçirilmelidirler. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», *BE.*, c. 14, s. 315.

Şimdi bizi bekleyen ödev, mevcut kooperatif işletmelerinin en hızlı tempolarla güçlenmesini sağlayacak koşulları bulup uygulamaktır. Bu koşullar çoktur. Belibaşlıları da şunlardır: Birincisi, kooperatif işletmelerine gönüllü katılma ilkesinin titizlikle korunması (...); ikincisi, kooperatif işletmeleri üyelerinin emek dostluğu ve yardımlaşma ruhunda aralıksız olarak eğitilmeleri; (...) çok önemli olan üçüncü koşul da, her kooperatörün olanca dürüstlüğü, sadakati ve enerjisiyle çalışmasıdır; bundan sonraki koşul, her kooperatif üyesinin kooperatif işletmesine kendi mülkü gibi sadakatle davranmasıdır. «*En Önemli Koşul...*», *BE.*, c. 13, s. 49 - 51.

Körpe kooperatif işletmelerimizin gelişmesinde kadrolar sorununun özel bir önemi vardır. *Aynı kaynak*, s. 52.

Kadınların, emek-kooperatif işletmelerinde olağanüstü büyük rolleri vardır. *Aynı kaynak*, s. 52.

Kooperatif işletmelerinde iyi bir muhasebe yoksa, kooperatif üyelerinde işlerin yolunda olduğu inancı yaratılamaz. *Aynı kaynak*, s. 52.

Kooperatif işletmelerinin çalışmalarındaki *zayıflık*

ve kusurların en etkin şifası, eleştiri ve özeleştiridir. Aynı kaynak, s. 51.

... kooperatif işletmeleri aralıksız olarak güçlenir ve her yıl daha fazla ürün elde ederlerse, üyelerinin, bulundukları bölge ve köyün maddî ve kültürel durumunu iyileştirirlerse, işte o zaman, özel çiftçiler, kooperatif işletmeciliğinin kendi çıkarlarına uygun olduğuna gittikçe daha fazla inanırlar ve yerlerinin kooperatif işletmeleri olduğu kanısına gözleriyle görerek varırlar. *Aynı kaynak, s. 56.*

Toprağı kamulaştırma sorununa gelince, kanımızca, bizim koşullarımızda, emek-kooperatif tarım işletmelerinin gelişmekte olduğu koşullarda bu sorunun pratik bir önemi yoktur, yani, toprağın kamulaştırılması, köy işletmeciliğimizin geliştirilmesi ve makineleştirilmesi için zorunlu bir koşul değildir. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», *BE., c. 14, s. 297.*

... yoksul ve orta halli köylülerin emek-kooperatif tarım işletmelerine giderek üye olmaları, makine-traktör istasyonlarının gelişmesi, öte yandan, toprak icarının yasaklanması, toprak alım-satımının sınırlandırılması ve daha sonra da yasaklanması, koşullar elverişli duruma gelince kooperatör köylülerin kendi kararlarıyla rantın azaltılması ve daha sonra da ortadan kaldırılması sonucunda, *toprağı kamulaştırma sorunu kendiliğinden çözümlenecek ve tüm toprak, sonsuzluğa kadar kullanmaları için emekçi köylülerin olacaktır.* «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Son Söz...*», *BE., c. 14, s. 346.*

Emek-kooperatif tarım işletmeleri, köy işletmeciliğinin artık yerleşmiş yeni biçimlerinden biridir. Tarımımızı, makine traktör istasyonları ile birlikte makineleştirip modernleştirecek, köylü nüfusun maddî durumunu

iyileştirecek ve köy işletmeciliğini sosyalizme yöneltecek durumda tek tarım biçimidir. «*Bİ(k)P Beşinci Kongrlsinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 313.

Emekçi köylülere yardım için kurulan emek-kültür brigadları (gönüllü ekipleri), işçilerle köylüler arasındaki dostluğu pekiştirme, şehirle köyü birbirine kaynaştırma, Vatan Cephesini bütün yanları ile güçlendirme ve yurdumuzun yaralarını sarma alanlarında önemli işler yapacaklardır. «*Emek-kültür Brigadları*», BE., c. 11, s. 244.

Brigadlar, halk birliğinin korunma ve güçlendirilmesinde önemli etkindirler, yurdumuzun özgürlük ve bağımsızlığının sağlanmasında son derecede gereklidirler. *Aynı kaynak*, s. 244.

Köye yardımcı bir hareket olarak doğan emek-kültür brigadları hareketi, çok geçmeden gerçek bir halk hareketine dönüştü. Şimdi, köylerde de şehir emekçilerine yardım brigadları kurulmaktadır. Demokratik şehirle demokratik köy arasındaki birlik ve kardeşliğin bu kadar güzel bir belirtisi, memleketimiz tarihinde ilk defa görülmektedir. «*Emek-kültür Brigadlarının Rolü...*», BE., c. 12, s. 12.

Yürümekte olduğumuz gelişme yolu, şehirle köy arasındaki sınırların ortadan kaldırılmasını sağlayacaktır. Bu yol, şehir kültür ve refahı ile köy kültür ve refahı arasındaki ayrımı yok edecektir. «*Bulgaristan Çiftçi Halk Birliğinin Politika ve Taktiğinin Ana Sorunları*», BE., c. 13, s. 348.

Çıkarları birbirine karşıt sınıflar ortadan kalkacak ve toplum, işçilerle emekçi köylüler ve emek aydınlarından oluşacaktır. Çıkarları arasında çelişki bulunmayan

bu sosyal güçler, ortak çalışmaları ile memleketimizi sosyalizme (...) götüreceklendir. «*Bİ (k) Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 324.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde, şimdi, kapitalist kârı ve bazı gruplarla bazı kişilerin yasadışı zenginleşmeleri için değil, beden ve akıl emeği insanların madî ve kültürel gereksinimlerinin doyurulması, halka ve onun kuşaklarına refah sağlanması, ulusun ekonomik ve kültürel kalkınması, yurdumuzun ekonomik ve ulusal kudretinin artırılması için üretim yapılmaktadır. «*Genel İşçi Sendikaları Birliği...*», BE., c. 13, s. 128.

Kaderini kendi ellerine almış olan, asalaklar, hazır-
yiyiciler ve göbekliler için değil, kendisi ve kendi kuşak-
ları için yeni toplum kuran, yaratan ve yaşayan halkın
yenemeyeceği hiç bir güçlük yoktur. «*Partimizin Öngö-
rülerini Parlak Bir Biçimde Doğrulandı*», BE., c. 13, s. 83.

Memlekete namuslu emek ve iş disiplini gerekli. Bu-
günün işi yarına bırakılmamalı. «*Sendika Birliklerinin
Devletimizdeki Yeri ve Rolü*», BE., c. 12, s. 19.

... yeni Bulgaristan'da, Vatan Cephesi Bulgaristan'ın-
da emek, ana etkidir, memleketin devletsel, toplumsal
ve politik yaşamında gereken yerini almalıdır. Aynı kay-
nak, s. 22.

... memleketimizde emek, gittikçe daha fazla, bir na-
musluluk, yiğitlik ve kahramanlık ölçeği olmalıdır. «*Bİ
(k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14,
s. 318.

Yeni Bulgaristan'da her birimizin yeri, adımıza, soy-
sopumuza, kendimize ilişkin sözlerimiz ve kanımıza ba-
kılarak değil, yalnız ve yalnız emeğimize, halkımızın eko-

nomik, kültürel ve toplumsal ilerlemesine yaptığımız katkıya bakılarak belirlenecektir. Aynı kaynak, s. 318-319.

Memleket, halkımızın ekonomik ve kültürel gücünü artıran ve halk zenginliğini çoğaltan kendi emek birincilerini, emek kahramanlarını, buluşçu, rasyonalizatör ve yenilikçilerini, yetenekli ve sadık akıl ve beden emeği emekçilerini tanımalıdır. Aynı kaynak, s. 318.

Çok iyi biliyoruz ki, yalnız coşku ile ve «yaşal»larla ne barajlar yapılabilir, ne demiryolları döşenebilir, ne de yeni fabrikalar yükseltilebilir. İyi ama, kalplerimizde bu coşku, bu ateş de olmadan ciddi hiç bir şey yaratılmaz. «Partimizin Öngörülerini Parlak Bir Biçimde Doğrulandı», BE., c. 13, s. 83.

... eşit objektif koşullar içinde bazı hallerde şu sonuç elde edilir, diğer hallerde de on kat daha iyi bir sonuç sağlanır. Bütün bu sonuçlar, sübjektif etkene, işçinin, mühendisin, teknisyenin aklına, eline, ruhuna ve kalbine bağlıdır. «Boşgezerliğe, İsraflığa ve Bürokratizme Karşı Amansız Mücadele», BE., c. 13, s. 183.

Yarışma ve atılımcılıkta şimdiye dek elde edilen deney şunu kanıtlamış bulunmaktadır: Tek tek erkek ve kadın işçinin, işçi sınıfının çıkarları ile halk işletmeciliğinin bir bütün olarak genel çıkarları arasında ne derecede doğru bir uyum sağlanırsa, yarışma ve atılımcılıklarınız o derecede daha başarılı olacak, o denli daha fazla ürün elde edilecektir. «Yeni Bulgaristan'da Yarışma ve Atılımcılık», BE., c. 12, s. 173.

Kadrolar

Nerede olursak olalım, hangi mevkide bulunursak bulunalım, durmadan yorulmadan öğrenelim. Çünkü, yani, demokratik Bulgaristan'ı yönetme ve yaratma bilimini öğrenmeden, yurdumuza ve halkımıza aydınlık bir gelecek sağlayamayız. «*Bl (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», *BE.*, c. 14, s. 61.

Deneylerle kanıtlanmıştır ki, daha yetenekli partili yoldaşlar, genellikle alçakgönüllü yada daha alçakgönüllüdürler, bir kenara çekilerek farkedilmeden kalırlar. Oysa gevezeler çoğu zaman öne sokulurlar, çünkü ağızları bol lâf yapmasını bilir. Güpegündüz fenerle insan arayan Diyojen gibi, alçakgönüllü ve yetenekli böyle yoldaşlar arayın. *Aynı kaynak*, s. 66.

Şunu iyi bilelim ki, ne kadar da akıllı olursak olalım, eleştiri ve özeleştiri olmadan, hiç birimiz ileri gidemeyiz. Halk da halk ve ulus olarak, daimî eleştiri ve özeleştiri olmadan, doğru ve sağlıklı yönde özendirilmeden, yanlışları, bozuklukları ve çürümüş yanları silkelenip düzeltilmeden gelişemez. Eleştiri ve özeleştiri işte bu anlamda büyük bir şifa etkisine sahiptir. *Aynı kaynak*, s. 87 - 88.

Partinin gücü ve etkisi sadece üyelerinin sayısı ile ölçülmez, her şeyden önce bu üyelerin nitelikleriyle,

marksist-leninist yetişkinlikleriyle, partiye ve sosyalizme bağlılıklarıyla, halk yığınlarıyla bağlantı kurma yeterlikleriyle, parti ve hükümet tarafından öne konan ödevlerin gerçekleştirilmesine onları seferber etme ve yönetme becerileriyle ölçülür. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 333.

Parti kadrolarının gelişip olgunlaşmalarına bütün gücümüzle yardım etmeliyiz. Bir yandan da, ıslah olmaz bürokratlarla kırtasiyecileri, burnu kafdağında derebeylerini, lâfebelerini, kooperatif yönetim işlerini ağızlarına burunlarına bulaştıranları duraksamadan fırlatıp atmalı, becerikli organizasyon ve yöneticilik işçileri olarak sivrilenleri yöneticilik işlerine cesaretle yükseltmeliyiz. «*Beşinci Kongrede Son Söz*», BE., c. 14, s. 344.

Verilen ödevlerin yerine getirilmesinin denetimi, kadroların doğru olarak seçimi, eğitimi, işlerindeki yanlışlık ve kusurların tam zamanında düzeltilmesi için son derecede önemlidir. *Aynı kaynak.*

Yeterli sendika ve üretim kadrolarının hızla yetiştirilmesi gereklidir. Sendikaların ve Genel İşçi Sendikaları Birliği'nin lider ve faal üyeleri kendi üzerlerinde yorulup bıkmadan çalışmalı, kalifiyelerini, ideolojik-politik düzeylerini yükseltmeli, genel olarak değil, somut ve yaratıcı olarak düşünmeye ve eylemde bulunmaya alışmalıdırlar. «*İşçi Sınıfı Yoksa Halk Demokrasisi de Yoktur*», BE., c. 14, s. 10.

Sendikalarda ve işletmelerin yöneticilik işlerinde görevlere, güm güm öten boş sözlü nutukçulara tahammül edilmemeli, sanayiimizin ve ekonomik yaşamımızın komutanları olan yeterli, yetenekli ve yaratıcı sendika ve üretim faaliyetçileri özendirilmelidir. *Aynı kaynak.*

Şeyleri, tasavvur ettiğiniz ve olmasını istediğiniz gibi değil, her zaman, oldukları gibi görmeye çalışın. «*Büyük Umutlar Veren, Genç, Uyanık, Olağanüstü Kadrolar Yetiştiriyor*», BE., c. 11, s. 372.

Halkımıza ve yurdumuza sadık yeterli kadroları, üretimle bağlantıları bulunan, halkın içinden yetişmiş, onun çile ve acılarını yakından bilen, memleketi, halkı selâmet kıyısına ulaştırmak için bütün güçlük ve ıstıraplara katlanmaya hazır kadroları çoğaltmak amacı ile gerekli bütün tedbirler, devletçe, toplumsal örgütlerce ve en başta, memleketimizin yönetici gücü olan partice alınmalıdır. «*Partimizin Öngörülleri Parlak Bir Biçimde Doğrulandı*», BE., c. 13, s. 85.

Sanayimizin ve tüm halk işletmeciliğimizin yeni mühendis ve teknisyenler kadrosu, sanayimizin ve köy işletmeciliğimizin bütün dallarında ortaya çıkacak olan binlerce, on binlerce erkek ve kadın atılımcılar arasından, bu genç ve yeterli güçler arasından çıkmalıdır. «*Atılımcılık ve Yarışmaların Başarılı Olması İçin Neler Gereklidir*», BE., c. 13, s. 28 - 29.

İş süresi tamamiyle doldurulmalı, emek disiplini pekiştirilmeli, hiç kimse haylazlık etmemeli, vaktini boş geçirmemeli, işletme ve dairelerde işçilerin, hizmetlilerin ve memurların bütün güçlerinden yararlanılmalı, üretimdeki değerler çarçur edilmeyip korunmalı, zaman için, güçler için, enerji ve materyaller için, kısacası neyimiz varsa hepsi için tasarruf rejimi uygulanmalıdır. *Aynı kaynak*, s. 29 - 30.

Halen memleketimize karşı boşgezerlikten daha ağır bir cinayet yoktur. Boşgezerlik, manevî, politik ve cezaî bakımlardan en ağır cezalarla cezalandırılması gereken bir suçtur. «*Basın En Güçlü Bir Silâhtır*», BE., c. 13, s. 137.

Edebiyat
Sanat
Basın

Burjuvazi, bir zamanlar, kendi sınıfının çıkarları uğrunda, her araca ve bu arada edebiyata da başvurarak çetin bir mücadele yürütüyordu. Şövalyelik kalıntılarını gülünç hale getiren şey neydi? Servantes'in «Don Kişot» u. «Don Kişot», feodalizme, aristokrasiye karşı mücadelesinde burjuvazinin elinde en güçlü bir silâhtı; devrimci proletaryanın, kendisine mücadele âleti verecek çapta da olsa bir Servantes'e gereksinimi vardır. «*Faşizme Karşı Savaşmada Devrimci Edebiyat*», BE., c. 10, s. 3 - 4.

Evet, Çernişevski'nin kahramanlarını genç devrimci kuşaklara sevdiren ve onların gözündeki idealleştiren nitelikler şunlardı: Yılmazlıkları, özverileri, eşsiz kahramanlıkları ve devrime sonsuz bağlılıkları. «*Genç Okuyucuya*», BE., c. 10, s. 210.

Çernişevski'nin romanının bu gücü, bu etkisi nereden kaynaklanıyor? Kanımca, şuradan: Büyük devrimci ve yazar, devrimci aydınlıkçılara özgü bütün yanlış politik görüşlerine rağmen, kendi zamanındaki insanların en güzel, canlı örneklerini gözler önüne sermeyi başarmıştır. Aynı kaynak.

Tanıdığım yabancı yazarlar arasında bazıları da var ki, burjuva yazarları gibi yazmak istemiyorlar. (...) Pro-

letaryanın devrim hareketine ellerinden geldiğince yardımda bulunmak istiyorlar. Ve oturuyor bu mutsuz yetenekler, ne yazayım diye düşünüm düşünüm düşünüyorlar. Milyonların aktif, canlı mücadelesine gözlerini çevirebilseler, binlerce adli davayı, grevleri, gösterileri, işçilerle onların sınıf düşmanları arasındaki çatışmaları görebilseler, Laipsig Duruşması'nın belgelerini derinliğine gözden geçirebilseler yazacak birçok konu bulabilirler. Pek çok ve pek ilginç konular bulabilirler. «*Faşizme Karşı Mücadelede Devrimci Edebiyat*, BE., c. 10, s. 2.

İnsan, «yaşasın devrim!» sözünü tekrarlamakla devrimci yazar olmaz. Yalnız, işçi yığınların bilinçlenmelerine yardım edenler, onları düşmana karşı seferber edebilenler devrimci yazardır. *Aynı kaynak*, s. 4.

Kültür alanında, bu halk küçüktür, yeteneksizdir; bu halk büyüktür, yeteneklidir, şu halk değerlidir; bu halk değersizdir, diye bir ayrım yoktur. Her halk, ne kadar küçük olursa olsun, yetenekli olabilir ve ortak kültür hazinesine değer katkılarında bulunabilir. «*Bulgar Sosyalist Kültürünün Her Yanlı Gelişmesi Üstüne*», BE., c. 14, s. 364.

Kültürel çöküntüyü yalnız proletarya devrimi önleyebilir ve kültürü, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'nde gözlerimiz önünde gerçekleştirilmekte olan *ulusal biçimli ve sosyalist içerikli* gerçek halk kültürü olarak en yüksek gelişme düzeyine yalnız proletarya devrimi çıkarabilir. «*Faşizmin Hücumu Geçmesi ve Komünist Enternasyonalin Ödevleri*», BE., c. 10, s. 115.

Her yetenek, tek başına, bir kapital değildir. Bu yetenek geliştirilmezse; bu kapital sağduyuca kullanılmazsa hiç bir sonuç elde edilemez. «*Her Yanlı Gelişme...*», BE., c. 14, s. 363 - 364.

Bulgar emek aydınları, her şeye rağmen, öğretmenleri Levski, Botev ve benzerlerinin vasiyetlerine sadıktırlar. Ve (...) dünyada hiç bir kuvvet, onları halkına ve sınıfına hizmetten saptıramayacaktır. «*Prag'daki Üniversiteliler Grubu Yönetim Kuruluna*», 28.XI. 1923, «*Dimitrov - Mektuplar - 1905 - 1949*», s. 132.

... halkımıza, gerçek halk edebiyatı ekmek kadar, hava kadar gereklidir. Öyle bir edebiyat ki, gerçekliği bütün derinliği ile yansıtması ve ruha işleyiciliği ile kültürel ve düşünsel düzeyi yükseltecek, halk ve yurt sadakat ve sevgisini geliştirecek, faşizme ve bütün halk düşmanlarına karşı nefreti artıracak, sağlıklı halk organizmine musallat olan her türlü çıbanları neşterleyecek, (...) gerçek bilim sevgisini yaygınlaştıracak, emek ve kültür alanında, halk özgürlüklerini ve halk adaletini savunmada kahramanca davranışları özendirecek, uluslararası dayanışmayı ve kurtarıcımız büyük Sovyet halkı ile sonsuz dostluğumuzu güçlendirecektir. «*Yeni Bulgaristan'da Gerçek Edebiyatın Gelişmesi Üstüne*», BE., c. 11, s. 191 - 192.

Yazarlar Birliği'nin görevi, yeni Bulgaristan'da gerçek edebiyatın gelişmesine her bakımdan yardım etmektir. Gerçek yetenekleri, elinden geldiği kadar özendirmek, bunların sayısını durmadan artırmak ve edebî çalışmalarını için gerekli koşulların yaratılmasına yardımda bulunmak da ona düşen ödevler arasındadır.

Sağlıklı edebî eleştirinin yardımı ile Bulgar edebiyat tarlasını mızur otlardan titizlikle arındırmak, Bulgar yazarlarının saflarını yeteneksizlerden, çiziktiricilerden ve her türlü edebiyat esnafından temizlemek, Yazarlar Birliği'nin görevidir. *Aynı kaynak*, s. 192.

Her proleterin evi, sosyalizmin yaşam verici ışıkları

ile aydınlanmalıdır ve bu ışıkların günlük kaynağı olan merkez parti organı «İşçi Gazetesi» ile güçlendirilmelidir. *BE.*, c. 4, s. 104.

«Rabotniçeski Vestnik» (İşçi Gazetesi), işçi çıkarlarının sarsılmaz bekçisi olarak, mücadelenin daima ön saflarında yer almaktadır. «*Rabotniçeski Vestnik*» ve *İşçi Sendika Hareketi*», *BE.*, c. 6, s. 352.

Basın güçlü bir silâhtır: Kapitalistlerle ajanlarının elinde, emekçileri aldatma, bölme ve köleleştirme silâhıdır. Proletaryanın elinde ise, öğrenim ve kültür silâhıdır, emekçilerin kurtuluş yolunu aydınlatan bir meşaledir. «*Fransa'nın Milo Şehrindeki İşçi Basın Kooperatifine*», 16.IX.1935, G. Dimitrov, *Mektuplar, 1905 - 1949*, s. 338.

Bulgar gazeteleri, Bulgar gazetecileri, gerçekten de ciddî ve sorum gerektiren birçok ödevlerle karşı karşıya bulunuyorlar. Bunların yerine getirilebilmesi için, her şeyden önce, gazetecilerin halka bütün varlıkları ile bağlı olmaları ve daha şu niteliklere sahip bulunmaları gerekiyor: Gerçek yurtseverlik ve pırıl pırıl dürüstlük, halkın gücüne ve yurdun geleceğine sarsılmaz bir inanç, halk yığınları ile sımsıkı bir bağ, bu yığınların gereksinim, istek ve özlemlerini yakından bilmek. Bunlardan başka, gazeteciler, bilgilerini ve meslekî kalifiyelerini ısrarla yükseltmeli, okuryazar ile okuyucunun kolayca anlayıp yararlanabileceği biçimde yazmalıdırlar. Gazeteci, yazısını yazarken, hitap ettiği okuyucuyu, orta dereceli okuyucuyu göz önünde bulundurmalıdır. Bu, onun en başta gelen ödevlerinden biridir. «*Basın Büyük Bir Güçtür*», *BE.*, c. 11, s. 201 - 202.

Gazete, faşistlerin çağdışı gericiliğine, halkın bütün iç ve dış düşmanlarına, Vatan Cephesi birliğinin açık ve

gizli bütün bölücülerine karşı yürütülen ödünsüz mücadele doğrultusunda okuyucuları aydınlatmak, yöneltmek ve eğitmekle görevlidir. Gazete, sütunlarını, sokak sansasyonları ve içeriksiz lâflarla doldurmamalı, günün en önemli konularını, iç ve dış politik olayları aydınlatmalıdır. *Aynı kaynak, s. 202.*

Basın, politik propaganda işçileri, Vatan Cephesi aday ve ajitatörleri şunu akıllarından çıkarmamalıdır: Gerçekleri halk arasında ne derecede geniş ölçüde yaygınlaştırılırsa, Vatan Cephesi programı ve politikasının gerçek karakteriyle amaçlarını ne denli iyi ve inandırıcı açıklarlarsa, yabancı düşman ajanlarının bölücü ve haince niyetlerini ve zararlı rollerini açık seçik sergilerlerse, halkımızın anti-faşist yurtsever birliği o derecede güçlenir; faşist rejimin kalıntısı olan güçlükler o derecede kolaylıkla ortadan kaldırılır; kahrolasınca faşizmin kalıntıları o denli daha büyük bir kesinlik ve çabuklukla yok edilir, yeni, özgür, demokratik ve kudretli Bulgaristan'ın kuruculuğu o derecede daha güvenli ve başarılı ilerler. «*Basın Konferansına*», *BE., c. 11, s. 231.*

Bizim, iç ve dış düşmanlara karşı halk güçlerinin gittikçe daha sıkı birleşmesine hizmet eden güçlü bir basına gereksinimimiz var. «*Basın Güçlü Bir Silâhtır*», *c. 13, s. 140.*

Gazeteciler, muhabirler, basın mensupları, güçlü birer etkindirler. Basına yedinci büyük kuvvet denmesi boşuna değildir. «*Rumen ve Yabancı Ülke Muhabirlerinin Sorularına Cevaplar*», *BE., c. 13, s. 426 - 427.*

Eli tabancalı bir haydutun yeri cezaevi olduğuna göre, eli kalemli bir haydutun da, halka zarar yapmaması için, serbestçe dolaşmasına izin verilemez. Bunda anlaşılmayacak hiç bir şey yoktur. *Aynı kaynak, s. 202.*

Edebî yaratıcılık, kesinlikle, proletarya devriminin, faşizm ve kapitalizme karşı mücadelenin, halk yığınlarını seferber etme ve devrimci ruhta eğitme mücadelesinin hizmetinde olmalıdır. «*Devrimci Edebiyat, Faşizme Karşı Mücadelenin Hizmetinde Olmalıdır*», G. Dimitrov: *Edebiyat, Sanat ve Kültür*, s. 121.

Biz, bütün sanat türlerine, her şeyden önce, halkımızın ve gençliğinin moral, manevî ve bedenî güçlerini, yaratıcılık için, enerjik çalışmalar için, yurdu sönmez bir sevgiyle sevmek için, güçlükleri yenmeye hazır olmak için, iradesini ve kendi güçlerine inancını çelikleştirmek için seferber eden bir araç gözüyle bakıyoruz. «*Bulgaristan Ressamlar Birliği XVI. Kongresi Delegeleriyle Söyleşi*», 26.IV.1947, BE., c. 13, s. 118.

Biz, kuruculuk brigadlarında (gönüllü iş ekiplerinde) çalışan yeni tip gençlerin, atılımcı yeni tip işçilerin betimlenmesine, kısacası, bütün yurdumuzu sarmış olan bu emeksel kalkınmanın betimlenmesine büyük bir önem veriyoruz. Biz, Dokuz Eylül'e kadar faşizme karşı yürütülen mücadelede partizanların, ondan sonra da Yurt Savaşında savaşçıların gösterdikleri kahramanlıkların canlandırılmasına büyük bir önem veriyoruz. Aynı kaynak.

Sanat, halkın, gerçeğin ve sosyalizmin hizmetinde olmalıdır. «*Sanat Halkın Hizmetinde...*», BE., c. 13, s. 532.

Eğitim, Öğretim

Bilgi kuvvettir!

Bilgi ile silâhlandığımız zaman son zafere doğru daha cesaretli ve daha güvenli olarak ilerleriz. «Eğitim ve Öğrenim Alanındaki Çalışmalarımız», BE., c. 7, s. 72.

Halk öğretmeni, örnek Bulgar yurtseveri olmalı, halkımızın refahının ve yeni Bulgaristan'ın gelişmesinin güvencesi olan Vatan Cephesinin kurtarıcı davası uğrunda yılmadan ve düzenli olarak savaşmalıdır. «Öğretmen Konferansına - Ruse», L.X.1945, BE., c. 11, s. 261.

Tembellik genellikle tehlikelidir. Fakat tembelliğin en tehlikelisi kafa tembelliğidir. (...) İnsan geceleri yatdığı zaman, gündüz neler öğrendiğini, ne gibi yeni kazanımlar elde ettiğini düşünmeli, bunların bir muhasebesini yapmalı, ertesi günü için ibret dersleri çıkarmalıdır. Ayrıca, zaman zaman birkaç saat odasına kapanarak, çalışmalarının olumlu ve olumsuz yanlarının tam bir muhasebesini yapmalıdır. Bunlar faydalı şeylerdir, hem de çok faydalı. «Çok İyi Kadrolar Yetiştiriyor...», BE., c. 11, 371.

Ciddî öğrenim gereklidir. Bilimsel ulaşımları öğrenip benimsemek için ne emek esirgenmeli, ne güç, ne de zaman. Halka gerektiği gibi, tam değerinde hizmete, gece-

li gündüzlü çalışılarak hazırlanılmalıdır. Kafa tembelliğine, ahlâk bozukluğuna ve aynı zamanda, biçimsel sömestr geçmelerine karşı amansızca mücadele yürütülmelidir. Üniversite öğrencileri şunu hiç bir zaman unutmamalıdır: En iyi öğrenim ve hazırlık yılları, üniversite öğrenciliği yıllarıdır. Bu yıllardan tam bir cidiyetle ve akıllıca yararlanılmalıdır. «*Sofya Üniversitesi Bayramı Üstüne*», BE., c. 12, s. 448 - 449.

Profesörler, okuttukları derslerle ilgili olarak, bilgilerini artırmaya ve yetkinleşmeye devam etmelidirler. Aynı derslerin yıllar yılı tekrarlanmasına, bu çürük pratiğe bir son verilmelidir. Üniversite, ilerici bilim ocağı, aralıksız gelişen bilimsel düşün lâboratuvarı ve gerçek yurtseverlik fidanlığı olmalıdır. Üniversite, bilimle halkın, özellikle halk ekonomisinin yaşamsal çıkarları arasında birleştirici bir halka haline gelmelidir. Aynı kaynak, s. 449.

Bilgilerini artırmak ve pedagojik kalifiyelerini yükseltmek için aralıksız çalışmayan öğretmenler, gereken değere sahip eğitimci, toplum ve kültür adamı olamazlar. *Eğitim İşçilerinin Memleketin Ekonomik ve Kültürel Kalkınmasındaki Roller*», BE., c. 13, s. 111.

İdeolojik ve politik düzeyleri düşük olanlar, öğrencilere, şehir ve köy emekçilerine, doğru bir ideolojik ve politik eğitim veremezler. Aynı kaynak.

Politik eğitim, (...) sadece genel (teorik) olmakla kalmamalı, aynı zamanda, iç ve dış günlük olaylara, memleketin ekonomik, kültürel ve diğer ödevlerine sıkı sıkıya bağlı somut bir içeriğe sahip olmalıdır. BE., c. 14, s. 42.

Ekonomik ödevlerin gerçekleştirilmesiyle Bulgaristan halkının kültürel ve ideolojik düzeyinin yükseltilme-

si arasında (...) sıkı bağlar vardır. Bu yüzden, şehir ve köy emekçileriyle emek aydınlarının kültürel düzeylerinin yükseltilmesine ve sosyalist ruhta ideolojik-politik eğitimlerine özel bir özen gösterilmelidir. «*Bİ (k) P Beşinci Kongresinde Okuduğu Rapor*», BE., c. 14, s. 323.

Halkımızın kültür tarihine büyük katkılarda bulunmuş olan okuma evlerimiz, şimdi, memleketin her yerinde, gerçek ve örnek kültür ve eğitim ocaklarına dönüşmekle ve halk arasında politik ve bilimsel bilgi yaymakla görevlidirler. «*Emektar Toplum Adamı ve Pedagog Todor Samodumov'a Kutlama Mesajı*», 18.VI. 1949, BE., c. 14, s. 385.

Aile
Kadın
Aşk

Aile, Vatan Cepheci toplumumuzun, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin ana hücresidir. «Anne ve Çocuk Günü», BE., c. 14, s. 32.

Vatan Cephesi, onun hükümeti, bütün toplumsal ve kültürel örgütler aracılığı ile, yurdumuzun genel refahı için, kadınla erkek arasında canlılığını hiç bir zaman yitirmeyen karşılıklı saygı ve arkadaşça işbirliği ilişkileri kurmalıdır. «*Kadın Günü Dolayısı ile*», BE., c. 13, s. 100.

Bizim ilerici, Vatan Cepheci ailemiz şu temeller üzerine oturtulmalıdır:

- Bir, kadınla erkek arasında hak eşitliğine;
- İki, erkekle kadın arasında karşılıklı saygıya;
- Üç, eşler arasında manevî karşılıklı desteğe;
- Dört, çocukların bakımı ve eğitimde ortak özene;

Beş, Vatan Cephesi Programını gerçekleştirmek için ortak çalışma ve mücadeleye —bu ödevin yeri sonda değil elbette—. «*Bulgaristan Kadınının Politik Eğitimi ve Kültürel Kalkınmasında Bulgaristan Halk Kadınlar Birliği'nin Ödevleri*», BE., c. 14, s. 43 - 44.

Yaşamda her gün karşılaşılan güçlükler, her ailenin yüzyüze geldiği cansıkıcı olaylar, (...) en kusursuz ailelerde dahi belirli sürtüşmelere ve huzursuzluklara yol

açar. Böyle durumlar karşısında (...) şu ölçek, bizim değişmez kuralımız olmalıdır: Halkın dediği gibi, bir pi-re için yorgan yakmayalım! *Aynı kaynak.*

Hükümetimiz, Vatan Cepheci toplumumuz ve özellikle Kadınlar Birliği'nde örgütlü kadınlarımız, memleketimizde aileyi güçlendirmek, şehir ve köylerimizde, bütün ülkede en iyi, en sağlam aileler kurmak için büyük, sistemli ve aralıksız bir çaba göstermelidirler. *Aynı kaynak.*

Kadının toplumsal işlerde verimliliği, erkeğin, erkek ve kız evlâdın işletme yada dairedeki üretkenlikleri aile içinde olup bitenlere büyük ölçüde bağlıdır. *Aynı kaynak.*

Kadın, ailede önemli bir etkidir. Aile içinde —iyi yada kötü— havayı yaratan başlıca etken odur. İyi karısı olan erkek hızla ilerler, karısı kötü olan erkek geri gider, sonunda düşer. Bunun tersi de doğrudur. Birincisi, daha fazla, ev için, aile ortamı için ve çocuklar için doğrudur. *Aynı kaynak, s. 48.*

Kadınlar, örgütlü, politik bilinçli ve aktif oldukları zaman büyük bir güçtür. Deney öğretiyor ki, kadınların katılmadığı halka yararlı hiç bir büyük dava gerçekleştirilemez. Vatan Cephesinin faşizme karşı kazandığı zafer, kadınlara hak eşitliği getirmiştir. Onlar, bunu tamamiyle haketmişlerdir. Ne var ki, eşit hak, kadınlara, ailelerine, çocuklarına ve bütün halkımıza, ancak, kadınlar yurttaşlık ve politik haklarını, memleketin ekonomik, sosyal-kültürel ve politik yaşamına bilinçli ve aktif olarak katılmada kullanmayı öğrendikleri zaman gerçek yarar sağlayacaktır. «Kadınlar Büyük Bir Güçtür», *BE., c. 11, s. 218.*

Anti-faşist ve demokrat Bulgar kadınlarının, yeni, özgür, demokratik ve kalkınan Bulgaristan'ın kurucuları olan babaları, kocaları ve oğullarından geri kalmamak için soylu bir çaba göstereceklerine bütün varlığımla inanıyorum. *Aynı kaynak.*

Memleketimizde hâlâ yaygın olan bir Ortaçağ anlayışı gereğince, kadının yeri evdir, görevi, kocası, çocukları ve evine özen göstermekten öteye geçmez, kadının «saçı uzun, aklı kısadır». Bu anlayış artık tamamiyle köklenmelidir. Kadına karşı tutumu bu olan bir erkeğin kültürlü toplumda yeri yoktur ve o, Vatan Cephesi Bulgaristan'ının değersiz bir yurttaşıdır. Şunu hiç bir zaman aklımızdan çıkarmayalım: Biz, yalnız analarımız, karılarımız, kız kardeşlerimiz ve kızlarımızla tarihsel Dokuz Eylül Davasını pekiştireceğiz ve güzel yurdumuzu refaha kavuşturup kalkındıracağız. *Aynı kaynak, s. 219.*

Bulgar kadını, emeği, mücadelesi, özverisi, analık ve kız kardeşlik sevgisiyle memleketimizde ve uluslararası arenada saygınlık kazanmaktadır. «*Bulgar Kadını Memleketimizde Saygınlık Kazanıyor*», BE., c. 12, s. 250.

Kadınlar, memleketin yönetimine, toplumsal, politik, ekonomik ve kültürel yaşamına aktif ve bilinçli katılmadıkça, ne gerçek demokrasi olabilir, ne gerçek ilerleme, ne de halk refahı. Aynı kaynak, s. 255.

Kadına bir ev eşyasıymış gibi davranan bir erkek, onurlu ve kültürlü bir erkek değildir. Karısına, bir Doğulu kafasıyla davranan, harem sahibi bir Osmanlı beyi davranışı içinde olan bir erkek, kültürlü bir erkek değildir. Bu tutumun değiştirilmesi için, basında, toplantılarda, özellikle özel ilişkilerde, kısacası her yerde çanlar çalınmalıdır. Kadınlara, insan olarak, arkadaş olarak, çocuklarımızın anası olarak, halkımızın en büyük kapitali

olarak (...) sağlam ve kültürel ilişkiler kurulmalıdır. Vatan Cephesi Bulgaristan'ında erkekle kadın arasında işte böyle ilişkiler, böyle karşılıklı ilişki değerlendirilmesi bulunmalıdır. Geçmişin yüzkarası uygulamasına karşı cesur, azimli bir mücadele yürütülmelidir. *Aynı kaynak*, s. 259 - 260.

Kadınlar, anadan doğma hatipmişler. Böyle diyorlar. Doğrudur ve doğaldır. Çünkü, kadınlar, erkeklere kıyasla daha duygularını kolay ve daha güçlü dile getirirler. Onlarda sözler gönüllerinin ta derinliklerinden fışkırır. Bu gönüller iyi duygularla dopdolu olursa, akılları, bizim mücadelesini yürütmekte olduğumuz ve yürüteceğimiz yüce düşüncelerin ışığı ile aydınlanırsa, kadınlarımız büyük bir güç olacaklardır. «*Gericiliğe ve Faşizme Karşı, İleri!...*», BE., c. 12, s. 340.

Devletsel, toplumsal-politik ve kültürel kuruculuğun her alanına ve aynı zamanda sosyal politika alanına sistemli bir gayretle, yetenekli ve Halk Cumhuriyetine sadık kalan kadrolar hazırlamak, annelere ve çocuklara özen göstermek, günümüzün son derece önemli bir ödevidir, «*Bulgaristan Kadınına Daha Fazla Aktifleştirme, Her Yanlı Geliştirme ve Yükseltme Sorunu Üstüne*», BE., c. 13, s. 267.

Kadınlarımız, —bakan, belediye başkanı, yargıç, okul müfettişi, işletme yöneticisi, toplumsal örgüt başkanı ve sıradan işçi ve köylü kadınlarımız— toplumsal görevlerini onurla gerçekleştirmekte ve halk iktidarının kendilerine gösterdiği büyük güvene lâyık olduklarını gözler önüne sermektedirler. «*Vatan Cephesi...*», BE., c. 13, s. 478 - 479.

Ana, ilerici Vatan Cepheci ailenin orta direğidir. «*Ana ve Çocuk Günü*», BE., c. 14, s. 32.

Ana, çocuklarının ilk ve en sorumlu eğitimcisidir. Aynı kaynak.

Ananın maddî yükünü hafifletmek, kültürünü yükseltmek, çocukların doğru yolda yetiştirilip eğitilmesini sağlamak için özen göstermek, tüm halkın günlük işleri arasında olmalıdır. Aynı kaynak.

... bizim kadınıımız, ne derecede daha aydınlık bir politik görüşe sahipse, kültür düzeyi ne denli daha yüksekte, zekâsının kavrayış çevresi ne derecede daha genişse, günlük küçük ve büyük olayları seziş ve anlayışı ne denli işlekse, bu olaylara karşı kendisinde ne derecede sağlıklı, doğru, bilimsel ve titiz bir tutum ve davranış olgunlaştırmış bulunuyorsa, işinde o denli daha başarılı ve güvenli çalışmakta, ana olarak, eş olarak, işçi olarak, Bulgar yurtseveri ve toplum insanı olarak Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin yurttaşı olarak görevini o derecede daha iyi yerine getirmektedir. «*Bulgaristan Halk Kadınlar Birliği'nin Ödevleri*», BE., c. 14, s. 35 - 36.

Kadınlarımız, toplumsal işlerdeki aktif tutum ve davranışları bakımından birçok ülkenin kadınlarından daha üstün durumdadırlar ve bu aktiflikleri birçok yabancıyı hayran etmektedir. Onlar bu hayranlıklarında haklıdırlar. Aynı kaynak, s. 46.

Ev kadınlarımız, ağır ev işlerine, çocuk bakımına paralel olarak toplumsal görevlerini de yerine getiriyorlar. Ben, onların bu toplumsal çalışmalarını —açık söyleyeyim— kahramanlık sayıyorum. Aynı kaynak, s. 47.

İyi kalbli, sadakatli Bulgar anası tapınmaya değer bir insandır. (...) Sağlam çocuklar doğurmak, bu çocuklara verdiği ilk sütle birlikte yurt sevgisini, halka bağlılığı, sosyalizme bağlılığı ve sosyalizmin zaferine inan-

cı da emzirmeye başlamak, kısacası analık, yüce bir iş-
tir. *Aynı kaynak, s. 49.*

Yaşam deneyleriyle, analık duyguları ve çocuk sev-
gileriyle, emekçilerin gereksinim ve zorluklarına karşı
duyarlı davranışları ile (...), her türlü düzensizlikler, bü-
rokratizm, haylazlık ve israfçılık, aynı zamanda tüm
adaletsizlikler karşısındaki ödünsüz tutumları ile halk
şûraları kadın halkvekilleri, şehir ve köylerdeki halk şû-
ralarının en iyi, en yararlı üyeleri olacaklardır, hiç kuş-
kusuz olacaklardır. «*Seçim Zaferi Dolayısıyla...*», *BE.,*
c. 14, s. 379.

...aşk, insanların yaşamında büyük bir etkindir,
esin ve mutluluk kaynağıdır. Fakat, bunun için, prolets-
tan ikiye bölünmüşlüğü değil, sağlam bir moral (...) gereklidir.
Aynı kaynak, s. 81.

...aşk duygusu, kişisel yaşamda ve aile yaşamında
mucizeler yaratır; mutsuz bir aşk ise, kişisel felâketlere
yol açar. «*Aydınlık Ufuklara Doğru...*», *BE., c. 13, s. 403.*

Seçkin Kişiler Üstüne

... gerek özel ve kişisel yaşamda, gerekse toplumsal ve devletsel yaşamda gelecek ve mutluluk, ne korkakların, ne haylazların ve ne de zayıf iradelilerin olacaktır. Kişisel yaşamda da, toplumsal yaşamda da gelecek ve mutluluk, güçlü, yiğit ve iradeli erkek, kadın ve gençlerin hakkıdır. «*Biz Küçük, Fakat Büyük Cesaret ve Çetin İrade Sahibi Bir Halkız*», BE., c. 12, s. 230.

Yeni parti kuşaklarımız, daima ve öncelikle büyük öğretmenlerimiz Marks, Engels ve Lenin'den, hem kendilerine, hem de partiye ölçüsüz yararlar sağlayarak öğreneceklerdir. Onlarla birlikte bizim Bulgar devlerimiz Blagoev ve Kirkov'dan (Dede ve Usta'dan) öğreneceklerdir. Ve hem ötekilerden, hem de berikilerden öğrendiklerini ne derecede daha iyi uyumlaştırırlarsa, şanlı partimizin davasına o kadar daha fazla yarar sağlayacaklar; yeni, demokratik ve kalkınan Bulgaristan'ın kuruculuğunda halkımıza o derecede daha başarılı hizmette bulunacaklardır. «*Georgi Kirkov*», BE., c. 11, s. 238.

Lenin adı, bütün ülkelerin emekçileri tarafından sevilen kutsal bir addır. «*Yüce ve Muzaffer Leninizm Bayrağı Altında*», BE., c. 14, s. 356.

Vladimir İliç Lenin, bize, büyük bir bilimsel ve edebî kalıtım bıraktı. Onun yapıtları, sonsuz bir bilimsel,

ideolojik-politik ve taktiksel silâh hazinesidir, en ulu bilgelik ve uzak görüşlülük kaynağıdır. *Aynı kaynak*, s. 358.

Dimitır Blagoev, Bulgaristan'da kapitalizmin gelişmesinin ve sosyalizm düşüncelerini gerçekleştirmekle görevli proletaryanın belirmesinin kaçınılmaz olduğunu öngördü ve kanıtladı. «*Ditimar Blagoev*», *BE.*, c. 8, s. 337.

Blagoev, Balkan yarımadasının ekonomik yaşamını inceleyen ilk Bulgar ekonomistidir. *Aynı kaynak*.

Partimizin kurucusu Blagoev, diğerlerinden, kendine özgü nitelikleriyle ayrılırdı; bu nitelikler, Bulgar Dar Sosyalistliğinin bellibaşlı nitelikleriydi ve Bulgaristan Dar Sosyalistliğinin Bolşevizmle akrabalığını ortaya koyuyordu.

Ölü yöneticimiz Blagoev'in bu özellikleri şunlardı: 1. *Burjuvaziye ve onun menşevik âleti olan geniş sosyalistlere karşı sınıfsal uyumsuzluk*. Blagoev'in ve Bulgar Dar Sosyalistliğinin sloganı şuydu: *Sınıfa karşı sınıf*. 2. *Her şey proletarya partisi için*. Kişisel yaşam, kişisel çıkarlar, kişisel irade tamamiyle proletarya partisinin çıkarlarına ve iradesine tâbidir. 3. İşçi sınıfının güçlerine ve geleceğine sarsılmaz ve sonsuz bir inanç. «*Partideki Dönüşüm Üstüne*», *BE.*, c. 9, s. 464 - 465.

Blagoev'in mücadele yolunu kısaca belirtmemiz gerekirse, kronolojik bir düzende şöyle diyebiliriz:

Blagoev, devrimci çalışmalarına, daha pek genç yaşında, İstanbul'daki Ulusal Devrim Hareketi içinde başladı.

Blagoev, Rusya'da, narodnikçiliğin (halkçılığın) etkilerinden kurtuldu, bilimsel sosyalizme doğru ilk adım-

larını attı, Petersburg'da ilk işçi sosyal demokrat grubu kurdu.

Blagoev, Bulgaristan'da, Bulgar proletaryasının sınıf partisinin örgütçüsü ve önderi, Marks'ın Bulgaristan ve Balkan yarımadasında en büyük öğrencisi oldu.

Blagoev, devrimin ana sorunları üzerinde kendisi ile bolşevizm arasındaki ayrımları giderek ortadan kaldırdı ve Lenin'in mevzilerine geçti.

Blagoev, Lenin'in ayrılmaz bir yandaşı ve Komintern'in bir savaşçısı olarak öldü. «*Dimitar Blagoev'in Ölümünün On Birinci Yıldönümü Dolayısıyla Yaptığı Konuşma*», 11,V.1935, BE., c. 10, s. 6

Blagoev sağ olsaydı (...) Parti, onun dolaysız yönetiminde, Bolşevik Partisi yönündeki gelişmesini ve bolşevikleşmesini çok daha acısız, çok daha çabuk ve başarılı gerçekleştirirdi. *Aynı kaynak*, s. 7-8.

Dimitir Blagoev, işçi hareketinin büyük teorisyeni, en iyi propagandisti ve örgütçüsüydü. İkelere bağlılığı onun üstün nitelikleri arasındaydı. Kişisel rahatlık düşüncesi ve duygusallık, kararlarını hiç bir zaman etkilemezdi. «*Büyük Öğretmen ve Önder*», BE., c. 11, s. 198.

Georgi Kirkov, yada hepimizin deyişiyle, Usta, Partimizin kurulması ve geliştirilmesinde Blagoev'in en yakın çalışma arkadaşısıydı. Blagoev'le Kirkov arasındaki mücadele ve yaratıcılık dostluğu, Partinin tarihindeki en seçkin olaylardan biridir. «*Georgi Kirkov*», BE., c. 11, s. 263.

Kirkov, partimizin. herkesçe kabul edilmiş taktik ustasıydı. Taktik sorunlarında o, genellikle kesin söz sahibiydi. *Aynı kaynak*, s. 237.

Kirkov, geniş bir genel bilgiye sahipti, iyi bir mark-sistti, bunlardan başka, etkili bir hatip ve politik ajitator'dü. Güçlü ve inandırıcı sözleriyle yığınları öylesine esinliyor ve etkisi altına alıyordu ki, hâlâ bir eşi daha yetişmiş değildir. *Aynı kaynak, s. 236.*

Açıkça söyleyelim ki, Kirkov'un partimizdeki yeri hâlâ doldurulmuş değildir. Saflarımızda yetenekli insanların var, fakat onlardan hiç biri, büyük ustamızın yerini tamamiyle dolduramamaktadır. *Aynı kaynak, s. 238.*

Vasil Kolarov için, onun zengin ve güzel içerikli yaşamı için, pırıl pırıl dürüstlüğü için, toplumsal-politik ve bilimsel eylem ve çalışmaları için koskoca bir cilt yazılabilir. Kuşaklar, onun son derecede değerli biyografisini okuyarak demokratik ve ilerici ruhta eğitileceklerdir.

Böyle sadakatli, olağanüstü yetenekli, geniş ve derin bilgili, zengin politik deneyli büyük bir devlet adamına sahip olduğu için Bulgar halkı mutludur. «*Yetmişinci Doğum Yıldönümü Dolayısıyla Vasil Kolarov Yoldaşa Kutlama Mesajı*», BE., c. 13, s. 200.

Olağanüstü ve geniş çaplı zekâsı, ilkelere bağlılık-taki titizliği, tertemiz yüreği, pırıl pırıl kişisel ve politik dürüstlüğü ve işçi sınıfı davasına sonsuz sadakatiyle Hristo (Kabakçiev), genç devrimci kuşaklar için, uzun zaman, özenilen iyi bir örnek olarak kalacaktır. Adı, kahraman Partimizin tarihinde, haklı olarak, Dedo, Kirkov ve Gavril' (Genov) in şanlı adları arasında yer alacaktır. «*Hristo Kabakçiev'in Ölümü Dolayısıyla Eşi M. Kabakçieva'ya Başsağlığı Mektubu*», XI. 1940, BE., c. 11, s. 92 - 93.

Yetenekli ajitator ve organizator, büyük toplum ve

politika adamı bizim Stanke (en yakın arkadaşları ona Stanke derlerdi) Stefan Dimitrov-Marek, tüm sonsuz enerjisini ve üstün yeteneğini tamamiyle işçi sınıfı davasına ve halkına adadı. Tertemiz bir sosyalist ve gerçek bir halk savaşçısıydı, ateşli bir yurtseverdi, faşizmin ve Büyük Bulgaristan şovenizminin amansız bir düşmanıydı. Blagoev ve Kirkov'un yönetiminde, «Dar Sosyalistler»in saflarında yetişti. Sonra iyi bir marksist-leninist okuldan geçti ve Partinin en iyi yöneticilerinden biri olarak yükseldi. «*Halk Mücadelecisi*», BE., c. 11, s. 185.

Amansız hastalık, Todor Petrov'u, olağanüstü yetenek ve güçlerinin en olgun çağında partimizin saflarından koparıp aldı. (...)

Memleketimizde sosyalist toplum kuruculuğuna aktif bir yönetici olarak katılmak, onun en büyük özlemiydi, bu iş için bir yeteneği vardı, fakat özlemi gerçekleşmedi. «*Emektar Parti Eylemcisi Todor Petrov'un Ölümünün 24'üncü Yıldönümü Dolayısıyla*», BE., c. 14, s. 191 - 192.

... Stamboliyski sağ kalsaydı ve zamanımızda yaşama mutluluğuna erseydi, 1923'ten sonraki toplumsal gelişmenin bütün derslerinden yararlanma olanağına sahip olsaydı, herkesten önce o kollarını sıvayacak (nasıl da becerirdi bunu!), yazılarını ve sözlerini demir bir süpürge gibi kullanarak, partisi içindeki burjuva muzur otlarını ve drujbaş diye kötü bir ad kazanan bütün gericiği silip süpürecekti. «*Bulgaristan Çiftçi Halk Birliği Partisinin Politika ve Taktiğinin Ana Sorunları*», BE., c. 13, s. 347.

Yaşamlarını halkımızın özgürlük ve mutluluğu uğrunda feda etmiş olan şanlı erkek ve kadın kahramanlarımızın saflarında Yordanka Nikolova'nın özel bir yeri vardır.

Faşizme ve halk düşmanlarına karşı sönmez nefreti, işçi sınıfına sonsuz sadakati ve derin yurt sevgisi, olağanüstü yetenekleri, bilgiye ve özöğrenime karşı bitimsiz susuzluğu ve tertemiz yüreği, Yordanka'yı, çok genç yaşta olmasına rağmen, büyük bir eylemci, faşizme karşı, adalet ve özgürlük uğrunda, büyük davamız sosyalizmin zaferi için savaştan bir halk savaşçısı düzeyine yükseltmişti. «*Unutulmaz Halk Kahramanı Yordanka Nikola*», BE., c. 13, s. 134.

Lilyana Dimitrova, yurdumuzun lânet olası faşizmden ve yabancı köleliğinden kurtuluşu uğrunda savaşmış olan devrimcilerin en parlak simalarından biriydi. Genç kuşaklar, Lilyana'mız gibi halk kahramanlarının mücadelecisi yaşamlarından ve yiğitliklerinden, halka özverili hizmeti ve halk düşmanlarına karşı azimli bir mücadele yürütmeyi öğreneceklerdir. «*Kahraman Lilyana Dimitrova'ya Sonsuz Şan!*» BE., c. 12, s. 210.

Şunu açıkça belirtmek gerekir: (Ernst) Telman, Alman proletaryasının en aydınlık, en yetkin zekâsıydı, dünya proletaryasının en iyi önderlerinden biriydi, emekçi insanlık için son derecede değerliydi. «*Yabancı Gazetecilerle Söyleşi*», BE., c. 9, s. 439.

Telman yoldaşın devrimci gelişimi ve mücadelecisi yaşamı, bize, gerçek devrimcinin, gerçek proletarya önderinin, marksizm-leninizmi, *sınıf mücadelesi ateşleri arasında* derinliğine benimseyerek yetiştiğini göstermektedir. «*Telman Yoldaşı Kurtaralım*», BE., c. 9, s. 489.

Balkan yarımadasındaki devrimci proletarya için bizim Klara (Setkin) mücadele sembolüdür, parlak bir örnektir. (...) O, devrimci marksizmi, devrimci proletarya pratiğini ve dünya proletarya devrimi davası için her türlü fedailiğe ve özveriye hazır oluşu kendinde birleş-

tirmiştir. Klara, ödün vermez devrim mücadelesine sadık kalan eski akıncıların nitelikleriyle dünya sosyalist hareketinin yeni, Leninci kuşağının niteliklerini kendi yaşamında özümlemiştir. «*Yetmişinci Doğum Günü Dolayısıyla Klara Setkin'e Kutlama Mektubu*», VII. 1927, G. Dimitrov - Mektuplar (1905 - 1949), s. 178.

Hristo Botev, geçen yüzyıldaki Bulgar Ulusal Kurtuluş Hareketinin en yetenekli, en uzak görüşlü önderiydi. «*Hristo Botev Bir Bayraktır ve Bu Bayrak, Yeni, Demokratik Bulgaristan'ın Üzerinde Yükseklerde Dalgalanacaktır*», BE., c. 12, s. 204.

Büyük ulusal kahramanımız, devrimci ve şair Hristo Botev, Bulgar halkı için, onun gençliği ve üniversite halk öğrencileri için en yüce bir örnektir. Günümüzde demokrasi, halk cumhuriyeti ve ulusal bağımsızlık, ulusumuzun ilerleme ve kalkınması için yürütülen mücadelede Hristo Botev, yeni, Demokratik Bulgaristan'ın üzerinde gittikçe daha yükelerde dalgalanacak bir bayraktır. *Aynı kaynak*, s. 205.

Cesaretel söylenebilir ki, Smirnenski, yetenekleri ve edebî yaratıcılığının özellikleriyle bizim Mayakovskimizdir. «*Smirnenski, Yetenekleri ve Yaratıcılığıyla Bizim Mayakovskimizdir*», BE., c. 14, s. 203.

Smirnenski'nin çok değerli bir hazine olan zengin edebî kalıtımı, içinde bulunduğumuz tarihsel dönemde emekçilerimize ve özellikle şanlı gençliğimize en geniş ölçüde ulaştırılmalıdır. *Aynı kaynak*.

Adriana Budevskan'ın kişiliğinde biz, bütün sanatçıları ve özellikle tiyatro sanatçılarını kutluyoruz. Onlar birçok çekici vaadler ve baskılar karşısında dayanarak yurtseverliklerini gösterdiler ve sanat sanat için bayrağını değil, halkın hizmetinde olan sanatın, gerçek halk

sanatının bayrağını daima yücelerde dalgalandırdılar. «*Bulgar Sosyalist Kültürünün Her Yanlı Gelişmesi Üstüne*», BE ., c. 14, s. 360 - 361.

Gorki, bu yüce ad ve onun aydınlık anısı, sonsuzluğa kadar bütün emekçilerin kalbinde yaşayacak ve sosyalizm dünyanın her köşesinde zafere ulaşınca kadar sürdürecekleri mücadelede onları esinleyecektir. «*Gorki'nin Adı Milyonları Esinleyecek*», BE., c. 10, s. 266.

Dünya proletaryası, köleleştirilen ve sömürülen bütün insanlar sadık dostlarından birini yitirdiler, dâhi bir sanatçıyı, kapitalist tutsaklığına, Ortaçağ karanlığına, gericilik ve faşizme karşı yürütülen mücadeleyi, ekmek, özgürlük, barış ve sosyalizm mücadelesini esinleyen sanatçıyı yitirdiler. Yapıtlarının ve sınıf düşmanına tam isabet kaydeden vuruşlarının kendilerine en gerekli olduğu bir sırada Gorki'yi yitirdiler. Aynı kaynak.

Kapitalist sömürüye ve emperyalist savaşına karşı ve dünya proletaryacı dayanışmasının büyük mücadeleleri Tom Man'ın adı, işçi sınıfının büyük kurtuluş davasına sonsuz bağlılığın bir sembolü olarak yaşayacaktır. «*Tom Man'ın Anısı*», BE., c. 11, s. 103 - 104.

Kurulduğu günden beri hizmet ettiği partisinin sadık evlâdı ve işçi sınıfının kurtuluşu davasının vefalı eri Vayan Kutüriye, keskin kalemi ve işçilere ateşli sözleriyle işçi sınıfının düşmanlarını amansızca kâmpçılıyor, faşizme karşı, Halk Cephesi, özgürlük, barış ve sosyalizm için cesaretle savaşıyordu. «*Kaşen, Tores ve Düklo'ya Mektup*», BE., c. 10, s. 379.

Kendisi ve Yakınları İçin

Basımevinde çıraklığa henüz başlamıştım ki, ilk büyük basım işçileri grevi patlak verdi. Biz çırakları grev komitesine seçtiler, beni de komitenin başkanı yaptılar. Her sabah 50 - 60 çırağı toplar, görevlendirirdim. Benim ilk örgüte girişim böyle oldu. «*Öğrenelim ve Çalışalım*», BE., c. 11, s. 363.

Henüz on üç yaşına basmıştım ve ikinci sınıfa (o zamanlar Bulgaristan'da ilkokul dört ve rüştiye üç sınıftı, buna göre Dimitrov, Ortanın birindeymiş. Çevirenin notu) devam ediyordum. Babam hastalandı ve ben okulu bırakarak işe girmek zorunda kaldım. (...) Basımevinde günde 10 - 12 saat çalışıyor ve akşamları yorgun argın eve dönüyordum. Sistemsiz, programsız, yöneticisiz okuyordum. Ne okuyacağımı gösterecek bir kimsem yoktu. Çoğu zaman kitap üstünde sabahlıyordum. Ve yıllarca böyle çalıştım. «*Emek ve Yurt Sevgisi*», BE., c. 13, s. 366 - 367.

... «Ne Yapmalı» romanı, o zamanlar, Bulgaristan'daki devrim hareketi içinde ilk adımlarını atan genç bir işçi olarak beni son derecede etkiledi, üzerimde silinmez izler bıraktı. Ve şunu da söylemeliyim ki, ne önceleri, ne de sonraları, devrimci olarak yetişmemde hiç bir edebî

yapıt, Çernişevski'nin bu romanı kadar beni etkileyemedi. «Genç Okuyucuya», BE., c. 10, s. 209 - 210.

... 16 - 17 yaşında bir gençken ben de, küçükçük maasımından birkaç kuruş ayırır, ağır beden yorgunluğundan sonra, tiyatronun üst balkonundan, Adriyana Budevskâ, Vasil Kirkov, Vera İgnatıyeva ve o zamanlar oynayan diğer artistlerin oyunlarını saatlerce hayran hayran seyrederdim. Eve büyük bir coşku, hayranlık ve manevî doymuşluk içinde döner ve bütün gece uyuyamazdım. Sahnede canlandırılan bu olağanüstü kişiler, insanda, işe, öğrenime ve ilerlemeye doğru ne büyük bir atılım coşkusu yaratırlar! «Bulgar Sosyalist Kültürünün Her Yanlı Gelişmesi Üstüne», BE., c. 14, s. 362.

Benim diplomam üniversiteden değildir, yaşamdandır. «Emek ve Yurt Sevgisi», BE., 13, s. 367.

Bulgaristan'da ben, 1923 faşist darbesinde, memleketten ayrılmak zorunda kalışıma kadar, parlamentoda on yıl işçi sınıfının milletvekilliğini yaptım. O zamanlar, işçi sınıfının temsilcisi olmayı büyük bir onur sayardım. «Sovyetler Birliği'nin Kostroma Şehrinde 8. XII. 1937 Günü Yapılan Seçimönu Toplantısında Söylediği Nutuk», BE., c. 10, s. 394.

Burada ne yapmak niyetinde olduğumu soruyorsunuz.

Bunun cevabı apaçık ortada. Ben, proletarya devriminin, (...) bir askeriyim. Mahkeme karşısına da bu niteliğimle çıkmış bulunuyorum.

Burada ben, proletarya devriminin bir eri olarak görevimi yerine getireceğim ve ileride de, son nefesime kadar aynı görevi yapacağım. «Gazetecilere Verdiği Demeç», BE., c. 9, s. 365.

Şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Büyük Öğretmenimiz Vladimir İliç (Lenin) den ders almasaydım, (...) böylesine yetkin ve kahraman bir annem olmasaydı, Lüba İvoşeviç —ölen karım— gibi proleter devrimcisi bir kadının yirmi beş yıl boyunca eşim ve yardımcım olarak yanımda bulunmasaydı, herhalde, bütün devrimci yaşamımda ve özellikle Laipsig faşist mahkemesinde olduğum kadar azimli olamazdım. «Dünya Kadınlar Günü Dolayısıyla Sovyet Kadınlara Mesaj», 8.III.1934, G. Dimitrof - Mektuplar, 1905 - 1949, s. 270.

... Otuz beş yıllık devrimci ve politik yaşamımda bir hayli yanlışlıklar yaptım, fakat iki yanlışlığım var ki, bunları unutamam ve kendimi bağışlayamam. İlk yanlışlığı, (faşist darbesinin gerçekleştirildiği 9 Haziran 1923'te «yansız bir tutum almak suretiyle Parti merkez komitesiyle birlikte yaptım. İkinci yanlışlık da, yalnız benim değil, bütün Partindir ve bizim devrimci Bulgar Dar Sosyalistliğinin henüz Bolşevizm olmadığını tam zamanında (yani 1918 - 1919 döneminde) anlamayışımızdır. «Partideki Dönüşüm Üstüne», BE., c. 9, s. 466.

Nerede bulunursanız bulunun, en önemli şeyi, öğrenimi, kendinizi yetiştirmeyi ihmal etmeyin. Ben, daima ve her yerde okudum, öğrendim. Basımevinde çalışırken okudum. Cezaevinde otururken, okudum. Laipsig Davası sırasında da öğrenimimi artırdım. «Leningrat'ta Piyonierlerle Söyleşi», BE., c. 9, s. 495.

Ben Bulgaristan'dan ayrılalı yirmi iki yıl oldu. Şunu söyleyebilirim ki, bu süre içinde nereye gittiysem, hangi işte bulunduysam, daima, her an, Bulgar halkını, onun geleceğini, mutluluk ve refahını düşündüm ve bu uğurda çalıştım. «Parlak ve Ezici Bir Seçim Zaferi İçin, İleri», BE., c. 11, s. 286.

Örgütte, devlette ve benzeri yerlerde belirli ölçüde sorumlu mevkilerde bulunan bizler için *gerçekçilik duygusunu yitirmekten* daha tehlikeli bir hastalık yoktur. «... Çok İyi Kadrolar Yetiştiriyor», BE., c. 11, s. 371 - 372.

Zaman zaman en ağır durumlarla karşılaştım, en büyük zorluklar içine düştüm, birçok defa ölümle yüzyüze geldim. Fakat, gerçeğe, halkın güçlerine, sosyalizme ve geleceğine inancım sayesinde sağlam ve sağ kaldım. «*Emek ve Yurt Sevgisi*», BE., c. 13, s. 370.

İyi, örnek alınmalı, kötü atılmalıdır. Ben, derslerine çalışmayanları, haylazları ve korkakları sevmem. Onurlu davranan, çalışan, derslerini iyi öğrenen cesurları severim. «*Okuyalım ve Çalışalım*», 'G. Dimitrov - Gençler ve Piyonerler İçin', s. 206.

Hele sevgili annemin mektupları beni pek sevindiriyor. O, her şeye rağmen, öyle cesur, öyle yiğit ve o kadar umutla dolu ki, bütün bunlar bana büyük bir ferahlık ve teselli veriyor.

Annemle, onun soylu karakteriyle, azmi ve özverili sevgisiyle daima övündüm. Ve şimdi kendisiyle daha fazla övünüyorum. Ona, uzun yıllar tam bir sağlık ve dinçlik, yiğitlik ve geleceğe inan diliyorum. Eminim ki, yine görüşeceğiz ve mutlu olacağız. «*Paraşkeva Dimitrova ve Magdalina Barımova'ya*», 10.V.1933, BE., c. 9, s. 19.

Cesaret verici sözlerin beni pek sevindirdi. Çünkü bunlar, senin, şimdi de her zamanki gibi —kaderin bütün ağır darbelerine rağmen— bükülmez iradeli, dinç ruhlu ve sarsılmaz inançlı cesur bir ana olduğunu kanıtlamaktadır. Biz çocukların ve torunların için daha pek çok yıllar sağlam kalmanı candan dilerim.

Hakkın var: Benim kaderim, bazı bakımlardan ha-

vari Pavel'in kaderini andırıyor. Ne var ki o, Savel'ken *Pavel* olmuştur. Bana gelince, daha başlangıçta «Proletarya Paveli» idim ve bugün de öyleyim. Başka ayrımlar da var herhalde. Örneğin, benim ömrümün sonu Pavel'inki gibi trajik olmayacaktır. «*Paraşkeva Dimitrova'ya Mektup*», 28.V.1933, BE., c. 9, s. 22.

Lüba ne oldu? Hiç bir şey bilmiyorum. Tutuklanmamdan biraz önce alınan bir haberde, zavallının ölüm döşeginde olduğu bildiriliyordu. Bu kaybın benim için ne anlama geleceğini çok iyi biliyorsunuz. Bu, benim yaşamım için en büyük kayıp, en büyük darbe olur. «*Paraşkeva Dimitrova'ya ve Magdalina Bartmova'ya Mektup*», 10.V.1933, BE., c. 9, s. 20 - 21.

Lina, «annemiz gerçek bir kahraman» diyor mektubunda. Haklı. Bizim ailemizde ikinci bir kahraman kadın daha vardı: Bizim unutulmaz Lüba'mız. «*Paraşkeva Dimitrova'ya Mektup*», 12.IX.1933, BE., c. 9, s. 101.

Lüba, kadın ve eş olarak, aynı zamanda, proleter şairi ve devrimci olarak az rastlanır insanlardandı. Sevgi dolu bir kalbi, sağlam bir karakteri, çok yanlı yetenekleri vardı. Yaşamıma ve mücadeleme yaptığı yardımlar hiç bir şeyle ölçülemez. Gerçek idealistler gibi öldü. Şiirlerini bir kitapta toplayacaktı, bu büyük isteğini bile yerine getiremedi. «*Paraşkeva Dimitrova'ya Mektup*», BE., c. 9, s. 38.

O, proletarya devrimcisinin dikenli yollarında, yirmi beş yıl benimle birlikte yürüdü. Hem de olağanüstü bir azim ve sebatla, sosyalizm davasının doğruluğuna ve bu büyük davanın zaferine sarsılmaz bir inançla.

Kendini büyük bir gayretle ve aralıksız olarak yetiştiren bir proleter olan, yüksek kültürlü, yetenekli pro-

leter şairi, sadık toplum eylemcisi, sözcüğün gerçek anlamıyla kadın ve eş Lüba İvoşeviç, işçi hareketine ve Parti çalışmalarına aktif olarak katıldıktan başka, benim gelişmem ve işçi eylemcisi olarak güç ödevlerimin başarı ile gerçekleştirilmesi için bütün varlığı ile çaba harcadı ve hiç bir özveriden kaçınmadı. «*Lüba İvoşeviç*», 27.V.1948, BE., c. 14, s. 117.

Değişik Konular

Unutulmamalı ki, insanlığın tüm tarihi boyunca en iyi insanlar, genellikle zindanlara atılmışlardır. (...) Yüce düşünceler uğrındaki mücadele hiç bir zaman kurbanlı olmamıştır. Bir zamanlar Hristiyanlık da bu durumdaydı, Galile, Cordano Bruno, Hus, Tomas Müntser ve birçok bilim ve politika adamı da bu durumdaydı. Şimdi de sosyalistler bu durumda. «*Magdalena Barimova'ya Mektup*», 9.VIII.1933, BE., c. 9, s. 62.

Şuna bütün varlığımı inanıyorum ki, günümüzde, görüşmeler yolu ile çözülemeyecek hiç bir tartışmalı dünya sorunu yoktur. Yeter ki, iyi niyet olsun. Yeter ki, ilgili ülkelerin yasal hakları korunsun. Ve yeter ki, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı ilkelerine riayet edilsin. «*'Yunayter Pres' Muhabirinin Sorularına Yanıtlar*», BE., c. 14, s. 140 - 141.

Aynı zaman süresinde hem Allaha, hem de mamona ibadet etmek olanaksızdır. Bir gözle sola bakarken, öteki gözle sağa bakılamaz. «*Bulgaristan İşçi (k) Partisinin Vatan Cephesindeki Rolü Üstüne*», BE., c. 11, s. 212.

Bizim sözümüzle işimiz arasında bir ayrım yoktur. Söylediğimiz sözü yerine getiririz, yerine getirmeliyiz ve getireceğiz. Gerçekliğe uymayan bir iş için de söz verme-

yeceğiz. «*Özel Ticarette ve Özel Sanayide Belirli Düzenlemeler Yapılması Gerekıyor*», BE., c. 13, s. 25.

Daha az konuşalım, daha çok çalışalım. Gerekli olanı konuşalım, konuşulandan fazla çalışalım. Fakat, aralıksız ve inatla öğrenelim. «*İşçi Gençler Birliği Sosyalizm Okuluna Dönüşmelidir*», 'G. Dimitrov - Gençler ve Piyonerler İçin', s. 242.

Bizim için zaman son derecede değerlidir. Zamana, birçok değerli şeylerden daha büyük bir değer verilmedir. 24 saat yetersizdir, gece ile gündüz kısadır. (...) Gerek yönetici, gerekse sıradan biraktivist olarak tek çaremiz, zamanımızı sağduyuya göre, rasyonel olarak örgütlemektir. *Aynı kaynak*, s. 236.

Yaşam, yalnız yeniye yardım etmekte, eskinin temellerini çökertmektedir. «*Yeni Yolda*», BE., c. 6, s. 142.

Gelecek, korkakların, kahvehane ve meyhane politikacılarının değildir, halka dayanan, cesur ve yiğit gerçekçi politikacılarındır. «*Yabancı Komünist Gazetecilerle Söyleşi*», BE., c. 11, s. 330.

Bizde beden eğitime, Sovyetler Birliği'nde olduğu gibi, sosyalist toplum kuruculuğunun ve yurt savunmasının son derecede önemli bir etkeni gözü ile bakılmalıdır. «*Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Komitesine*», BE., c. 14, s. 386.

Beden eğitimi, daha güzel bir gelecek uğrundaki mücadelede halkımızın sağlık ve kuvvet kaynağıdır. «*Demiryolcu ve Denizci Beden Eğitimciler Konferansına Mesaj*», 8.X.1945, BE., c. 11, s. 277.

Küçük İsimler Sözlüğü

GEORGI DİMİTROV : (18.VI.1882 - 2.VII.) — Bulgaristan ve dünya devrimci işçi hareketinin liderlerinden, Bulgaristan Komünist Partisinin ve Komünist Enternasyonalin yöneticilerinden, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin kurucusu ve yöneticisi.

Dimitrov, Bulgaristan'ın Pernik İlçesine bağlı Kovaçevtsi köyünde doğdu. Yoksul bir zanaatçı ailenin çocuğu idi. On iki yaşındayken okulu bırakmak ve mürettip çırağı olarak hayata atılmak zorunda kaldı. Daha pek gençken örgütlü basım işçilerinin saflarına katıldı. Öğrenimini sürdürme olanaklarından yoksun bulunduğu için kendi kendini yetiştirdi. Bulgar halkının devrimci geçmişini dile getiren bütün kitapları, Bulgar devrimci şairi Hristo Botev'in Rus devrimci demokratları Hertsen, Dobrolübov ve özellikle Çernişevski'nin bellibaşlı eserlerini okudu. Bu kitapların, onun devrimci eğitiminde büyük etkileri oldu. 1890 yıllarında, Bulgaristan'da sosyalist hareketin kurucusu olan Dimitır Blagoev'in yazılarını dikkatle izledi.

Dimitrov, 1902 yılında Bulgaristan İşçi Sosyal Demokrat Partisine üye oldu ve partinin, Blagoev öncülüğündeki devrimci marksist kanadında yer aldı. Oportünizme karşı, sınıfsal işçi hareketinin arılığının korunması ve 1903 yılında partinin revizyonistlerden temizlenmesi için yürütülen mücadeleye aktif olarak katıldı. Dar Sosyalistler Partisi saflarında bir proletarya devrimcisi, yetenekli bir organizatör ve yöneticisi olarak yetişti.

1904 yılından itibaren sendika hareketinin örgütlenmesine bir yönetici olarak katılmaya başladı. 1904 - 1905'te Partinin Sofya örgütünde sekreter olarak çalıştı. 1909'da Parti Merkez Komitesi üyesi oldu. Bir yandan da Genel İşçi Sendikaları Birliğinin sekreterliği görevini yerine getiriyordu. Sınıfsal devrimci sendi-

kalar örgütlüyor, bunları güçlendirmek için çalışıyor, işçileri devrimci marksizm ruhunda eğitiyordu. Bulgaristan'da yirmi yıllık bir süre içinde yürütülen hemen hemen bütün grevler Dimitrov'un adına sıkı sıkı bağlı olaylardır.

Dimitrov, oportünizme karşı yalnız Bulgaristan işçi hareketinde değil, dünya çapında savaşımıştır. O, işçi sınıfının, ödünsüz sınıf temeli üzerinde birliği için savaşıyordu. Bulgaristan İşçi Sosyal Demokrat (dar sosyalistler) Partisi ve Bulgaristan Genel İşçi Sendikaları Birliği temsilcisi olarak, Belgrat'ta (1909) ve Bükreş'te (1915) Birinci ve İkinci Balkan Sosyal Demokrat konferanslarına, 1911'de Budapeşte'de yapılan Enternasyonal Sendika Konferansına, 1912'deki Romanya Sosyal Demokrat ve Sendikalar Kongresine, 1913'teki Balkan Ülkeleri Sendikaları Viyana Kongresine katıldı.

1913 yılında kendi partisinin listesinden milletvekili, 1914'te de Sofya Belediyesi üyeliğine seçildi. Gerek milletvekili olarak parlamentoda, gerekse belediye daimî meclis üyesi olarak encümen toplantılarında emekçileri ilgilendiren yaşamsal sorunları müzakereye koydurdu; işçilerle ilgili birçok yasa tasarılarını gündeme aldırıp görüşmelere yol açtı; halkın çıkarlarını savunan ateşli konuşmalar yaptı; Bulgar burjuvazisini sık sık eleştiri yağmuruna tuttu. Her iki savaş döneminde de (1912 - 1918). Bulgar şovenizmine ve militarizme karşı çetin bir mücadele yürüttü; burjuvazinin ve sarayın soyguncu politikasını sergiledi, Partinin barış ve halklar arasında anlaşma sloganlarını savundu.

Dimitrov, Büyük Ekim Sosyalist Devrimini coşku ile karşıladı, onun en ateşli propagandistlerinden biri oldu. Öte yandan, Dar Sosyalistler Partisi ve leninizmin düşünsel silâhı ile silâhlanmaya başladı. Anti-militarist çalışmalarından dolayı 1918'de üç yıl hapse mahkûm edilen Dimitrov, gerek cezaevinde, gerekse 1918 Aralık ayında cezaevinden çıktıktan sonra, marksist-leninist teoriyi derinliğine öğrenmeye devam etti. Savaştan sonraki devrimci dönemde emekçilerin konut bunalımına, açlık ve pahalılığa karşı çalışmalarını örgütleyip yönetti. 1919 ve 1920 yıllarına 55 gün süren ünlü demiryolu işçileri grevine ve aynı süre içindeki genel politik greve Vasil Kolarov ve Hristo Kabakçiev'le birlikte öncülük etti.

Komintern'in İkinci Kongresine (1920) BKP (d.s.) in delegesi olarak seçilen Dimitrov, Sovyetler'e Karadeniz'den bir balık-

çı kayığı ile yola çıktı. Aynı yılın Kasım ayında, Ekim Sosyalist Devriminin üçüncü yıldönümü dolayısıyla Sofya'da düzenlenen mitingte söylediği nutuk bahane edilerek hakkında dava açıldı. Dimitrov, bir süre gizlendikten sonra yurt dışına çıktı. 1921'de Komintern'in Üçüncü Kongresine gitti, Lenin'le görüştü. Kızıl Sendikalar Enternasyonalizminin (profininternin) kuruluşuna (1921) aktif olarak katıldı ve Merkez Konseyine seçildi. Bir yıl sonra yapılan Profintern Birinci Kongresinde Kızıl Sendikalar Enternasyonal Yürütme Bürosu üyesi oldu. Bulgaristan'a döndükten sonra, gericiğin saldırılarına karşı yürütülen mücadeleyi yönetti. 9 Haziran 1923'te yapılan askerî-faşist darbesinden hemen sonra, olabildiği kadar geniş demokratik tabakaları faşizme karşı mücadelede birleştirmek için büyük çabalar harcamaya koyuldu. Onun bu dönemde yazdığı tek cepheye ilişkin yazılarının tarihsel bir önemi vardır. Bunlarda, şehir ve köy emekçilerinin faşist diktatörlüğüne karşı mücadelede birleşmelerinin bir gereklilik, bir zorunluk olduğu kanıtlanmıştır. Söz konusu yazılarda, Lenin'in işçi-köylü ittifakına ilişkin düşünceleri yeni koşullara göre geliştirilmiştir.

Eylül 1923'te girişilen anti-faşist halk ayaklanma hareketi, Bulgaristan'da işçi-köylü ittifakının ilk güçlü belirtisiydi. Ayaklanma başarısızlıkla sonuçlanmasına rağmen, anti-faşist tek cephe, akıtılan emekçi kanları ile güçlenmiş oldu.

Ayaklanmanın yöneticilerinden biri olan Dimitrov, dünyanın bu ilk anti-faşist silâhlı başkaldırmasının yenilgiye uğramasından sonra yurdundan ayrılmak zorunda kaldı. Yurt dışından da memleketindeki devrimci işçi hareketini günü gününe izledi, yardımlarda bulundu. BKP (d.s.) in güçlenmesi için çabalar harcadı. Parti Dış Bürosu üyesi olarak, BKP (d.s.)'in Moskova Toplantısına (1925), Viyana Plenumuna (1926) ve 1927'deki İlegal Konferansına katıldı; raporlar okudu; partinin geçtiği yolun analizini yaptı; başarısızlık ve yenilgilerinden alınacak ibret derslerini ortaya koydu; gelecekteki ödevlerini belirledi. Partinin sağlam güçleriyle birlikte, Parti içindeki sağ ve sol sekterlere karşı ödün vermeyen bir mücadele yürüttü, Partinin Bolşevikleşmesini yönetti. Dimitrov, bunların dışında, dünya işçi hareketine de katıldı. Komintern ve Profintern'in aktif bir yöneticisi ve Balkan Komünist Federasyonunun sekreteri olarak, Viyana, Berlin ve Avrupa'nın diğer bazı şehirlerinde çeşitli adlar altında çalışıyor, kardeş partilerin güçlenmesine ve Avrupa devrimci işçi hareketinin

gelişmesine yardım ediyordu. Dünyanın çeşitli ülkelerinde faşizm ve savaşa karşı yürütülen mücadelenin organizatörlerinden biriydi. 1932 yılında Amsterdam'da toplanan Uluslararası Anti-militaristler Kongresinin örgütlenmesinde büyük rolü oldu.

1933 yılında Alman faşistleri tarafından tertiplenen Laipsig Duruşması sırasında Dimitrov, dünya çapında bir üne kavuştu; Rayşttag yangının başlıca sanığı olarak 9 Mart 1933'te Berlin'de tutuklandı. Oysa, Almanya Komünist Partisine karşı genel bir saldırıya geçmek ve dünya komünist hareketine ağır bir darbe indirmek amacı ile Rayşttag'ı yakanlar, Alman faşistleriydi. Fakat, umduklarının tam tersiyle karşılaştılar. Dimitrov, faşist mahkemesini faşizme karşı savaş arenasına dönüştürdü; yapılan provokasyonun politik amaçlarını ve Alman faşizminin emperyalist, halk düşmanı ve gerici karakterini sergiledi. Kendisini değil, sosyalist inancını, ve dünya işçi hareketinin ve halkının onurunu savundu ve sanık durumundan çıkarak, faşizmi suçlar duruma yükseldi. Dimitrov, faşist mahkemelerine düşen devrimcilerin nasıl davranmaları gerektiğinin en güzel bir örneğini verdi. Laipsig Duruşması sırasında dünyanın her tarafında demokratik güçler arasında eylem birliği sağlandı ve yığınsal anti-faşist hareket alabildiğine yaygınlaştı. Dimitrov, faşizmin bütün iddialarını çürütmüştü. Onun bu başarısı ve dünyadaki geniş protesto hareketi karşısında faşist mahkeme Dimitrov'u beraat ettirmek zorunda kaldı. Beraatinden sonra Sovyet yurttaşlığına alınan Dimitrov, Sovyet hükümetinin gönderdiği özel bir uçakla Moskova'ya gitti.

Georgi Dimitrov, Komintern'in Yedinci Kongresi'nde (1935), «Faşizmin Saldırıya Geçmesi ve İşçi Sınıfının Birliği Uğrındaki Mücadelede Komünist Enternasyonalin Ödevleri» başlıklı bir rapor okudu. Dünya sosyalist hareketinin taktik sorunlarının işlenmesinde marksizm-leninizmin uygulanmasının örneklerinden biri olan bu raporda, marksist partilerine, demokratik güçleri faşizm ve savaşa karşı geniş halk cephesi temeli üzerinde birleştirerek tek proleter cephesi kurma ödevleri veriliyordu. Rapor günümüzde de teorik ve pratik önemini korumaktadır. Dimitrov, aynı kongrede, oybirliği ile, Komintern Genel Sekreterliğine seçildi ve Komintern'in çalışmalarına son verdiği 1943 yılına kadar bu görevde kaldı. Bu arada, Sovyetler Birliği'nin sosyal-politik yaşamına aktif olarak katılan Dimitrov, 1937 - 1945 yılları arasında Sovyetler Birliği Yüksek Konseyinde milletvekilliği yaptı.

İkinci Dünya Savaşı yıllarında, işgal altındaki bütün ülkele-

rin marksistlerini istilâcılara karşı, özgürlük ve ulusal bağımsızlık uğrundaki mücadeleye öncülük etmeye çağırdı. Alman faşistlerine karşı elde edilen zafere, dünya işçi hareketi saflarında büyük katkılarda bulundu. Dimitrov, bir yandan da, BKP'yi yönetiyordu. Partinin Hitlerci istilâcılara ve onların Bulgaristan'daki taraftarlarına karşı ve faşizmin ortadan kaldırılması için silâha sarılan bütün yurtseverlerin mücadelesine öncülük ediyordu. Vatan Cephesi, 1942 yılında onun girişimiyle kuruldu. Memleketteki bütün demokratik ve anti-faşist güçleri saflarında birleştiren Vatan Cephesi, BKP'yi yönetiminde, kendine düşen ödevleri yerine getirdi. Bulgaristan halkının, Sovyetler Birliği Ordusunun sonuç belirleyici yardımlarıyla 9 Eylül 1944'te kazandığı zaferde Dimitrov'un payı büyüktür.

22 yıllık yurt özleminden sonra 6 Kasım 1945'te memleketine dönen Dimitrov, Halk Meclisince, 1946'da Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Başkanlığına seçildi. Onun öncülüğünde yeni Anayasa kabul edildi (1947), devlet çarkına ve orduya yeni bir düzen verildi, toprak reformu yapıldı (1946), barış antlaşması imzalandı (1947), kapitalist işletmeler ve bankalar kamulaştırıldı (1947), iş gericilik bozguna uğratıldı, sosyalist cephesi ülkeleriyle dostluk ve yardımlaşma anlaşmaları yapıldı.

Dimitrov, sürekli ve ağır bir hastalıktan sonra, 2 Temmuz 1949'da, Moskova civarındaki Boroviha sanatoryumunda öldü. Sofya'da Dimitrov Mozolesi'nde mumyalanmış olarak yatmaktadır.

DİMİTİR BLAGOEV : (4.VI.1856 - 7.V.1924) — Bulgaristan sosyalist hareketinin ilk örgütçüsü, Bulgar işçi sınıfının marksist partisinin kurucusu ve yönetici.

GEORGI KIRKOV : (Usta), (15.VIII.1867 - 25.VIII.1919) — Bulgaristan işçi hareketinin ve Bulgaristan Komünist Partisinin yöneticilerinden, proletarya yazarı, hatibi ve Bulgar proletarya edebiyatının kurucularından biri.

VASIL KOLAROV : (16.VII.1877 - 23.I.1950) — Bulgaristan işçi hareketinin eylemcilerinden, BKP ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti yöneticilerinden, yazar, ekonomist, akademisyen.

HRİSTO KABAKÇIEV : (2.I.1878 - 6.X.1940) — Bulgaristan devrimci hareketinin eylemcilerinden.

STANKE DİMITROV - (MAREK) : (5.II.1889 - 26.VIII.1944) — Bulgaristan devrimci işçi hareketinin ve BKP'nin eylemcilerinden.

ALEKSANDIR STAMBOLİYSKİ : (1.III.1879 - 14.VI.1923) — Bulgaristan'da devrimci köylü hareketinin eylemcilerinden, Bulgaristan Çiftçi Halk Birliği Partisi lideri. Başbakan bulunduğu sırada, askerî hükümet darbesi yapan subaylar tarafından, bir baskın sonucunda öldürülmüştür.

YORDANKA NİKOLOVA : (Partizan adı KATYA), (8.I.1911 - 1.VI.1944) — Bulgaristan'da devrimci gençlik ve işçi hareketi militanlarından. 12 yaşında tütün işçiliğine başlamış, 1928 yılında Komsomol, 1930'da da Parti üyesi olmuştur. 1934 - 1936 arası Moskova'da Uluslararası Leninci Okul'da okumuş, memleketine dönüşte tek gençlik cephesi kurmak için çalışmalara koyulmuştur. 1937 - 1938 arasında siyasi mahkûmdur. Cezaevinden çıktıktan sonra İşçi Gençler Birliği Merkez Komitesi Sekreteri ve MKP Merkez Komitesi üyesi seçilmiştir. 1942'de Parti Merkez Komitesi Politbüro üyesi olmuştur. 1944'te partizanlık yolunu tutmuş, 30 Mayıs'ta jandarmalarla bir çarpışma sırasında ele geçmiş ve kurşuna dizilmiştir.

LİLYANA DİMITROVA : (Partizanlık adı BLAGA) - (17.VIII. 1918 - 27.VII.1944) — Bulgaristan'da devrimci gençlik ve işçi hareketi militanlarından. İstanbul'da doğmuştur. 1937'de İşçi Gençler Birliği üyesi olmuş, Hukuk Fakültesi öğrenciliği sırasında birçok devrimci eylemlere katılmıştır. Bu eylemlerinden ötürü sürgüne yollanmıştır. 1939 yılında BKP üyeliğine kabul edilmiştir. 1944'te Plovdiv'e Gençler Birliği sekreteri olarak gönderilmiş, bir çarpışma sırasında polis kurşunu ile ölmüştür.

PARAŞKEVA DİMITROVA : (1861 - 20.VII.1944) — Georgi Dimitrov'un anasıdır. Sekiz çocuğu vardı, bunlardan ikisi devrimci olarak can vermiştir. Laipsig Duruşması sırasında Fransa'ya giderek oğlunun kurtulması için yapılan mitinglerde konuşmuştur. Dokuz Eylül 1944'ten bir buçuk ay önce, 83 yaşındayken ölmüştür. Magdalina Barımova onun büyük kızıdır.

TOM MAN : (1856 - 1941) — İngiliz işçi hareketi eylemcisi.

VAYAN HUTÜRIYE : (1892 - 1937) — Fransız işçi hareketi eylemcisi, yazar ve şair

K.D.V. Dahil

40000

Bilimsel sosyalizm alanında çalışan Bulgar bilim adamları, son zamanlarda marksist-leninist öğretinin kurucu ve uygulayıcılarının on binlerce sayfalık eserlerini tarayarak, en belirgin düşünce ve aforizmalarını derlediler. Biz de bunlardan ikisini Türkçeye çevirterek yayımladık: Marks/Engels: Düşünceler - Aforizmalar. Lenin: Düşünceler - Aforizmalar. Şimdi de Georgi Dimitrov'un 20 cilde yakın eserlerinden derlenmiş «Dimitrov: Düşünceler - Aforizmalar»ı sunuyoruz. Özellikle, bu zengin kaynağı bütünüyle okuma olanağını bulamayan okuyuculara bu dizinin çok yararlı olacağı kanısındayız.